

ARBEIDSMARKEDET.

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

(*BULLETIN DU TRAVAIL DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE
DU ROYAUME DE NORVÈGE.*)

FEMTE ÅRGANG.

(*CINQUIÈME ANNÉE*)

1907.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1908.

ÅRBEIDS MARKEDET.

UT GIT AV

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

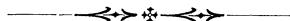
(*BULLETIN DU TRAVAIL DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE
DU ROYAUME DE NORVÈGE.*)

FEMTE ÅRGANG.

(*CINQUIÈME ANNÉE*)

1907.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1908.

STEEN'SKE BOKTRYKKERI.

Alfabetisk indholdsfortegnelse.

	Side
Arbeidsformidlingskontorer i Danmark,	
Sverige og Finland	75
Arbeidsgivere, opgaver fra	27, 69
Arbeidskontorer, meddelelser fra	26, 68
— . Statistikken over arbeids-	
formidlingen.....	1
Arbeidsledighet, aarsaker til	16, 68
— , oversigt over.....	2, 49
— , sammendrag av opgaver	
fra fagforeninger av ar-	
beidere vedk.	14, 56
«Arbeidsmarkedet»	1
Arbeidsmarkedet i Norge i aaret 1906 ..	32
Landsorganisation, arbeidernes faglige ..	74
 Som tillæg til «Arbeidsmarkedet» for 1907 har medfulgt Socialstatistik VI: «Arbeidsledigheds-tællinger i 1905 og 1906».	

Table Alphabétique des Matières.

	Pages
«Arbeidsmarkedet» (le Bulletin du Travail)	1
Chômage. Causes	16, 68
— . Données mensuelles d'unions	
ouvrières en Norvège	14, 56
— . Revue générale	2, 49
Marché du travail en Norvège dans	
l'année 1906	32
Offices de Placement en Norvège ..	1, 26, 68
— en Danemark, Suède et Finlande	75
Patrons syndiqués, données de	27, 69
Union Centrale des ouvriers syndiqués ..	74

Un supplément à l'«Arbeidsmarkedet» 1907,
concernant les dénombrements du chômage
en Norvège pour les années 1905 et 1906, a
été distribué.

ARBEIDSMARKEDET.

UTGIT AV

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

Femte aargang.	1ste—3dje kvartal.	1907.
Indhold.		
1. «Arbeidsmarkedet»	Side. 1	Side. arbeidere vedk. arbeidsledighet i januar—juni 1907 .....
2. Statistikken over arbeidsformidlingen ved de offentlige arbeidskontorer	1	14 5. Aarsaker til arbeidsledighet .....
3. Oversigt over arbeidsledigheten i januar—september 1907, sammenlignet med de tilsvarende maaneder i 1906.....	2	26 6. Meddelelser fra arbeidskontorer (januar—september 1907) .....
4. Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av		26 7. Opgaver fra arbeidsgivere .....
		27 8. Arbeidsmarkedet i Norge i aaret 1906 .....
		32

I. «Arbeidsmarkedet».

Det Statistiske Centralbureaus meddelelser vedkommende arbeidsmarkedets stilling og arbeidsledighedsforholdene er i den senere tid offentliggjort dels som kortfattede maanedlige oversigter over stillingen efter de nyeste foreliggende opgaver («foreløbige meddelelser»), dels ved de endelige opgaver, der er meddelt i tabeller og tekst i de almindelige nummere av «Arbeidsmarkedet». De sidstnævnte opgaver har man av forskjellige grunde fundet hensigtsmæssig at utgi underett for flere maaneder, og vil fremtidig utgi dem kvartalsvis.

I nærværende hefte meddeles (under avsnit 3, 6 og 7) for maanederne januar—september 1907 opgaver fra endel vigtigere fagforeninger av arbeidere, fra et betydelig antal arbeidsgivere samt fra arbeidskontorerne i Kristiania, Bergen, Trondhjem og Stavanger. Hovedtabellerne for fagforeningene (avsnit 4) gjælder kun maanederne januar—juni 1907; disse vil antagelig regelmæssig komme til at ligge noget tilbake i tid, da opgaverne fra mange foreninger først kommer bureauet ihænde 6—8 uker eller mere efter vedkommende maaneds utgang, og utarbeidelsen av disse tabeller kræver ikke liten tid. — Derhos indeholder nærværende hefte en aarsoversigt for 1906, m. m.

Som bilag følger derhos en foreløbig oversigt vedkommende arbeidsmarkedet i 1907.

2. Statistikken over arbeidsformidlingen ved de offentlige arbeidskontorer.

I henhold til lov om arbeidsformidling af 12 juni 1906 er der oprettet nye offentlige arbeidskontorer i Elverum, Tryssil, Bodø, Hamar, Gjøvik, Drammen, Horten, Kristiansund og Stenkjær, hvilke dels allerede er traadt i virksomhet, dels vil gjøre det i nærmeste fremtid. Det er ogsaa bestemt, at der skal oprettes saadanne kontorer i Fredrikstad, Skien, Arendal og Kri-

stiansand. De 4 tidligere kommunale kontorer (Kristiania, Bergen, Trondhjem og Stavanger) er eller vil gaa over til at bli offentlige, og alle 17 kontorer skal staa i indbyrdes forbindelse til fremme av arbeidsformidlingen i Norge.

Ifølge nævnte lovs § 10 skal ethvert arbeidskontor efter nærmere bestemmelse av departementet indsende til det Statistiske Centralbureau opgave over sin virksomhet, og forøvrig være bureauet behjælpelig med indsamling av arbeidsstatistik.

Nærmere bestemmelser om de statistiske opgaver, som av de offentlige arbeidskontorer skal indsendes til det Statistiske Centralbureau, findes i den for disse kontorer utfærdigede «Vedtægt og arbeidsordning» af 5 juli 1907, side 14–18. Det vil herav sees, at *maanedsberetning* — indeholdende opgaver over anmeldte tilfælder av arbeidsledighet og af ledige pladser samt over formidlingen, tillige med en kort beskrivelse over det stedlige arbeidsmarked — skal avsendes senest den 5te dag efter maanedens utgang, hvorhos en *aarsberetning* (der indeholder mere detaljerte opgaver) indsendes senest 1 april.

Der skal ved kontorerne anvendes en række forskjellige blanketter, hvorav de saakaldte *personblanketter* ved aarets utgang indsendes til det Statistiske Centralbureau, mens «*arbeidsledighetsblanketter*» og «*formidlingsblanketter*» først indsendes 1 mai.

Personblanketten indeholder oplysning om den arbeidssøkendes fag (det erhverv, hvorved han hovedsagelig har ernært sig), alder, fødested, egteskabelig stilling og forsørgelespligt m. v.

Arbeidsledighetsblanketten viser, naar den arbeidssøkende første gang i aaret har meldt sig ved kontoret og hver gang han senere efter kortere eller længere tids arbeide igjen er blit ledig, samt for hver gang ledighetens aarsak og varighet. Den indeholder ogsaa oplysning om anvist arbeide (arbeidssted, arbeidsgiverens navn, m. m.).

Baade *personblanketten* og *arbeidsledighetsblanketten* gjælder en enkelt arbeidssøkende person. De merkes baade med samme løpenummer og med arbeiderens navn, hvorved opgaverne let vil kunne sammenføres.

Formidlingsblanketten gjælder derimot et opdrag fra en arbeidsgiver angaaende en eller flere ledige pladser. Den gir oplysning om det fag, hvortil der søkes arbeidere, med nærmere angivelser, samt for hver enkelt ansat arbeider: dennes navn, personkortets nummer, hans egentlige fag (som *personblanketten*), den omforenede løn, hvorvidt arbeidet er stadig eller kun midlertidig m. v.

Ved disse blanketter vil bureauet i 1909 antagelig komme i besiddelse av et meget værdifuldt socialstatistisk materiale, som da saa snart som mulig vil bli undergit en indgaaende bearbeidelse.

3. Oversigt over arbeidsledigheten i januar—september 1907, sammenlignet med de tilsvarende maaneder i 1906.

Væsentlig efter de foreløbige maanedsoversigter hitsættes forskjellige oplysninger om arbeidsmarkedets stilling i hver av maanederne januar—mai, underrett for juni—august og særskilt for september. Hertil slutter sig en tabellarisk oversigt over arbeidsledigheten i endel viktigere fagforeninger ved utgangen av hver av maanederne januar til september i 1906 og 1907.

Det fremgaar av disse meddelelser, at der ogsaa i de første maaneder

av 1907 var megen ledighet inden sæsonfagene — om end i det hele noget mindre end i 1906 —, men utenfor sæsonfagene forholdsvis liten arbeidsledighet.

I vaar- og sommermaanederne samt begyndelsen af høsten var der som sedvanlig i det hele tat liten ledighet af mangel paa arbeide, hvorimot den store arbeidskonflikt i træstof- og papirindustrien bevirket, at mange arbejdere gik uten arbeide i maanederne mai—august.

I enkelte fag var der dog ogsaa i sommertiden endel ledighet af mangel paa arbeide, saaledes for murere i Kristiania (hvor der delvis staar i forbindelse med en partiel konflikt), jfr. tabellen side 10—13.

Januar 1907.

Hvad arbeidsledighet blandt fagforeningens medlemmer angaaer, har man for januar 1907 ialt opgaver for 19 164 arbejdere, blandt hvilke 1 300 eller 6.8 pct. var ledige ved maanedens utgang. Av de arbeidsledige var imidlertid de fleste dels sag-, høvleri-¹⁾ og tomtearbeidere, dels bygnings-håndverkere m. v. og dels lensearbeidere, blandt hvilke størstedelen kun maa regnes som sæsonledige. I disse fag var der blandt 4 000 arbejdere ikke mindre end 1 030 eller 25.8 pct. ledige ved utgangen af januar, men blandt de øvrige 15 164 (jern- og metalarbeidere, træstof- og papirfabrikarbeidere, boktrykkere, skotiarbeidere, bakere, møbelsnekere m. fl.) kun 270 ledige (1.8 pct.).

Blandt medlemmerne av endel vigtigere fagforeninger var arbeidsledigheten for sæsonarbeidere gaat ned fra 33.4 til 30.9 pct., for de øyrige fag fra 3.7 til 1.9 pct., altsaa forholdsvis mest for ikke-sæsonarbeidere; særlig kan merkes, at ledighetsprocenten for boktrykkere er gaat ned fra 6.1 til 1.6 og for jern- og metalarbeidere fra 2.4 til 1.3.

Sammenlignet med den nærmest foregaaende maaned, december 1906, viser januar 1907 for sæsonarbeidere en noget stigende arbeidsledighet, men for andre arbejdere i det hele en bedring.

Ved de kommunale arbeidsformidlingskontorer viser der sig, særlig i Kristiania, en væsentlig bedring i januar 1907 sammenlignet med den samme maaned 1906, se tabellen side 26—27.

Hvad de enkelte erhvervsgrener i Kristiania angaaer, kan merkes, at i bygningsindustrien gik antallet af arbeidssøkende pr. 10 ledige pladser ned fra 260 i januar 1906 til 144 i januar 1907, i metal- og maskin-industrien likesaa fra 78 til 67, blandt landtransportarbeiderne fra 48 til 23, blandt vand-, vei- og jernbanebygningsarbeidere fra 146 til 79 og blandt ulærte arbeidere fra 34 til 13.

I Bergen var der i januar 1906 493 arbeidssøkende mænd om 144 ledige pladser, i samme maaned 1907 282 om 151 pladser. Af brygge-arbeidere var der i nævnte maaned 1906 107 arbeidssøkende om 44 pladser, i 1907 64 om 30 pladser; i bygningsindustrien i 1906 172 arbeids-søkende om 30 pladser, i 1907 70 om 24 pladser.

I Stavanger var der under gruppen «vandtransport» (hvori maskinister og fyrbøtere ikke er medregnet) i januar maaned 1906 158 arbeidssøkende mænd om 48 ledige pladser, i 1907 146 om 87 pladser; av mandlige hermetikarbeidere henholdsvis 18 (ingen pladser) og 20 (om 4 pladser). Blandt de besatte

¹⁾ Høvleriarbeiderne er i almindelighet ikke sæsonarbeidere, men kan paa grund av opgavernes beskaffenhet ikke skjelnes fra sagbruksarbeiderne.

pladser — ialt i januar 1906 181, hvorav 37 fast, i januar 1907 203, hvorav 77 fast — var henholdsvis 62 og 39 (midlertidig) kommunalt jorddyrkningsarbeide; jfr. «Arbeidsmarkedet» nr. 5—9 for 1906, side 55—56.

I Trondhjem anmeldtes der i januar 1906, for en væsentlig del i anledning av arbeidsledighetstellingen 307 ledige mænd; der var 73 ledige pladser (hvorav 34 for «stenarbeidere, alle slags»); i januar 1907 var der 113 om 58 pladser (hvorav 20 for stenpukkere).

Februar 1907.

For februar 1907 har man opgaver for 18 869 fagforeningsmedlemmer, hvorav 918 eller 4.9 pct. var ledige ved maanedens utgang. Blandt 4 069 arbeidere, der væsentlig tilhørte sæsonfag (jfr. ovenfor) var der 724 ledige (17.8 pct.), mens der blandt de øvrige 14 800 kun var 194 ledige (1.3 pct.).

Baade sæsonfag og de øvrige fag viser bedring sammenlignet saavel med den foregaaende maaned som med februar 1906. Endel vigtigere sæsonarbeiderforeninger m. v. hadde i februar 1906 1 144 medlemmer, hvorav 26.2 pct. ledige ved maanedens utgang, i februar 1907 1 724 medlemmer, hvorav 20.1 pct. ledige. I de øvrige fag hadde endel større foreninger i 1906 tilsammen 6 318 medlemmer med 3.2 pct. ledige, i 1907 9 086 medlemmer med kun 1.1 pct. ledige. Særlig kan merkes, at arbeidsledigheten blandt boktrykkerne gik ned fra 7.0 til 1.5 pct., blandt jern- og metalarbeiderne (inkl. formere) fra 1.9 til 0.5; for bakerne (i Kristiania og Trondhjem) dog kun fra 12.8 til 10.9 pct.

En sammenligning for de samme foreninger med januar 1907 viser for sæsonfagene en nedgang i arbeidsledigheten fra 25.9 til 20.1 pct., for de øvrige fag fra 1.6 til 1.1 og overhodet fra 5.6 til 4.2.

Ved de kommunale arbeidsformidlingskontorer i Kristiania, Bergen, Stavanger og Trondhjem utgjorde antallet av arbeids-søkende mænd og ledige pladser for saadanne ifølge de fra kontorerne mottagne maanedsberetninger:

	Februar 1907.			Til sammenligning: tilsvarende tal for:					
				Januar 1907.			Februar 1906.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Arbeids-søkende pr. 100 pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Arbeids-søkende pr. 100 pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Arbeids-søkende pr. 100 pladser.
Kristiania:									
Bygningsindustri ..	200	14	1 429	302	21	1 438	483	31	1 558
Metal- og maskinind.	73	18	406	107	16	668	151	26	581
Landtransport	227	135	168	237	104	228	313	112	279
Fjeldarbeidere m. m.	112	33	339	182	23	791	99	21	471
Ulært arbeide	351	371	95	405	319	127	386	119	324
Andre	162	29	559	186	55	338	290	48	604
Bergen:									
Bygningsindustri...	43	14	307	70	24	292	50	27	185
Landtransport	39	21	186	46	36	128	26	16	163
Bryggearbeidere ...	46	30	153	64	30	213	63	35	180
Andre	73	55	133	102	61	167	52	63	82

	Februar 1907.			Til sammenligning: tilsvarende tal for:					
				Januar 1907.			Februar 1906.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Arbeids-søkende pr. 100 pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Arbeids-søkende pr. 100 pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Arbeids-søkende pr. 100 pladser.
Stavanger:									
Sjøfart	118	118	100	146	87	168	163	114	143
Fiskeri	5	68	7	9	64	14	3	30	10
Bygningsindustri...	23	19	121	23	9	256	30	9	333
Hermetikindustri...	23	-	-	20	4	500	20	-	-
Andre	120	114	105	136	79	172	127	45	282
Trondhjem:									
Bygningsindustri ..	46	3	-	32	2	-	122	2	-
Andre	98	50	196	81	36	225	156	60	260
Hovedsammendrag:									
Kristiania	1 125	600	188	1 419	538	264	1 722	357	482
Bergen	201	120	168	282	151	187	191	141	135
Stavanger ¹⁾	289	319	91	334	243	137	343	198	173
Trondhjem	144	²⁾ 53	272	113	³⁾ 38	297	278	62	448
Tilsammen	1 759	1 092	161	2 148	970	221	2 534	758	334

For Bergen viser arbeidskontorets opgaver for februar 1907 gjennemsnitlig ugunstigere forhold end februar 1906, dog ikke for bryggearbeiderne, likesom det bør merkes, at januar—februar tat underett viser et betydelig gunstigere forhold i 1907 end i 1906.

Mars 1907.

For mars 1907 har man opgaver for 18 517 fagforeningsmedlemmer, hvorav 745 eller 4 pet. var ledige ved maanedens utgang. Blandt 3 702 arbeidere væsentlig tilhørende sæsonfag var der 508 ledige (13.7 pet.), mens der blandt de øvrige kun var 1.6 pet. ledige.

Der viser sig en gjennemgaaende bedring sammenlignet med utgangen av mars 1906, da der blandt 12 909 fagforeningsmedlemmer var 4.9 pet. ledige, mens der ved samme tid i 1907 — bortset fra lensearbeiderne, for hvilke opgaver ikke haves for mars 1906 — kun var 3.0 pet. ledige. Blandt murerne i Kristiania var der ved nævnte tid 1906 61 pet. ledige, 1907 37 pet., blandt malerne sammesteds henholdsvis 17.6 og 7.6 pet., blandt medlemmerne av endel træarbeiderforeninger 12.9 og 6.9 pet., blandt bakerne i Kristiania og Trondhjem 14.1 og 10.7 pet., blandt boktrykkerne i 3 store byer 3.8 og 3.4 pet., blandt jern- og metalarbeiderne 2.0 og 1.3 pet. o. s. v.

En sammenligning mellem februar og mars 1907 for endel foreninger viser gjennemsnitlig en bedring fra 4.2 til 3.6 pet.; for bygningshaandverkere var der en betydelig bedring, men for flere av de øvrige fag nogen stigning i arbeidsledigheten, saaledes for boktrykkere fra 1.6 til 3.3 pet.

¹⁾ Ekskl. nødsarbeide. ²⁾ Ekskl. 12 pladser ved jord- og stenindustri. ³⁾ Ekskl. 20 ved stenpukning.

Opgaverne fra de kommunale arbeidskontorer i rikets fire største byer tyder alle på mindre arbeidsledighet i mars 1907 end i samme maaned 1906.

Særlig er dette tilfældet i Kristiania, hvor der for hvert hundrede ledige pladser meldte sig næsten dobbelt saa mange arbeidsledige mænd i mars 1906 som i mars 1907; antallet av arbeidssøkende mænd er nemlig gaat tilbage fra 1729 til 916, mens antallet av ledige pladser er steget fra 487 til 501. Hvad de vigtigste faggrupper angaaer kan merkes, at antallet af ledige bygningssindustriarbeidere gik ned fra 401 til 140 (de ledige pladser gik dog ogsaa ned, fra 49 til 27), liksaa ledige metal- og maskinarbeidere fra 185 til 61 (ledige pladser gik ned fra 48 til 24); af ulærte arbeidere samt kjørere, visergutter o. l. var der i mars 1906 tilsammen 732 ledige, i mars 1907 494, mens antallet af ledige pladser for saadan steg fra 321 til 376.

I Bergen gik antallet af arbeidssøkende mænd ned fra 302 i mars 1906 til 202 i mars 1907; men da antallet af ledige pladser ogsaa gik adskillig tilbage (fra 212 til 147), blev forholdet kun ubetydelig gunstigere; for bryggerne var endog forholdet ugunstigere, idet de arbeidssøkende vistnok gik ned fra 88 til 32, men antallet af ledige pladser endnu mere (fra 103 til 23). Derimot viser bygningssindustrien gunstigere forhold.

I Trondhjem gik antallet af arbeidssøkende mænd ned fra 175 til 127, mens de ledige pladser var noget flere i mars 1907 end i mars 1906.

Ogsaa Stavanger viser betydelig bedring, idet antallet af arbeidssøkende mænd gik ned fra 380 til 358, mens antallet af ledige pladser er steget fra 168 til 221. I hermetikindustrien synes dog arbeidsledigheten at være større end i 1906, mens den ved kontoret talrigst repræsenterte gruppe, sjøfart, viser gunstigere forhold.

Sammenlignet med den nærmest foregaaende maaned viser mars 1907 gjennemsnitlig tat ingen væsentlig forandring. I Kristiania er saavel antallet af arbeidsledige mænd som af ledige pladser gaat ned saagodtsom nøiagtig i samme forhold, og det samme synes at være tilfældet i Trondhjem; i Bergen er antallet af arbeidssøkende uforandret, men af ledige pladser steget, i Stavanger derimot er arbeidsledigheten steget, mens de ledige pladser er gaat betydelig tilbage fra februar til mars.

April 1907.

For april 1907 har man opgaver for 20 097 fagforeningsmedlemmer, hvorav 660 eller 3.3 pct. var ledige ved maanedens utgang. Blandt 4 852 arbeidere væsentlig tilhørende sæsonfag (bygningshaandverkere, trælastindustri, lensearbeidere m. m.) var der 514 ledige (10.6 pct.), mens der blandt de øvrige kun var 1.0 pct. ledige.

Der viser sig en gjennemgaaende bedring sammenlignet med utgangen av april 1906, da der blandt 13 845 fagforeningsmedlemmer var 3.3 pct. ledige, mens der ved samme tid 1907 — bortset fra lensearbeiderne, for hvilke opgaver ikke haves for april 1906 — kun var 2.3 pct. ledige. Blandt medlemmerne av endel træarbeiderforeninger var der ved nævnte tid 1906 8.6 pct. ledige, i 1907 5.7 pct., blandt bakerne i Kristiania henholdsvis 8.3 og 13.3 pct., blandt boktrykkerne i de 4 største byer 3.2 og 2.9 pct., blandt jern- og metalarbeiderne 1.2 og 0.6 pct. o. s. v.

En sammenligning mellem mars og april 1907 for endel foreninger viser gjennemsnitlig en bedring fra 3.6 til 2.3 pct.; for de fleste fag var der en

betydelig bedring, saaledes hadde malere i Kristiania 7.6 pct. ledige i mars, men ingen i april 1907 (april 1906 0.4 pct.); derimot steg ledighetsprocenten for møbelsnekere fra ingen i mars til 2.1 i april, og for bokbindere fra 0.8 til 1.5 pct.

Likesom for mars tyder ogsaa opgaverne for april for alle fire kommunale arbeidskontorer paa mindre arbeidsledighet vaaren 1907 end vaaren 1906.

I Kristiania avtok antallet av arbeidssøkende mænd fra 1 479 i april 1906 til 1 208 i april 1907, mens antallet av ledige pladser steg fra 619 til 727. Hvad de vigtigste fag angaaer, kan merkes, at mens der i april 1906 meldte sig 115 ledige murere (og murarbeidere), meldte der sig i april 1907 kun 58; i begge maaneder var der kun 6 ledige pladser for disse; av andre bygningsarbeidere var der i april 1906 163 om 60 pladser, i 1907 68 om 37 pladser. Likesaa av metal- og maskinarbeidere i 1906 165 om 46 pladser, i 1907 101 om 34; av kjørere henholdsvis 167 om 30 pladser og 155 om 33 pladser; av bud og visergutter m. fl. 103 om 81 pladser og 103 om 139 pladser; av ulært arbeidere var der i april 1906 370 om 249 pladser, i april 1907 387 om 330 pladser.

I Bergen og Stavanger var antallet av arbeidssøkende mænd i april 1907 saagodtsom nøagtig det samme som i den tilsvarende maaned 1906, mens tilgangen paa ledige pladser er steget, særlig i Stavanger. Arbeidsmarkedet skulde altsaa være adskillig forbedret, og tallene viser ogsaa, at der i disse byer ikke manglet meget paa, at der ved arbeidskontorerne anmeldtes likesaamange pladser som arbeidssøkende. I Bergen var der nemlig i april 1907 309 ledige pladser for 332 arbeidssøkende mænd, i Stavanger 316 for 335. I Bergen søkes kontoret især av bryggearbeidere, ulært arbeidere, bud og visergutter, hustømmermænd, graastensmurere og gravere, i Stavanger er sjøfolk den mest fremtrædende gruppe.

I Trondhjem var der i april maaned 1906 133 arbeidssøkende mænd om 56 ledige pladser, i 1907 103 om 47 pladser (hvorav 33 ulært arbeidere om 17 pladser og 22 bygningsarbeidere om 1 plads).

Ogsaa sammenlignet med den nærmest foregaaende maaned viser april -- som sedvanlig paa denne aarstid -- bedring. I gjennemsnit for alle 4 byer var der i mars 1907 175 arbeidsledige mænd pr. 100 ledige pladser, men i april 1907 kun 141 (i april 1906: 195). I Kristiania og Bergen er baade antallet av arbeidssøkende mænd og av ledige pladser steget betydelig. I de to andre byer er antallet av arbeidssøkende gaat noget ned, mens antallet av ledige pladser i Trondhjem er omtrent uforandret og i Stavanger betydelig forøket.

Mai 1907.

Blandt 20 175 fagforeningsmedlemmer, for hvilke man har opgaver for mai 1907, var 285 eller 1.4 pct. ledige ved maanedens utgang (blandt sæsonarbeidere 2.4 pct., blandt de øvrige 1.0 pct.). Ved utgangen av mai 1906 var der blandt 14 970 fagforeningsmedlemmer ialt 307 ledige eller 2.1 pct.; herav var imidlertid 122 sag- og høvleri arbeidere, hvorav de fleste kom i arbeide igjen omkring 1 juni; fraregnes i begge aar dette fag, blir ledighetsprocenten ved utgangen av mai 1906 1.3 og ved utgangen av mai 1907 den samme som ovenfor anført, 1.4.

Blandt medlemmerne av endel vigtigere foreninger -- hvoriblandt ingen sag- eller høvleri arbeidere -- viser tabellen side 10—13 saavel for sæsonarbeidere

som for andre i det hele noget større arbeidsledighet i mai 1907 end i mai 1906, men en smule bedring sammenlignet med april 1907.

For alle fire kommunale arbeidskontorer tyder imidlertid ogsaa opgaverne for mai paa mindre arbeidsledighet vaaren 1907 end vaaren 1906.

I Kristiania avtok nemlig antallet av arbeidssøkende mænd fra 1435 i mai 1906 til 1037 i mai 1907, mens antallet av ledige pladser kun avtok fra 785 til 743. Hvad de vigtigste fag angaaer, kan merkes, at mens der i mai 1906 meldte sig 86 ledige murere og murarbeidere, meldte der sig i mai 1907 35 til henholdsvis 22 og 7 ledige pladser; av malere og malerarbeidere var der i mai 1906 37 om 26 pladser, i 1907 20 om 20 pladser. Likesaa av metalog maskinarbeidere i 1906 109 om 51 pladser, i 1907 85 om 46 pladser, av kjørere henholdsvis 190 om 24 pladser og 139 om 26 pladser, av ulærte arbeidere henholdsvis 422 om 322 pladser og 338 om 332 pladser.

Ogsaa i Bergen, Stavanger og Trondhjem gik antallet av arbeidssøkende mænd i mai 1907 noget ned sammenlignet med den tilsvarende maaned 1906, mens tilgangen paa ledige pladser er steget, særlig i Stavanger. Arbeidsmarkedet skulde altsaa være betydelig forbedret, og tallene viser ogsaa, at der i mai sidstn. ved arbeidskontorerne i Bergen og Stavanger endog anmeldtes flere pladser end arbeidssøkende. I Bergen var der nemlig i mai 1907 262 ledige pladser for 238 arbeidssøkende mænd, i Stavanger 321 for 310. — I Trondhjem var der i mai maaned 1906 105 arbeidssøkende mænd om 62 ledige pladser, i 1907 79 om 69 pladser (hvorav 23 ulærte arbeidere om 20 pladser og 14 bygningsarbeidere om 11 pladser).

Ogsaa sammenlignet med den nærmest foregaaende maaned viser mai — som sedvanlig paa denne aarstid — bedring. I gjennemsnit for alle 4 byer var der i april 1907 141 arbeidssødige mænd pr. 100 ledige pladser, i mai 1907 kun 119 (i mai 1906: 162).

Arbeidsmarkedet i sommeren 1907.

Som sedvanlig tyder de foreliggende opgaver i det hele tat paa liten arbeidsledighet i sommermaanederne av mangel paa arbeide. Derimot har som bekjendt et meget betydelig antal arbeidere gaat ledige paa grund av de store konflikter i traestosindustrien, indtil det i midten av august lykkedes at komme til enighet.

Fra fagforeninger har man opgaver for 17 036 arbeidere i juni, 19 333 i juli og 18 924 i august 1907, hvorav henholdsvis 0,8, 1,1 og 1,0 pct. var ledige ved maanedens utgang. Ved utgangen av de samme maaneder i 1906 var blandt 15—16 000 fagforeningsmedlemmer henholdsvis 1,1, 1,0 og 1,2 pct. ledige.

Søkningen ved de kommunale arbeidskontorer i vores 4 største byer har i sommer gjennemsnitlig ikke været meget langt fra like stor fra arbeidsgivernes som fra arbeidernes side, hvad der for Kristiania, Bergen og Trondhjem betegner en forbedring siden 1906, mens i Stavanger forholdet i juni og juli var likesaa gunstig i 1906 (i august var der i 1906 141, i 1907 117 arbeidssøkende mænd pr. 100 ledige pladser).

I gjennemsnit for de tre maaneder juni, juli og august var der i Kristiania i 1906 173 arbeidssøkende mænd pr. 100 ledige pladser, i 1907 kun 144. I Bergen var der i 1906 120 og i 1907 100 arbeidssøkende mænd pr. 100 ledige pladser, i Stavanger henholdsvis 115 og 110. Ved Trondhjems arbeidskontor meldtes i juni, juli og august 1906 gjennemsnitlig 69 arbeids-

ledige mænd og kun 27 ledige pladser, i 1907 derimot kun 32 arbeidsledige mænd, men 57 ledige pladser.

Fra juni til august 1907 tiltok antallet av (meldinger av) arbeidsledige mænd i Kristiania fra 917 til 985, men de anmeldte ledige pladser steg langt sterkere, nemlig fra 584 til 735. I Bergen var forholdet omvendt: antallet av arbeidsledige mænd steg fra 268 til 321, mens de ledige pladser avtok fra 325 til 266. I Stavanger sank begge dele, antal ledige mænd fra 280 til 225, ledige pladser fra 269 til 192.

September 1907.

Blandt 18 666 fagforeningsmedlemmer, for hvilke man har opgaver for september 1907, var 219 eller 1.2 pct. arbeidsledige ved maanedens utgang. Ved utgangen av september 1906 var blandt 16 391 fagforeningsmedlemmer 216 eller 1.3 pct. ledige, ved utgangen av august 1907 blandt 18 924 fagforeningsmedlemmer 194 eller 1.0 pct. arbeidsledige.

Blandt medlemmerne av endel viktigere foreninger, som i september 1906 hadde 8 111, i august og september 1907 henholdsvis 9 681 og 9 646 medlemmer, var der ved utgangen av september 1906 1.3 pct., ved utgangen av august 1907 1.2 pct. og ved utgangen av september 1907 1.8 pct. arbeidsledige. Derav blandt jern- og metalarbeidere (med formere) henholdsvis 0.7, 0.5 og 0.9 pct., blandt boktrykkere 1.9, 3.9 og 3.1 pct., blandt tømmermænd m. v. 3.1, 0.5 og 0.9 pct., blandt murere (i Kristiania) 7.7, 13.0 og 8.7 pct. (ifr. ovenfor side 3), blandt malere (i Kristiania) 1.8, 0.0 og 8.5 pct. ledige. — Blandt træstof- og papirfabrikarbeidere var der ingen nævneværdig arbeidsledighet; heller ikke blandt sag-, høvleri- og tomtearbeidere.

I alle vores fire største byer var antallet av arbeidssøkende mænd ved de kommunale arbeidskontorer i september 1907 mindre end i den tilsvarende maaned 1906, mens antallet av ledige pladser var steget i Kristiania, Bergen og Trondhjem, og i Stavanger vistnok avtatt litt, men i mindre grad end antallet av arbeidssøkende.

I Kristiania var antallet av arbeidssøkende mænd (tilfælder av arbeidsledighet) i september 1906: 1 085, i september 1907: 1 004, mens de ledige pladser viser en stigning fra 598 til 681. Blandt de arbeidsledige i september 1907 var 396 ulærte arbeidere, 144 kjørere, 23 murere og murarbeidere, 37 malere og malerarbeidere, 23 bygnings- og indredningssnekere; blandt de ledige pladser 402 ved ulært arbeide, 71 fjeldarbeidere, 45 ved kjøring, 11 ved murarbeide, 22 ved malerarbeide, 27 ved det nævnte snekkerarbeide og 8 ved fjeldarbeide.

I Bergen viste antallet av arbeidssøkende mænd i september 1907 sammenlignet med tilsvarende maaned 1906 en nedgang fra 243 til 221, mens de ledige pladser var steget fra 146 til 180.

I Stavanger var antallet av arbeidssøkende mænd avtatt fra 289 til 242, av ledige pladser kun fra 190 til 174.

I Trondhjem meldtes i september 1906 og 1907 henholdsvis 29 og 21 arbeidssøkende mænd og henholdsvis 11 og 23 ledige pladser. Der besattes henholdsvis 8 og 6 pladser.

Sammenlignet med august 1907 viser september litt ugunstigere forhold. Antallet av arbeidssøkende mænd pr. 100 ledige pladser tiltok nemlig i Kristiania fra 134 til 147, i Bergen fra 121 til 123, i Stavanger fra 117 til 139.

ved utgangen av maanederne januar—september 1906 og 1907.

30 april.				31 mai.				30 juni				Nr.	
Medlemmer.		Derav ledige.		Medlemmer.		Derav ledige.		Medlemmer.		Derav ledige.			
1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.		
2 316	3 045	35	24	2 380	3 027	25	12	2 382	3 081	27	17	1	
827	836	12	8	858	840	4	6	845	844	8	8	2	
351	536	3	1	362	527	1	1	378	523	-	-	3	
376	402	1	2	377	405	1	-	371	316	2	3	4	
223	379	2	-	225	371	-	1	228	358	-	-	5	
4 093	5 198	53	35	4 202	5 170	31	20	4 204	5 122	37	28	6	
658	917	25	26	679	900	9	c. 34	700	869	11	23	7	
148	190	4	8	148	190	1	2	148	190	-	-	8	
88	117	-	2	89	124	-	1	88	124	-	4	9	
60	74	2	1	60	71	-	-	60	70	-	-	10	
954	1 298	31	37	976	1 285	10	37	996	1 253	11	27	11	
152	250	28	6	198	255	33	1	223	250	29	2	12	
117	132	-	14	139	132	-	8	190	128	1	7	13	
103	124	26	26	118	105	3	c. 25	167	106	8	14	14	
110	127	2	-	113	127	-	-	116	119	-	1	15	
482	633	56	46	568	619	36	34	696	603	38	24	16	
190	250	4	7	190	250	3	10	195	245	3	3	17	
127	85	-	-	97	85	-	-	100	85	-	-	18	
317	335	4	7	287	335	3	10	295	330	3	3	19	
303	165	25	22	276	170	-	12	198	170	-	-	20	
140	234	-	6	300	219	-	? 12	310	243	1	2	21	
105	202	45	45	84	206	15	37	84	238	9	27	22	
c. 250	c. 550	1	-	c. 300	c. 600	-	17	325	c. 600	-	-	23	
176	263	3	4	175	263	3	10	175	260	3	10	24	
507	1 002	74	51	582	1 061	48	55	632	1 088	38	29	25	
227	259	2	14	252	259	-	8	306	247	1	8	26	
103	124	26	26	118	105	3	c. 25	167	106	8	14	27	
837	1 385	102	91	952	1 425	51	88	1 105	1 441	47	51	28	
3 643	4 640	92	83	3 700	4 610	40	78	3 650	4 625	44	53	29	
1 102	1 111	16	16	1 103	1 115	5	8	1 093	1 119	8	8	30	
464	519	1	4	466	529	1	1	459	440	2	7	31	
423	687	4	7	585	661	-	13	598	671	1	2	32	
351	536	3	1	362	527	1	1	378	523	-	-	33	
5 983	7 493	116	111	6 216	7 442	47	101	6 178	7 378	55	70	34	
6 820	8 878	218	202	7 168	8 867	98	189	7 283	8 819	102	121	35	

Arbeidsledighet blandt medlemmer av endel viktigere fagforeninger ved utganger av maanederne januar—september 1906 og 1907 (forts.).

Fag. Arbeidssted.	31 juli.				31 august.				30 september.			
	Medlemmer.		Derav ledige.		Medlemmer.		Derav ledige.		Medlemmer.		Derav ledige.	
	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.
Jern- og metalarb.:												
Kristiania	2 469	3 110	25	23	2 451	3 103	18	11	2 476	3 089	20	35
Bergen.....	846	828	8	4	824	788	7	12	811	799	7	6
Fredrikstad.....	412	506	-	3	315	486	3	5	415	468	1	10
Trondhjem	358	455	1	1	345	438	4	2	339	440	7	1
Stavanger	229	351	-	-	219	328	-	-	235	296	1	-
Tilsammen	4 314	5 250	34	31	4 154	5 143	32	30	4 276	5 092	36	52
Boktrykkere:												
Kristiania	710	875	21	32	702	886	34	34	716	861	16	25
Bergen	148	190	4	-	149	190	6	6	148	186	2	4
Trondhjem	88	124	-	6	86	124	1	9	80	123	1	9
Stavanger	61	70	-	-	65	72	-	-	63	75	-	-
Tilsammen	1 007	1 259	25	38	1 002	1 272	41	49	1 007	1 245	19	38
Tømrere, Kristiania.....	200	250	9	-	200	250	9	-	200	250	14	-
Bygn.tømmerm., Bergen...	180	[ca. 124]	1	[ca. 5]	154	120	9	3	158	110	3	5
Tømrere og bygn.snekkekere,												
Aalesund.....	193	105	7	5	227	112	3	1	225	122	8	c. 2
Skibstømmerm., Bergen ...	113	118	-	-	115	120	-	-	114	121	2	-
Tils. træarbeidere	686	597	17	10	696	602	21	4	697	603	27	7
Møbelsnekkekere:												
Kristiania	200	240	4	-	210	240	3	1	209	245	1	-
Bergen.....	90	86	4	4	90	86	4	-	79	80	-	-
Tilsammen	290	326	8	4	300	326	7	1	288	325	1	-
Bakere, Kristiania ¹⁾	190	185	-	-	190	185	-	-	195	158	-	16
Hermetikarb., Stavanger ..	246	247	4	2	261	244	3	-	234	271	3	-
Murere, Kristiania	113	230	10	47	127	231	12	30	130	231	10	20
Malere, Kristiania	325	c. 600	-	-	325	c. 600	-	-	380	600	7	51
Bokbindere, Kristiania	176	261	7	9	175	260	7	15	186	273	5	c. 4
Sammendrag:												
Sæsonarbeidere ²⁾ :												
Kristiania	638	1 080	19	47	652	1 081	21	30	710	1 081	31	71
Bergen	293	242	1	5	269	240	9	3	272	231	5	5
Aalesund	193	105	7	5	227	112	3	1	225	122	8	c. 2
Tilsammen	1 124	1 427	27	57	1 148	1 433	33	34	1 207	1 434	44	78
Andre:												
Kristiania	3 745	4 671	57	64	3 728	4 674	62	61	3 782	4 626	42	80
Bergen	1 084	1 104	16	8	1 063	1 064	17	18	1 038	1 065	9	10
Trondhjem	446	579	1	7	431	562	5	11	419	563	8	10
Stavanger	536	668	4	2	545	644	3	-	532	642	4	-
Fredrikstad	412	506	-	3	315	486	3	5	415	468	1	10
Tilsammen	6 223	7 528	78	84	6 082	7 430	90	95	6 186	7 364	64	110
Hovedsum	7 347	8 955	105	141	7 230	8 863	123	129	7 393	8 798	108	188

¹⁾ Se side 10, note 2. ²⁾ Malere, murere, træarbeidere.

Procent arbeidsledige i foranstaende foreninger.

Fag.	31 januar.		28 februar.		31 mars.		30 april.		31 mai.		
	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	
1. Jern- og metalarb. (5 byer)	2.4	1.3	2.1	0.5	2.2	1.5	1.3	0.7	0.7	0.4	
2. Boktrykkere (4 byer).....	6.1	1.6	6.6	1.6	3.7	3.3	3.2	2.9	1.0	2.9	
3. Tømrere m. v. (4 foreninger)	14.7	19.5	15.4	13.1	18.4	7.8	11.6	7.3	6.3	5.5	
4. Møbelsnekere (2 byer) ...	5.3	2.1	2.5	0.9	2.0	-	1.3	2.1	1.0	3.0	
5. Bokbindere (Kr.a)	0.6	3.2	0.6	0.4	1.2	0.8	1.7	1.5	1.7	3.8	
6. Bakere (Kr.a)	15.1	7.7	17.5	14.1	16.2	13.4	8.3	13.3	-	7.1	
7. Hermetikarbeidere (Stvgr.).	1.1	9.0	-	7.2	0.9	4.8	-	2.6	-	5.5	
8. Murere (Kr.a).....	64.5	52.9	63.6	45.7	60.9	36.5	42.9	22.3	17.9	18.0	
9. Malere (Kr.a)	46.0	38.3	29.2	25.5	17.6	7.6	0.4	-	-	2.8	
Overhodet {	sæsonarb. (nr. 3, 8, 9)	33.4	30.9	26.8	22.5	23.9	12.4	12.2	6.6	5.4	6.2
	andre (nr. 1, 2, 4-7)	3.7	1.9	3.5	1.2	3.0	2.1	1.9	1.5	0.8	1.4
	ialt (1-9)	7.5	6.1	6.4	4.2	5.6	3.6	3.2	2.3	1.4	2.1
Derav:											
i Kr.ania {	sæsonarb. (nr. 3, 8, 9)	47.4	37.8	37.6	25.1	27.8	13.7	14.6	5.1	8.2	5.2
	andre (nr. 1, 2, 4-6)	4.4	2.0	4.5	1.3	3.8	2.4	2.5	1.8	1.1	1.7
i Bergen {	sæsonarb. (nr. 3) ...	11.2	17.6	5.8	13.7	6.7	6.6	0.9	5.4	-	3.1
	andre (nr. 1, 2, 4)...	3.6	1.6	2.2	1.0	2.0	1.6	1.5	1.4	0.5	0.7
i Trondhjem (nr. 1, 2)	1.6	1.1	1.0	0.4	1.6	2.1	0.2	0.8	0.2	0.2	
i Stavanger (nr. 1, 2, 7)	1.4	2.9	0.3	2.4	1.1	2.0	0.9	1.0	-	2.0	
					30 juni.		31 juli.		31 august.		
	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	
1. Jern- og metalarbeidere (5 byer)	0.9	0.5	0.8	0.6	0.8	0.6	0.8	1.0			
2. Boktrykkere (4 byer).....	1.1	2.2	2.5	3.0	4.1	3.9	1.9	3.1			
3. Tømrere m. v. (4 foreninger).....	5.5	4.0	2.5	1.7	3.0	0.7	3.9	1.2			
4. Møbelsnekere (2 byer)	1.0	0.9	2.8	1.2	2.3	0.3	0.3	-			
5. Bokbindere (Kr.a)	1.7	3.8	4.0	3.4	4.0	5 8	2.7	1.5			
6. Bakere (Kr.a).....	-	-	-	-	-	-	-	-	10.1		
7. Hermetikarbeidere (Stavanger)	0.3	0.8	1.6	0.8	1.1	-	1.3	-			
8. Murere (Kr.a).....	10.7	11.3	8.8	20.4	9.4	13.0	7.7	8.7			
9. Malere (Kr.a)	-	-	-	-	-	-	1.8	8.5			
Overhodet {	sæsonarb. (nr. 3, 8, 9)	4.3	3.5	2.4	4.0	2.9	2.4	3.6	5.4		
	andre (nr. 1, 2, 4-7).....	0.9	0.9	1.3	1.1	1.5	1.3	1.0	1.5		
	ialt (1-9)	1.4	1.4	1.4	1.6	1.7	1.5	1.5	2.1		
Derav:											
i Kr.ania {	sæsonarb. (nr. 3, 8, 9)	6.0	2.7	3.0	4.4	3.2	2.8	4.4	6.6		
	andre (nr. 1, 2, 4-6).....	1.2	1.1	1.5	1.4	1.7	1.3	1.1	1.7		
i Bergen {	sæsonarb. (nr. 3)	0.3	3.2	0.3	2.1	3.3	1.3	1.8	2.2		
	andre (nr. 1, 2, 4).....	0.7	0.7	1.5	0.7	1.6	1.7	0.9	0.9		
i Trondhjem (nr. 1, 2)	0.4	1.6	0.2	1.2	1.2	2.0	1.9	1.8			
i Stavanger (nr. 1, 2, 7)	0.2	0.3	0.7	0.3	0.6	-	0.8	-			

4 a. Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av

Nr.	Fag.	Antal medlemmer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:						Samlet antal ledige arbeidsdage.	
			a) ved maanedens utgang.		b) i løpet av maaneden:					
			ialt.	pct.	1—12 dage.	13—18 dage.	over 18 dage.	tils.	ialt.	Pr. medlem.
	<i>Hovedgrupper.</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Grubedrift.....	410	21	5.1	2	7	17	26	565	1.4
2	Jord- og stenindustri	289	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Metal-, maskin- og skibsbygningsindustri	7 324	91	1.2	147	27	79	253	3 069	0.4
4	Kemisk industri.....	263	10	3.8	5	-	10	15	292	1.1
5	Forarb. av spindestoffer..	319	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri.....	2 725	45	1.7	14	1	33	48	965	0.4
7	Lær- og gummiindustri....	35	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Forarbeidelse av trævarer (inkl. tømrere).....	3 437	490	14.3	824	112	298	1 234	15 434	4.5
9	Tilv. av nær.- og nydelsesm.	925	50	5.4	16	10	56	82	1 685	1.8
10	Beklædningsindustri	646	16	2.5	8	3	11	22	368	0.6
11	Bygningsindustri (jfr. 8)	931	328	35.2	47	48	296	391	8 603	9.2
12	Polygrafisk industri.....	1 523	26	1.7	9	47	5	61	992	0.7
13	Handel og transport	302	223	73.8	-	-	223	223	5 798	19.2
14	Sundhetsvæsen	35	-	-	-	-	-	-	-	-
15	<i>Hovedsum for januar</i>	19 164	1 300	6.8	1 072	255	1 028	2 355	37 771	1.97
	<i>Herav vigtigere fag:</i>									
16	Jern- og metalarbeidere ..	6 140	78	1.3	115	26	64	205	2 551	0.4
17	Træstof- og papirfabrikarb.	2 409	37	1.5	11	-	28	39	791	0.3
18	Træarbeidere ¹⁾	1 611	141	8.8	235	26	132	393	5 459	3.4
19	Boktrykkere	1 523	26	1.7	9	47	5	61	992	0.6
20	Sag-, høvleri- og tomtearb.	1 464	c. 346	23.6	603	80	173	856	10 065	6.9
21	Formere	845	-	-	5	-	-	5	15	-
22	Skotøi- og skofabrikarb..	646	16	2.5	8	3	11	22	368	0.6
23	Møbelsnekere	580	16	2.8	13	7	8	28	413	0.7
24	Bakere	461	28	6.1	12	10	35	57	1 109	2.4
25	Grubearbeidere	410	21	5.1	2	7	17	26	565	1.4
26	Malere	400	153	38.3	37	26	132	195	4 076	10.2
27	Bokbindere	316	8	2.5	3	1	5	9	174	0.6
28	Murere	293	168	57.3	10	9	164	183	4 320	14.7
29	Lensearbeidere	232	222	95.7	-	-	222	222	5 772	24.9
30	Hermetikarbeidere	223	20	9.0	-	-	20	20	520	2.3
31	Cementarbeidere	175	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Jernb-, vei- og gatearb...	148	1	0.7	-	1	-	1	(?) 15	0.1
33	Glasarbeidere	97	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Fyrstikkarbeidere	70	1	1.4	2	-	1	3	36	0.5
	<i>Foregaaende maaneder (Hovedsum).</i>									
35	December 1906.....	18 199	1 007	5.5	654	779	-	1 433	20 959	1.15
36	November "	16 747	488	2.9	588	419	-	1 007	13 577	0.81
37	Oktober "	16 923	412	2.4	459	328	-	787	10 383	0.61
38	September "	16 391	216	1.3	448	221	-	669	7 171	0.44
39	August "	15 518	185	1.2	339	186	-	525	6 132	0.40
40	Juli "	16 155	156	1.0	283	155	-	438	4 824	0.30
41	Juni "	15 505	178	1.1	320	159	-	479	5 257	0.34
42	Mai "	14 970	307	2.1	306	351	-	657	9 345	0.62
43	April "	13 845	448	3.3	398	466	-	864	12 182	0.88
44	Mars "	12 909	630	4.9	360	747	-	1 107	19 061	1.48
45	Februar "	12 662	718	5.7	367	754	-	1 121	19 283	1.52
46	Januar "	12 122	791	6.5	481	867	-	1 348	23 417	1.93

¹⁾ Tømmermænd, bygningssnekere, skibssnekere, bødkere m. m.

4 b. Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av arbeidere

vedkommende arbeidsledighet i februar—juni 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad. ¹⁾		Drammen.		Andre byer.		Bygder.		Nr.
Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Nr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	423	15	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	266	-	2
3 480	16	1 274	17	423	2	476	1	530	1	203	1	850	3	495	4	3
-	-	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	175	3	4
178	-	-	-	-	-	-	-	58	-	-	-	-	-	81	-	5
250	1	54	-	32	-	24	1	-	-	-	-	619	1	1 191	19	6
30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
748	20	266	36	91	-	192	3	451	76	229	15	449	46	1 056	125	8
262	26	138	13	81	3	222	16	19	-	-	-	80	5	-	-	9
249	5	201	1	69	6	96	-	-	-	-	-	95	4	-	-	10
676	193	-	-	-	-	-	-	20	6	-	-	96	-	177	9	11
975	18	-	-	123	-	78	-	30	2	51	1	118	2	-	-	12
46	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	2	232	200	13
46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
6 940	279	1 981	67	840	11	1 088	21	1 108	85	483	17	2 333	63	4 096	375	15
3 023	16	903	7	378	2	402	1	500	1	146	-	749	3	324	4	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	610	1	1 191	19	17
425	14	427	46	60	-	159	2	99	5	103	2	292	36	76	-	18
98	4	-	-	-	-	-	-	332	71	79	10	88	10	980	125	19
280	-	139	-	45	-	74	-	30	-	57	1	101	-	153	-	20
249	5	201	1	69	6	96	-	-	-	-	-	95	4	-	-	21
177	25	83	12	81	3	-	-	19	-	-	-	80	5	-	-	22
255	2	-	-	31	-	33	1	20	-	22	3	69	-	-	-	23
400	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
250	1	54	-	32	-	24	1	-	-	-	-	9	-	-	-	25
77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	-	89	1	26
-	-	-	-	-	-	222	16	-	-	-	-	-	-	232	200	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
199	91	-	-	-	-	-	-	20	6	-	-	-	-	170	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	-	31
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86	-	32
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	336	13	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	101	-	292	12	2
3 424	52	1 207	17	529	11	473	-	536	1	201	1	1 160	3	420	9	3
93	-	-	-	21	-	-	-	51	-	-	-	-	-	140	3	4
136	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	131	-	5

¹⁾ Tildels med omegn.

4 b (forts.). Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide :						Samlet antal ledige arbeids- dage.	
			a) ved maan- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:					
			ialt.	pct.	1—12 dage.	13—18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.
x	z	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6	Papirindustri.....	1 920	19	1.0	18	5	15	38	524	0.3
7	Lær- og gummiindustri....	40	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Forarbeidelse av trævarer (inkl. tømrere).....	3 118	194	6.2	366	78	136	580	6 651	2.1
9	Tilv. av nær- og nydelsesm.	715	38	5.3	21	c. 17	16	54	784	1.1
10	Beklædningsindustri	603	7	1.2	3	2	7	12	228	0.4
11	Bygningsindustri (jfr. 8)..	1 046	114	10.9	75	26	123	224	3 777	3.6
12	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 567	48	3 1	36	8	26	70	950	0.6
13	Handel og transport.....	257	203	79.0	-	-	223	223	4 469	17.4
14	Hovedsum for mars	18 517	745	4.0	695	167	601	1 463	20 130	1.09
<i>Herav viktigere fag:</i>										
15	Jern- og metalarbeidere ..	6 723	89	1.3	142	24	34	200	1 781	0.3
16	Træarbeidere	1 705	64	3.8	160	52	51	263	3 280	1.9
17	Træstof- og papirfabrikarb.	1 549	17	1.1	16	3	15	34	464	0.3
18	Sag-, høvleri- og tomtearb.	1 065	132	12.4	210	27	89	326	3 516	3.3
19	Formere	853	1	0.1	-	1	-	1	16	-
20	Skotøi- og skofabrikarb...	506	7	1.4	3	2	7	12	228	0.5
21	Møbelnekkere.....	504	2	0.4	4	2	1	7	84	0.2
22	Malere	c. 450	34	7.6	57	22	49	128	1 810	4.0
23	Bakeri.....	397	35	8.8	18	10	14	42	600	1.5
24	Bokbindere.....	371	2	0.5	2	2	-	4	60	0.2
25	Jernb., vei- og gatearb...	266	2	0.8	3	c. 2	-	5	c. 37	0.1
26	Murere	250	78	31.2	15	2	74	91	1 930	7.7
27	Lensearbeidere	232	c. 200	86.2	-	-	220	220	4 400	19.0
28	Cementarbeidere	199	12	6.0	c. 12	-	-	12	144	0.7
29	Fyrstikarbeidere.....	177	3	1.7	14	2	1	17	216	1.2
30	Glasarbeidere	93	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>April:</i>										
<i>Hovedgrupper.</i>										
1	Grubedrift (grubearb.) ...	313	c. 10	3.2	1	.	13	14	295	0.9
2	Jord- og stenindustri	391	-	-	c. 13	-	-	13	142	0.4
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri	7 922	39	0.5	169	15	27	211	1 535	0.2
4	Kemisk industri.....	255	1	0.4	2	-	1	3	26	0.1
5	Forarb. av spindestoffer..	290	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri.....	2 352	8	0.3	22	4	3	29	282	0.1
7	Lær- og gummiindustri....	26	-	-	2	-	-	2	16	0.6
8	Forarbeidelse av trævarer (inkl. tømrere).....	3 755	270	7.2	724	49	86	859	7 538	2.0
9	Tilv. av nær- og nydelsesm.	713	38	5.3	17	8	25	50	825	1.2
10	Beklædningsindustri	703	1	0.1	-	-	1	1	24	-
11	Bygningsindustri (jfr. 8)..	1 381	51	3.7	112	15	55	182	2 330	1.7
12	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 541	42	2.7	32	8	32	72	1 103	0.7
13	Handel og transport.....	399	c. 200	50.1	-	-	210	210	4 000	10.0
14	Sundhetsvæsen	56	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Hovedsum for april	20 097	660	3.3	1 094	99	453	1 646	18 116	0.90

arbeidere vedkommende arbeidsledighet i februar—juni 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad.		Drammen.		Andre byer.		Bygder.		Nr.
Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Nr.
xx	x2	x3	x4	x5	x6	x7	x8	x9	x20	x21	x22	x23	x24	x25	x26	
250	2	54	-	30	-	32	-	-	-	-	-	533	-	1 021	17	6
40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
772	13	347	18	91	-	191	3	125	6	131	2	722	22	739	130	8
299	24	241	6	80	4	-	-	20	3	-	-	75	1	-	-	9
227	1	102	1	69	4	113	-	-	-	-	-	92	1	-	-	10
823	111	-	-	-	-	23	-	-	-	-	-	126	2	74	1 11	
953	34	196	5	122	2	76	3	32	2	52	-	136	2	-	-	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	3	232	c. 200	13
7 017	237	2 147	47	942	21	908	6	764	12	384	3	2 970	34	3 385	385	14
3 012	52	849	13	483	11	403	-	506	1	142	-	1 054	3	274	9	15
429	11	421	22	60	-	158	2	105	6	106	2	346	21	80	-	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	528	-	1 021	17	17
106	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	659	130	18
280	-	137	-	46	-	70	-	30	-	59	1	106	-	125	-	19
130	1	102	1	69	4	113	-	-	-	-	-	92	1	-	-	20
254	-	90	-	31	-	33	1	20	-	-	-	76	1	-	-	21
450	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
164	22	80	5	80	4	-	-	20	3	-	-	53	1	-	-	23
250	2	54	-	30	-	32	-	-	-	-	-	5	-	-	-	24
82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	110	1	74	1	25
211	77	-	-	-	-	23	-	-	-	-	-	16	1	-	-	26
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	232	c. 200	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199	12	28
93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84	3	29
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	313	c. 10	1
-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	99	-	277	-	2
3 453	24	1 188	8	447	2	448	-	567	1	201	-	1 104	3	514	1	3
-	-	-	-	21	-	-	-	56	-	-	-	-	-	178	1	4
136	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	154	-	5
263	4	43	1	30	-	33	-	-	-	-	-	722	-	1 261	3	6
26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
795	15	342	14	95	-	201	1	128	-	180	17	767	27	1 247	196	8
165	22	146	-	72	4	234	6	22	1	-	-	74	5	-	-	9
153	-	219	-	61	1	121	-	-	-	11	-	138	-	-	-	10
855	45	-	-	98	-	70	-	74	3	-	-	201	3	83	-	11
917	26	190	8	117	2	74	1	30	2	54	-	159	3	-	-	12
57	-	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240	c. 200	13
56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
6 876	136	2 230	31	956	9	1 181	8	877	7	446	17	3 264	41	4 267	411	15

4 b (forts.). Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:					Samlet antal ledige arbeids- dage.		
			a) ved maane- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:					
			ialt.	pct.	1—12 dage.	13—18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Herav viktigere fag:</i>										
16	Jern- og metalarbeidere ..	6 682	39	0.6	165	15	24	204	1 433	0.2
17	Træstof- og papirfabrikarb.	1 978	3	0.2	20	3	1	24	202	0.1
18	Træarbeidere	1 728	47	2.7	108	24	26	158	1 823	1.1
19	Sag-, høvleri- og tomtearb.	1 662	216	13.0	617	22	62	701	5 725	3.4
20	Malere	899	1	0.1	44	11	10	65	668	0.7
21	Formere	872	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Skotøi- og skofabrikarb..	703	1	0.1	-	-	1	1	24	-
23	Møbelsnekere	523	7	1.3	3	3	1	7	92	0.2
24	Bokbindere	374	5	1.3	2	1	2	5	80	0.2
25	Murere og murarbeidere ..	323	50	15.5	68	c. 4	45	117	1 662	5.1
26	Bakere	314	31	9.9	15	8	18	41	645	2.1
27	Lensearbeidere	240	c. 200	83.3	-	-	210	210	4 000	16.7
28	Hermetikarbeidere	234	6	2.6	-	-	6	6	144	0.6
29	Cementarbeidere	179	-	-	c. 11	-	-	11	130	0.7
30	Jernb., vei- og gatearb. ..	159	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Glasarbeidere	98	-	-	2	-	-	2	12	0.1
32	Fyrstikarbeidere	89	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Mai:</i>										
<i>Hovedgrupper.</i>										
1	Grubedrift (grubearb.) ..	216	3	1.4	1	5	2	8	130	0.6
2	Jord- og stenindustri	235	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri	7 794	55	0.7	150	10	23	183	1 492	0.2
4	Kemisk industri	79	1	1.3	-	1	-	1	c. 15	0.2
5	Forarb. av spindestoffer ..	252	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri	¹⁾ 2 956	19	0.6	4	5	10	19	372	0.1
7	Forarbeidelse av trævarer (inkl. tømrere)	4 145	82	2.0	551	23	47	621	5 390	1.3
8	Tilv. av nær.- og nydelsesm.	684	28	4.4	23	7	16	46	669	1.1
9	Beklædningsindustri	521	1	0.2	-	-	1	1	25	-
10	Bygningsindustri (jfr. 7) ..	1 348	57	4.2	113	-	41	154	1 626	1.2
11	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 497	39	2.6	31	11	29	71	1 104	0.7
12	Handel og transport	430	-	-	4	-	-	4	24	0.1
13	Sundhetsvæsen	68	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Hovedsum for mai	20 175	285	1.4	877	62	169	1 108	10 847	0.54
<i>Herav viktigere fag:</i>										
15	Jern- og metalarbeidere ..	6 590	53	0.8	145	10	20	175	1 387	0.2
16	Træstof- og papirfabrikarb.	¹⁾ 2 578	9	0.3	2	-	7	9	186	0.1
17	Sag-, høvleri- og tomtearb.	2 050	32	1.6	490	3	10	503	3 795	1.8
18	Træarbeidere	1 763	c. 40	2.3	c. 54	c. 15	c. 32	101	1 342	0.8
19	Malere	937	17	1.8	80	-	-	80	393	0.4
20	Formere	872	2	0.2	2	-	2	4	63	0.1
21	Møbelsnekere	584	10	1.9	10	5	6	21	295	0.5

¹⁾ Ved arbeidskonflikt tapte 989 av disse til sammen ca. 16–18 000 arbeidsdage.

arbeidere vedkommende arbeidsledighet i februar—juni 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad, tild. m. o. egn		Drammen.		Andre byer.		Bygder.		Nr.
Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Nr.
II	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
3 045	24	836	8	402	2	379	-	536	1	143	-	991	3	350	1	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	717	-	1 261	3	17
456	6	421	14	65	-	172	1	109	-	60	-	365	26	80	-	18
105	2	-	-	-	-	-	-	-	-	77	17	313	1	1 167	196	19
577	-	-	-	98	-	70	-	58	1	-	-	96	-	-	-	20
275	-	136	-	45	-	69	-	31	-	58	-	113	-	145	-	21
153	-	219	-	61	1	121	-	-	-	11	-	138	-	-	-	22
250	7	85	-	30	-	29	-	19	-	21	-	89	-	-	-	23
263	4	43	1	30	-	33	-	-	-	-	-	5	-	-	-	24
202	45	-	-	-	-	-	-	16	2	-	-	105	3	-	-	25
165	22	-	-	72	4	-	-	22	1	-	-	55	4	-	-	26
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240 c. 200	-	27
-	-	-	-	-	-	234	6	-	-	-	-	-	-	-	-	28
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	179	-	29
76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98	-	31
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89	-	32
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216	3	1
-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199	-	2
3 438	12	1 153	6	450	2	439	1	558	1	207	1	1 161	30	388	2	3
-	-	-	-	21	-	-	-	58	1	-	-	-	-	-	-	4
90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162	-	5
263	10	43	-	30	-	33	-	-	-	-	-	747	1	1 840	8	6
641	11	373	8	30	-	189	-	659	2	223	-	783 c. 29	1 247	32	7	
170	12	145	2	28	-	219	12	21	-	-	-	51	2	-	-	8
144	-	208	-	65	1	-	-	-	-	-	-	104	-	-	-	9
913	54	-	-	87	-	70	-	58	-	-	-	180	3	40	-	10
900 c. 34	190	2	124	1	71	-	30	1	53	-	129	1	-	-	-	11
57	-	128	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	245	-	12
68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
6 684	133	2 240	18	871	4	1 021	13	1 384	5	483	1	3 155	66	4 337	45	14
3 027	12	840	6	405	-	371	1	527	1	147	1	1 049	30	224	2	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	738	1	1 840	8	16
-	-	-	-	-	-	-	-	505	-	76	-	298	-	1 171	32	17
466	1	415	8	-	-	158	-	135	2	125	-	388 c. 29	76	-	-	18
630	17	-	-	87	-	70	-	58	-	-	-	92	-	-	-	19
275	-	136	-	45	2	68	-	31	-	60	-	112	-	145	-	20
250	10	85	-	30	-	31	-	19	-	22	-	97	-	-	-	21

4 b (forts.). Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:						Samlet antal ledige arbeids- dage.		
			a) ved maan- dens utgang:		b) i løpet av maanedens:						
			ialt.	pct.	1--12 dage.	13--18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.	
	x	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
22	Skotoi- og skofabrikarb...	521	1	0.2	-	-	1	1	25	-	
23	Bokbindere.....	378	10	2.6	2	5	3	10	186	0.5	
24	Mureres.....	294	40	13.6	33	-	41	74	1 233	4.2	
25	Lensearbeidere	245	-	-	4	-	-	4	24	0.1	
26	Bakere.....	242	14	5.8	c. 23	5	4	32	c. 338	1.4	
27	Hermetikarbeidere.....	219	(?) 12	5.5	-	-	12	12	297	1.4	
28	Cementarbeidere	160	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Jernb., vei- og gatearb. ..	117	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>Juni:</i>											
<i>Hovedgrupper.</i>											
1	Grubedrift (grubearb.) ...	121	1	0.8	-	-	1	1	25	0.2	
2	Jord- og stenindustri.....	190	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri	7 801	37	0.5	149	7	13	169	1 172	0.2	
4	Kemisk industri.....	293	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Forarb. av spindestoffer ..	182	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Lær- og gummiindustri ..	20	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Papirindustri..... ¹⁾	1 186	10	0.8	7	4	4	15	219	0.2	
8	Forarbeidelse av trevarer (inkl. tømrere).....	2 853	32	1.1	74	22	24	120	1 431	0.5	
9	Tilv. av nær. og nydelsesm.	640	4	0.6	2	c. 6	1	9	128	0.2	
10	Beklædningsindustri	667	1	0.1	-	-	1	1	25	-	
11	Bygningsindustri (jfr. 8) ..	1 404	28	2.0	88	7	27	122	1 088	0.8	
12	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 526	30	2.0	21	8	27	56	872	0.6	
13	Transport	153	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Hovedsum for Juni	17 036	143	0.8	341	54	98	493	4 960	0.29	
<i>Herav viktigere fag:</i>											
15	Jern- og metalarbeidere ..	6 674	35	0.5	148	7	12	167	1 135	0.2	
16	Træarbeidere.....	1 440	28	2.0	68	17	19	104	1 195	0.8	
17	Sag-, høvleri- og tomtearb.	1 030	-	-	1	-	-	1	6	-	
18	Malere	968	-	-	80	-	-	80	229	0.2	
19	Formere	885	1	0.1	-	-	1	1	25	-	
20	Træstof- og papirfabrikarb.	¹⁾ 810	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Skotoi- og skofabrikarb...	579	1	0.2	-	-	1	1	25	-	
22	Møbelsnekkeres.....	512	5	1.0	6	5	5	16	242	0.5	
23	Bokbindere	376	10	2.7	7	4	4	15	219	0.6	
24	Mureres.....	314	28	8.9	8	7	27	42	859	2.7	
25	Hermetikarbeidere	243	2	0.8	-	c. 5	-	5	70	0.3	
26	Bakere	234	1	0.4	2	-	1	8	43	0.2	
27	Fyrstikarbeidere	153	-	-	-	-	-	-	-	-	
28	Lensearbeidere	126	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Cementarbeidere	148	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Jernbane-, vei- og gatearb.	122	-	-	-	-	-	-	-	-	

¹⁾ Ved arbeidskonflikt tapte 316 av disse tils. 7 772 arbeidsdage. For juni mangler opgaver bl. a. for 3 store foreninger, blandt hvilse ca. 1 400 medlemmer i mai 813 tils. tapte 14 482 arbeidsdage ved konflikt.

4 c. Sammendrag av foranstaende opgaver (4 a)

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:					Samlet antal ledige arbeids- dage.		
			a) ved maane- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:					
			ialt.	pct.	1—12 dage.	13—18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.
x	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>A. Sæsonfag.</i>										
1. Murere:										
1	Januar 1907	293	168	57.3	10	9	164	183	4 320	14.7
2	Februar «	219	97	44.3	16	11	92	119	2 560	11.7
3	Mars «	250	78	31.2	15	2	74	91	1 930	7.7
4	April «	323	50	15.5	68	c. 4	45	117	1 662	5.1
5	Mai «	294	40	13.6	33	-	41	74	1 233	4.2
6	Juni «	314	28	8.9	8	7	27	42	859	2.7
2. Malere:										
7	Januar 1907	400	153	38.3	37	26	132	195	4 076	10.2
8	Februar «	400	102	25.5	42	21	101	164	2 902	7.3
9	Mars «	c. 450	34	7.6	57	22	49	128	1 810	4.0
10	April «	899	1	0.1	44	11	10	65	668	0.7
11	Mai «	937	17	1.8	80	-	-	80	393	0.4
12	Juni «	968	-	-	80	-	-	80	229	0.2
3. Tømrere m. v. (träarbeiderforbundet):										
13	Januar 1907	1 611	141	8.8	235	26	132	393	5 459	3.4
14	Februar «	1 641	105	6.4	144	54	74	272	3 828	2.3
15	Mars «	1 705	64	3.8	160	52	51	263	3 280	1.9
16	April «	1 728	47	2.7	108	24	26	158	1 823	1.1
17	Mai «	1 763	c. 40	2.3	c. 54	c. 15	c. 32	101	1 342	0.8
18	Juni «	1 440	28	2.0	68	17	19	104	1 195	0.8
4. Sag- og høvleriarb.:										
19	Januar 1907	1 464	c. 346	23.6	603	80	173	856	10 065	6.9
20	Februar «	1 577	220	14.0	184	36	156	376	6 106	3.9
21	Mars «	1 065	132	12.4	210	27	89	326	3 516	3.3
22	April «	1 662	216	13.0	617	22	62	701	5 725	3.4
23	Mai «	2 050	32	1.6	490	3	10	503	3 795	1.8
24	Juni «	1 030	-	-	1	-	-	1	6	-
5. Lensearbeidere:										
25	Januar 1907	232	222	95.7	-	-	222	222	5 772	24.9
26	Februar «	232	c. 200	86.2	-	-	215	215	5 088	21.9
27	Mars «	232	c. 200	86.2	-	-	220	220	4 400	19.0
28	April «	240	c. 200	83.3	-	-	210	210	4 000	16.7
29	Mai «	245	-	-	4	-	-	4	24	0.1
30	Juni «	126	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>B. Øvrige fag.</i>										
31	Januar 1907	15 164	270	1.8	187	114	205	506	8 079	0.5
32	Februar «	14 800	194	1.3	163	65	159	387	5 420	0.4
33	Mars «	14 815	237	1.6	253	64	118	435	5 194	0.4
34	April «	15 245	146	1.0	257	38	100	395	4 238	0.3
35	Mai «	14 886	156	1.0	216	44	86	346	4 060	0.3
36	Juni «	13 158	87	0.7	184	30	52	266	2 671	0.2

5. Aarsaker til arbeidsledighet.

Jern- og metalarbeidernes rapporter for januar—juni 1907, som ialt omfatter henholdsvis 6 140, 6 425, 6 723, 6 682, 6 590 og 6 674 arbeidere, meddeler — likesom for tidligere maaneder — opgaver over aarsakerne til arbeidsløsheten for dem, som i maandens løp har meldt sig ledige, samt for enkelte andre, ialt for 96 i januar, 75 i februar, 166 i mars, 121 i april, 137 i maj og 141 i juni; jfr. for oktober—december 1906, nr. 10—12 for 1906, s. 64. Af disse var meldt som arbeidsløse:

	Januar 1907.	Februar 1907.	Mars 1907.	April 1907.	Mai 1907.	Juni 1907.
av «mangel paa arbeide»	46	19	76	22	44	38
som tilreisende fra andre pladser	17	25	43	51	43	50
paa grund av tvist om løn (enkeltvist)	-	-	3	1	3	3
paa grund av andre tvistigheter (enkeltvist)	4	4	9	3	6	5
førde de kom ut av arbeide efter sygdom eller militærtjeneste	7	1	4	3	5	3
førde de kom ut av arbeide efter streik eller lockout	-	-	-	-	-	-
eftersom egén opsigelse	16	19	27	36	25	39
av «andre aarsaker»	6	7	4	5	11	3
Tilsammen	¹⁾ 96	²⁾ 75	³⁾ 166	¹⁾ 121	⁴⁾ 137	¹⁾ 141

Naar hertil for januar—juni lægges henholdsvis 109, 73, 31, 83, 37 og 25 arbeidsledige fra foregaende maaned og yderligere 3 for mars, 1 for mai og 1 for juni, der er opført som meldt ledige i maaneden, men ikke specificert, faar man som samlet antal arbeidsledige i maandens løp 205, 148, 200, 204, 175 og 167, hvilke alle i ovenstaende tabel er regnet som arbeidsledige av mangel paa arbeide (jfr. forøvrig bemerkningerne under 3 A i nr. 8 for 1904, s. 91).

6. Meddelelser fra arbeidskontorer.

(Januar—september 1907).

Paa grundlag av de kommunale arbeidskontorers maanedsopgaver, der paa samme maate som tidligere velvillig er tilstillet bureauet, hitsættes følgende tabellariske oversigt for maanederne januar—september 1907; jfr. nærmere ovenfor under avsnit 3.

		Ved den mandlige avdeling.			Ved den kvindelige avdeling.			Arbeids- søkende mænd pr. 100 ledige pladser.	
		Arbeids- søkende ⁵⁾ .	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids- søkende ⁵⁾ .	Ledige pladser.	Besatte pladser.	1907.	1906.
Kristiania	Januar 1907	1 419	538	511	617	674	519	264	628
	Februar «	1 125	600	570	585	624	489	188	482
	Mars «	916	501	448	767	969	705	183	355
	April «	1 208	727	669	916	1 288	831	166	239
	Mai «	1 037	743	679	814	997	759	140	183
	Juni «	917	584	534	692	829	618	157	196
	Juli «	982	679	596	717	750	601	145	170
	August «	985	735	658	840	937	754	134	156
	September «	1 004	681	594	901	1 074	814	147	181

¹⁾ Deraf 7 fra foregaende maaned. ²⁾ Likesaa 3. ³⁾ Likesaa 5. ⁴⁾ Likesaa 1.
⁵⁾ I Stavanger samt for mændenes vedkommende ogsaa i Bergen er hver arbeidssøkende kun regnet i gang i hver maaned, selv om han er blit ledig gjentagne ganger i maandens løp, i Kristiania og Trondhjem og for kvindernes vedkommende tillike i Bergen anføres derimot i denne rubrik det samlede antal af tilfælder av anmeldt arbeidsledighet.

		Arbeids- søkende.	Ved den mandlige avdeling.			Arbeids- søkende.	Ved den kvindelige avdeling.			Arbeids- søkende mænd pr. 100 ledige pladser.	
			Ledige pladser.	Besatte pladser.	Ledige pladser.		Besatte pladser.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	1907.	1906.
Bergen	Januar 1907	282	151	130	142	107	82	187	342		
	Februar "	201	120	100	133	88	72	168	135		
	Mars "	202	147	115	139	134	119	137	142		
	April "	332	309	237	197	194	167	107	122		
	Mai "	238	262	196	130	120	106	91	123		
	Juni "	268	325	249	124	98	84	82	95		
	Juli "	270	267	187	97	74	63	101	126		
	August "	321	266	217	116	102	71	121	149		
	September "	221	180	145	105	103	68	123	166		
Tr.hjem	Januar 1907	113	1) 58	2) 52	4	5	-	195	3) 421		
	Februar "	144	65	58	-	-	-	222	448		
	Mars "	127	56	50	-	-	-	227	427		
	April "	103	47	30	-	-	-	219	238		
	Mai "	79	69	21	5	3	1	114	170		
	Juni "	40	45	12	2	1	-	89	(296)		
	Juli "	32	38	10	1	4	-	84	(255)		
	August "	24	88	6	1	1	-	27	(225)		
	September "	21	23	6	-	7	-	91	(264)		
Stavanger	Januar 1907	334	4) 282	4) 203	54	73	5	4) 118	4) 166		
	Februar "	289	4) 325	4) 164	64	153	24	4) 89	4) 158		
	Mars "	358	4) 225	4) 129	44	198	22	4) 159	4) 217		
	April "	335	316	164	53	123	26	106	152		
	Mai "	310	321	150	42	84	17	97	134		
	June "	280	269	129	27	101	10	104	103		
	Juli "	216	195	113	23	49	16	111	107		
	August "	225	192	111	43	93	18	117	141		
	September "	242	174	118	40	102	13	139	152		
Til-sammen	Januar 1907	2 148	1 029	896	817	859	606	209	426		
	Februar "	1 759	1 110	892	782	865	585	158	326		
	Mars "	1 603	929	742	950	1 301	846	173	283		
	April "	1 978	1 399	1 100	1 166	1 605	1 024	141	195		
	Mai "	1 664	1 395	1 046	991	1 204	883	119	162		
	June "	1 505	1 223	924	845	1 029	712	123	151		
	Juli "	1 500	1 179	906	838	877	680	127	149		
	August "	1 555	1 281	992	1 000	1 133	843	121	154		
	September "	1 488	1 058	863	1 046	1 286	895	141	174		

7. Opgaver fra arbeidsgivere.

Ved velvillig imøtekommenshet fra Norsk Arbeidsgiverforenings side blev der med denne forenings «Meddelelser» nr. 34 og 35 for januar—februar 1907 qmsendt skemaer til opgaver over antallet af beskjæftigede arbeidere i maanederne august til december 1906. Paa første side i nævnte nummer av arbeidsgiverforeningens meddelelser henstilles der til alle foreningens medlemmer at utfylde skemaet «paa grund av den betydning, som det ogsaa for arbeidsgiverne har at faa arbeidsmarkedets tilstand belyst».

¹⁾ Derav 20 ved stenpukning. ²⁾ Do. 18. ³⁾ Jfr. side 4. ⁴⁾ For begge aar medregnet kommunalt jorddyrkningssarbeide (nødsarbeide), (i januar, februar og mars 1906 henholdsvis 62, 19 og 7 pladser, i de samme maaneder 1907 39, 6 og 4 pladser).

ved utgangen av desember 1906 og av januar—september 1907.

Mars 1907.	April 1907.	Mai 1907.	Juni 1907.	Juli 1907.	August 1907.	September 1907.	Nr.
11	11	12	11	11	11	11	1
3 976	3 919	3 888	4 080	4 323	4 200	4 495	2
39	61	177	180	188	177	120	3
4	4	50	7	43	7	17	4
295	295	¹⁾ 140	¹⁾ 140	¹⁾ 140	¹⁾ 140	¹⁾ 140	5
59	77	81	82	81	76	82	6
9 986	10 039	10 091	10 024	9 838	9 904	10 038	7
623	636	651	652	635	629	634	8
4 753	4 796	4 762	4 744	4 734	4 742	4 741	9
6 465	6 669	²⁾ 3 021	²⁾ 3 061	²⁾ 3 056	c. 6 318	6 661	10
331	322	319	316	314	315	327	11
164	161	151	153	149	150	153	12
3 092	3 245	3 696	3 801	3 793	3 765	3 821	13
282	294	305	303	303	313	317	14
116	117	119	118	117	114	115	15
439	442	442	433	435	433	433	16
1 280	1 290	1 301	1 320	1 347	1 286	1 262	17
-	-	-	-	³⁾ 4	-	-	18
51	51	51	51	51	51	53	19
649	643	777	958	1 099	1 247	1 238	20
734	760	771	793	794	784	796	21
94	94	95	93	97	96	96	22
16	29	26	24	23	33	30	23
76	96	97	96	84	75	74	24
11	10	9	8	8	8	9	25
609	602	580	591	575	578	598	26
65	70	75	74	72	75	76	27
8	8	8	9	9	9	8	28
34 228	34 741	⁴⁾ 31 695	⁴⁾ 32 122	⁴⁾ 32 319	35 540	36 345	29
3 887	4 088	4 832	5 074	5 238	5 316	5 309	30
30 341	30 653	⁴⁾ 26 863	⁴⁾ 27 048	⁴⁾ 27 081	30 224	31 036	31

og høstmaanederne end i vintertiden, men vedkommer ogsaa for en del industrigrene, der regelmæssig er i jevn virksomhet aaret rundt.

Ved erhvervsgrene, der i større eller mindre grad kan regnes som sæsonfag, tiltog nemlig, som det vil sees av ovenstaaende tabel A, arbeiderantallet fra 3 771 ved utgangen av januar 1907 (ved utgangen av desember 1906: 4 008) til 5 309 ved utgangen av september 1907, og ved de øvrige erhvervsgrene fra 29 631 i desember 1906 og 30 046 i januar 1907 til 31 036 i september 1907.

Stigningen fra januar til september 1907 var altsaa for sæsonfagene 40.8 pct. og for de øvrige fag 3.3 pct. For alle fag underett var den 7.5 pct.

¹⁾ Der var streik ved et glasverk, der i april beskjæftiget 155 arbeidere. ²⁾ Der var konflikt ved 5 bruk, der i april beskjæftiget 3 703 arbeidere. Fra regnet disse bruk beskjæftigedes ved utgangen av april 2 966, av mai 2 956, av juni 2 991 og av juli 2 966 arbeidere.

³⁾ Reparationsarbeide. ⁴⁾ Jfr. note 1—2.

Blandt sæsonfagene er sagbruk og høvlerier samt hermetikfabrikker talrigst repræsentert, forsaavidt arbeidsstyrken angaaer. Ved høvlerierne er forøvrig for det meste arbeiderne sysselsatte omtrent hele aaret, men da de tildels er slaat sammen med sagbruk, har man i tabellen opført «sagbruk og høvlerier» underett og regnet dem i sin helhet til sæsonfagene. For omtrent halvparten av sag- og høvleriarbeiderne kan der dog oplyses, hvorvidt de var beskjæftiget ved sagbruk eller ved høvlerier, og for disse stillet forholdet sig saaledes i hver av maanederne januar—september 1907:

	Januar.	Febr.	Mars.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septbr.
Sagbruk	179	190	218	402	702	739	745	741	754
Høvlerier	1 105	1 109	1 095	1 078	1 098	1 084	1 081	1 063	1 076

Ved sagbrukene steg altsaa arbeidsstyrken fra 179 til 754, medens den ved høvlerierne var omtrent uforandret. For et av sagbrukene (i Fet) oplyses imidlertid, at endel av sagfolkene om vinteren arbeidet ved et samme firma tilhørende høvleri i Kristiania (der i januar beskjæftiget 56 flere arbeidere end i september), og for et andet, at sagfolkene om vinteren dels var sysselsatte ved andre fabriker, dels med skogarbeide etc. (se «Arbeidsmarkedet» 1906, side 71).

Ved 5 hermetikfabrikker (alle i Stavanger) sysselsattes i januar 1907 663, i september 1907 1 238 arbeidere. Fra en av dem, der i januar hadde 178, i september 460 arbeidere, oplyses, at «sæsonen varer fra juli til novbr./deecbr. Iaar begyndte den lidt tidligere. I travle sæsoner kan antallet gaa op til ca. 600».

For de øvrige erhvervsgrenes vedkommende kan særlig merkes, at 10 bergverk, der ved utgangen av december 1906 sysselsatte 3 738 arbeidere, ni maaneder senere beskjæftiget 4 495. Opgaverne gjelder væsentlig Trondhjems og Tromsø stifter.

Ved metal- og maskinindustri samt tekstilindustri var arbeidsstyrken temmelig jevn i de nævnte maaneder. Ved 26 træstof- og papirfabrikker steg den fra 6 250 til 6 661. Under den store arbeidskonflikt sommeren 1907 var antallet redusert til ca. 3 000.

Forøvrig henvises til foranstaende tabel A.

For 216 virksomheter haves opgaver over arbeidsstyrken ved utgangen av maanederne august 1906—september 1907. Denne utgjorde:

	Ved 31 sæson- virksom- heter.	Ved 185 andre virksom- heter.	Til- sammen.		Ved 31 sæson- virksom- heter.	Ved 185 andre virksom- heter.	Til- sammen.
August 1906..	2 469	18 585	21 054	Mars 1907..	1 875	19 252	21 127
September ..	2 460	18 601	21 061	April ..	2 027	19 554	21 581
Okttober ..	2 277	18 791	21 068	Mai ..	2 329	¹⁾ 17 223	¹⁾ 19 552
November ..	2 144	19 000	21 144	Juni ..	2 376	¹⁾ 17 366	¹⁾ 19 742
December ..	1 889	18 898	20 787	Juli ..	2 445	¹⁾ 17 193	¹⁾ 19 638
Januar 1907..	1 854	19 145	20 999	August ..	2 397	19 197	21 594
Februar ..	1 863	19 302	21 165	September ..	2 399	19 690	22 089

¹⁾ Jfr. side 31, noten.

8. Arbeidsmarkedet i Norge i aaret 1906.

(Ved sekretær A. Th. Kiær).

Den almindelige bedring i vort lands økonomiske forhold, som har fundet sted i 1906, avspeiler sig ogsaa i de opgaver, som foreligger til belysning av arbeidsmarkedets utvikling. Dette gjelder saavel fagforeningernes opgaver over arbeidsledigheten blandt deres medlemmer som indberetningerne fra de kommunale arbeidskontorer; i den samme retning peker ogsaa opgaver fra arbeidsgivere i visse industrigrener over antallet av de av dem beskjæftigede arbeidere.

A. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer.

Efter de indkomne opgaver, der imidlertid for de forskjellige maaneder ikke omfatter nøiagtig de samme foreninger, hitsættes en sammenligning mellem arbeidsledigheten blandt fagforeningsmedlemmer i hver maaned av 1906 sammenlignet med tilsvarende maaned 1905:

Maaned.	Antal arbeidere, for hvem op- gaver haves ¹⁾ .		Derav arbeidsledige ved maanedens utgang:						Antal ledige arbeidsdage i maanedens løp:			
			i alt.		pct.		i alt.		pr. 100 medlemmer.			
	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.
<i>A. Samtlige arbeidere.</i>												
Januar	11 856	12 122	891	791	7.5	6.5	25 965	23 417	219	193		
Februar	12 206	12 662	829	718	6.8	5.7	21 175	19 283	173	152		
Mars	12 312	12 909	622	630	5.1	4.9	18 754	19 061	154	148		
April	12 411	13 845	532	448	4.3	3.3	12 607	12 182	102	88		
Mai	12 495	14 970	221	307	1.8	2.1	8 126	9 345	65	62		
Juni	13 020	15 505	199	178	1.5	1.1	5 362	5 257	41	34		
Juli	12 116	15 942	215	156	1.8	1.0	6 693	4 824	55	30		
August	11 650	15 236	305	185	2.6	1.2	8 632	6 132	74	40		
September	11 283	16 158	282	216	2.5	1.3	8 342	7 171	74	44		
Okttober	11 192	16 600	449	412	4.0	2.5	11 535	10 383	103	63		
November	12 067	16 421	696	488	5.8	3.0	15 683	13 577	130	83		
December	11 972	18 105	1 026	1 007	8.6	5.6	20 849	20 959	174	116		

¹⁾ Lensearbeidere (for hvilke opgaver kun foreligger for januar—mars 1905 og juli—december 1906) ikke medregnet. Jfr. derhos noter i «Arbeidsmarkedet» 1905 vedkommende sag- og høvleriarbeidere i august, september og oktober (Fredrikstad og omegn ikke medregnet, jfr. næste side).

Av ovenstaaende tabel fremgaar, at der, naar alle arbeidere tages underrett saavel i første som særlig i andet halvaar av 1906, var bedring i sammenligning med det foregaaende aar.

Naar man undersøker forholdet særskilt for de tre grupper av arbeidere, der i foranstaaende tabel er betegnet med B (bygningshaandverkere m. m.), C (sag- og høvleriarbeitere) og D (andre, der væsentlig omfatter saadanne fag, i hvilke der som regel er jevnt arbeide aaret rundt) — viser det sig,

at der blandt bygningshaandverkerne i januar til juli var større, men i august—december betydelig mindre arbeidsledighet i 1906 end i 1905,

at der blandt sag- og høvleriarbeitere i de fleste maaneder, for hvilke sammenligninger kan gjøres, var færre ledige i 1906 end i 1905; for september, oktober og november kan de to aar ikke sammenlignes, jfr. noterne til foranstaaende tabels avd. C,

at der blandt de øvrige arbeidere, hvor arbeidsledigheten overhodet ikke var synderlig stor, hverken i 1905 eller 1906, i samtlige maaneder var mindre arbeidsledighet i 1906 end i 1905.

Da opgaverne for de forskjellige maaneder ikke helt ut gjelder de samme foreninger, vil en sammenligning let kunne bli misvisende, naar store foreninger eller foreninger med mange arbeidsledige medlemmer snart er medtat, snart mangler.

Sammenligninger mellom: a) 64 foreninger i januar begge aar, b) 108 foreninger i februar og mars begge aar, c) 76 foreninger i april begge aar, d) 29 foreninger i mai—november¹⁾ begge aar og e) 33 foreninger i december begge aar²⁾ — gir imidlertid alle det samme hovedindtryk som ovenstaaende opgaver; for disse foreninger vil opgaver for det meste findes sammenstillet i «Arbeidsmarkedet» for 1906, side 20—21, 2—3, 4—5, 35—37 og 66.

(Se tabellen øverst paa næste side).

Det fremgaar av tabellerne, hvilken betydelig forskjel der er mellem sæsonfag og andre fag med hensyn til arbeidsledigheten i de forskjellige aarstider. For bygningshaandverkerne viser der sig en betydelig arbeidsledighet i maanederne november—februar eller mars, hvorefter stillingen hurtig bedres utover vaaren; midtsommers er der ikke synderlig mere ledighet for disse end for de øvrige fag, men utover høsten begynder igjen for-

¹⁾ For mai og juni med tillæg av 2 sag- og høvleriarbeitereforeninger. ²⁾ Jern- og metalarbeiderforbundets avdelinger i samme by regnes i «Arbeidsmarkedet» altid for én forening.

Blandt medlemmerne av de side 34, linje 18—27, nævnte foreninger var ledighetsprocenten ved maanedens utgang:

Maaned.	For bygnings-håndverkere m. v.		For sag- og høvleriarb.		For andre.		Overhodet.	
	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.
a) Januar	25.8	33.0	43.0	26.5	4.5	3.0	8.2	7.3
b) Februar.....	19.7	21.9	44.0	30.3	3.8	2.9	6.6	5.7
Mars	7.3	18.4	46.5	29.5	3.0	2.5	5.2	4.9
c) April	3.9	8.9	42.8	38.6	2.8	1.9	4.6	3.8
d) Mai	0.8	4.6	5.0	36.6	2.4	0.7	2.3	2.7
Juni	1.1	3.7	0.8	1.0	2.1	0.9	1.9	1.3
Juli	1.1	2.1	(Opgaverne for sag- og høvleri- arb. i juli—nov. eigner sig ikke til sammenlig- ning).		2.0	1.3	1.9	1.4
August	3.4	2.5			2.7	1.4	2.8	1.6
September.....	4.3	3.2			2.1	0.9	2.4	1.3
Okttober.....	11.5	7.3			2.7	1.0	3.9	2.1
November	23.3	14.3			2.3	1.2	5.2	3.3
e) December	33.3	25.6	35.1	11.2	4.7	3.0	10.0	6.8

holdene at bli vanskeligere¹⁾. For sagbrugsarbeidere (der i regelen i opgaverne er slaat sammen med høvleriarbeidere, som har mere jevnt arbeide end sagarbeiderne) er den stilste tid fra slutningen av december til april eller mai, medens der i juni—november, naar brukene er i fuld drift, i regelen omtrent ingen ledighet er. For de øvrige fag er der vistnok ogsaa noget større ledighet midtvinters end midtsommers, men forholdene stiller sig for disse i det hele tat merkelig jevne.

Hvad de enkelte fag angaar, kan merkes, at saavel jern- og metalarbeidere som boktrykkere i samtlige maaneder av 1906 viser gunstigere forhold end i de tilsvarende maaneder i 1905, i de fleste maaneder betydelig mindre arbeidsledighet. For jern- og metalarbeidernes vedkommende avtok saaledes ledighetsprosenten ved utgangen av januar fra 3.5 i 1905 til 2.1 i 1906, ved utgangen av juni fra 1.4 til 0.7, ved utgangen av december fra 2.8 til 2.0. Paa samme maate avtok procenten for boktrykkerne ved de nævnte tidspunkter henholdsvis fra 6.6 til 5.7, fra 3.8 til 1.1 og fra 7.8 til 3.7.

¹⁾ Den beregnede ledighetsprocent (ved maanedens utgang) utgjorde i 1906 (for de i tabellen side 32—33 medregnede arbeidere) særskilt for malerne: i januar 44.5, i februar 36.1, i mars 24.5, i april—september mellem 0.9 og 4.2, i oktober 19.0, i november 27.7, i december 39.4; for murere: i januar 47.7, i februar 51.5, i mars 39.1, i april 26.9, i mai—september omkring 5—12 pct., i oktober og november 20 pct., i december 43 pct.; for træarbeidere (tørnere, bygnings-, indrednings- og skibssnekere m. v.): i januar—mars 10 pct., i april 6 pct., i mai—oktober omkring 2—3 pct., i november 4 pct., i december henved 9 pct.

Blandt bakerne var der derimot i aarets fire første maaneder adskillig arbeidsledighet saavel i 1905 som i 1906; i maanederne mai—september var der i begge aar ikke synderlig ledighet av mangel paa arbeide, hvorimot i det sidstnævnte aar mange gik uten arbeide paa grund av arbeidskonflikt i faget; i de sidste maaneder av aaret var der igjen betydelig arbeidsledighet i begge aar, dog med nogen bedring i december 1906. Blandt hermetikarbeiderne (i Stavanger) var der i de sidste maaneder av 1906 adskillig arbeidsledighet. Blandt traestof- og papirfabrikarbeidere, for hvis vedkommende man i de sidste maaneder av 1906 som regel har opgaver for et par tusen, men i 1905 kun for nogen faa hundrede, var der i begge disse aar liten eller ingen arbeidsledighet.

Ledighetsprocenterne for de enkelte byer vil i væsentlig grad avhænge af, hvilke fag der hovedsagelig er repræsenteret i de foreliggende opgaver, og sammenligninger vil her kun la sig gjøre, naar man tar tilstrækkelig hensyn hertil.

For Kristiania, for hvis vedkommende man har opgaver for 5—6 000 arbeidere, er forøvrig de fag, der har størst betydning for ledighetsprocentens størrelse, som regel repræsenteret i hver maaned; her vil derfor den gjennemsnitlige ledighetsprocent for alle de nævnte arbeidere gi et nogenlunde rigtig uttryk for utviklingen.

Dette vil fremgaa av følgende tabel, der viser ledighetsprocenten ved utgangen av hver maaned fra januar 1905 til december 1906: a) for alle fag, for hvilke opgaver foreligger, b) for endel vigtigere fag (nemlig i januar begge aar for formere, jern- og metalarbeidere, boktrykkere, tømrere og bygningssnekere, møbelsnekere, høvleriårbeidere, bakere, skotøiarbeidere, malere, murere og bokbindere, ialt ca. 4 200 arbeidere, i februar og mars for ca. 4 600 arbeidere, i april for 4 448 arbeidere i 1905 og 4 838 arbeidere i 1906 (samme fag i begge aar), i mai—oktober 3 700—4 800 arbeidere (som i januar undtagen formere, høvleriårbeidere og bakere), i november og december de samme + bakere, ialt (december 1906) 5 217 arbeidere).

Ved utgangen av:	a) For alle foreninger.		b) For endel foreninger.					
			Murere, malere, tømrere og bygn.-snekere.		Øvrige fag.		Tilsammen.	
	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Januar	7.0	7.4	37.5	43.1	5.6	3.9	8.3	8.4
Februar	6.4	6.5	30.6	33.2	4.7	4.1	6.9	7.4
Mars	4.2	5.4	13.2	24.8	3.8	3.4	4.7	6.0
April	3.6	3.2	8.0	12.8	3.3	2.2	3.8	3.5
Mai	2.4	1.6	1.3	7.3	3.1	1.1	2.9	2.1
Juni	2.2	1.6	2.4	5.4	2.9	1.2	2.8	1.9
Juli	2.7	1.4	1.6	2.7	2.6	1.5	2.5	1.7
August	3.6	1.6	4.5	2.9	3.3	1.7	3.4	1.9
September	2.3	1.4	6.8	3.9	1.6	1.1	2.2	1.6
Oktober	4.3	3.1	17.6	11.0	2.5	0.9	4.4	2.7
November	5.8	4.3	35.6	19.7	3.4	2.1	7.3	5.1
December	8.3	7.0	46.0	34.2	5.2	3.2	10.1	8.5

For bygningsfagene i Kristiania var der altsaa i de syv første maaneder av 1906 større — tildels betydelig større — arbeidsledighet end i de tilsvarende maaneder av 1905, men i aarets fem sidste maaneder, altsaa fra august av, var forholdet omvendt. Blandt de øvrige fag stillet forholdet sig i alle maaneder gunstigst i 1906. Gjennemsnitlig var ledighetsprocenten i januar—april omtrent like stor i begge aar, men senere avgjort mindst i det sidste aar.

Den anførte gjennemsnitlige ledighetsprocent for endel foreninger ved utgangen av december 1905, nemlig 10.1, svarer paa det nærmeste til den for den samlede mandlige arbeiderbefolking i Kristiania paa grundlag av den ved samme tidspunkt avholdte arbeidsledighetsstælling beregnede ledighetsprocent, 9.7 (ca. 4 000 blandt 41 298 arbeidere¹⁾; se Socialstatistik VI, Arbeidsledighedstællinger i 1905 og 1906 (tillægshefte til «Arbeidsmarkedet» 1907), side 9^a).

I Bergen var der efter de foreliggende fagforeningsopgaver i første kvartal av 1906 lidt større arbeidsledighet end i samme kvartal 1905, idet der blandt omkring 1 200—1 400 arbeidere i endel fag (jern- og metalarbeidere, boktrykkere, skibstømmermænd m. fl) ved utgangen av januar, februar og mars 1905 gjennemsnitlig var henved 2 pct. ledige, men ved utgangen av de samme maaneder i 1906 omtrent 3 pct. Heri er ikke medregnet malere, for hvilke sammenligning kun kan gjøres for januar; ved denne maaneds utgang skulde der i 1905 ha gaat 15 ledige blandt 66, i 1906 det samme antal blandt 89. For murere mangler opgaver for første kvartal 1906.

I vaar- og sommermaanederne var der i begge aar liten arbeidsledighet efter de foreliggende opgaver, men i de første maaneder av høsten var der i 1905 stigende arbeidsledighet med 2.8 pct. ved utgangen av august, 4.9 pct. ved utgangen av september og 5.2 pct. ved utgangen av oktober, mens der i 1906 kun var 1.8 pct. ledige ved utgangen av august, 1.0 pct. ved utgangen av september og 1.1 pct. ved utgangen av oktober — alt forsaavidt angaaer ca. 1 100 arbeidere i 1905 og ca. 1 400 i 1906 inden jern- og metalarbeider-, boktrykker-, træarbeider-, møbelsnekker- og skotiarbeiderfaget. I de samme fag utgjorde den gjennemsnitlige ledighetsprocent ved utgangen av november: i 1905 3.5 og i 1906 3.1 pct., og i væsentlig de samme fag ved utgangen av december henholdsvis 7.2 og 4.1 pct. Der var altsaa i høstmaanederne 1906 ogsaa i Bergen betydelig færre ledige end i de samme maaneder av 1905, forsaavidt disse fag angaaer (for træarbeidere var ledighetsprocenten i oktober—december i 1905 gjennemsnitlig 12.2, i 1906 8.1, for de øvrige nævnte fag henholdsvis 4.2 og 1.7).

Blandt ca. 86 malere var der ved utgangen av september, oktober og november 1905 henholdsvis ca. 12, 20 og 50 ledige; i 1906 mangler der opgaver for disse maaneder, men ved utgangen av december 1906 var der blandt 216 malere 100 ledige, mens der den 31 januar s. a. som ovenfor nævnt kun hadde været 15 ledige (blandt 89); sammenlignet med november 1905 viser dog december 1906 en bedring i ledighetsprocenten; jfr. ogsaa de fornævnte «Arbeidsledighedstællinger», side 9*.

Forøvrig henvises til tabellerne i «Arbeidsmarkedet» for 1905 og 1906, særlig til sammenligningstabellerne i sidstnævnte aargang, side 2—5, 20—21, 35—37 og 66.

¹⁾ Antal arbeidere ifølge folketællingen 1900 (i 1905 rimeligvis noget færre, hvorfor ledighetsprocenten maaske rigtigere skulde sættes til 10 à 10^{1/2}).

I Trondhjem var der blandt 600—700 fagforeningsmedlemmer (i samme foreninger) utenfor sæsonfagene ved utgangen av januar, februar og mars i 1905 gjennemsnitlig 3 pct., i 1906 2,3 pct. ledige. Blandt malerne var der derimot, etter de foreliggende opgaver, for disse maaneders vedkommende en betydelig større arbeidsledighet i 1906 end i 1905. Blandt murerne var ledighetsprocenten i februar og mars 1906 gunstigere end i de tilsvarende maaneder av 1905. — Ved utgangen av april var der i begge aar ingen ledige blandt de organiserte malere; for 5 andre fags vedkommende (ikke sæsonfag) i 1905 21 ledige (blandt 537 medlemmer), i 1906 kun 4 (blandt 627). — I maanederne mai til august var der i begge aar kun faa ledige, ved utgangen av juli 1906 endog ialt kun 1 (blandt 882). — Ogsaa i aarets sidste maaneder var der for begge aars vedkommende utenfor sæsonfagene i det hele liten arbeidsledighet, mens der blandt malerne i begge aar synes at ha været stor arbeidsledighet, særlig i november og december 1905; ved utgangen av oktober, november og december 1905 anføres der nemlig blandt ca. 82 malere henholdsvis 16, 71 og 78 ledige, i de tilsvarende maaneder i 1906 skulde der blandt noget over 100 malere været henholdsvis 51, ca. 28 og ca. 38 ledige¹⁾.

I Stavanger, hvorfra man har opgaver for 397 arbeidere i januar 1905 og for 941 i desember 1906, var der i det hele tat liten arbeidsledighet blandt disse, naar undtages den før nævnte ikke ubetydelige ledighet i hermetikindustrien i slutningen av 1906 (ved utgangen av oktober, november og desember henholdsvis 12, 23 og 44 ledige blandt noget over 200 hermetikarbeidere). — I de første maaneder av 1906 var ledighetsprocenten mindre end i de tilsvarende maaneder det foregaende aar, hvorimot det omvendte var tilfældet i aarets tre sidste maaneder, naar murerne (blandt hvilke der var betydelig arbeidsledighet i de nævnte maaneder av 1905, men for hvilke opgaver mangler for de samme maaneder 1906) holdes utenfor sammenligningen²⁾.

Hvad andre byer angaaer, kan merkes, at der i Fredrikstad (tildels med omegn) ved utgangen av 1905 var 167 ledige blandt 721 fagforeningsmedlemmer, for hvilke man har opgaver, ved utgangen av 1906 derimot kun 55 av 942, væsentlig tilhørende samme fag. De ledige var næsten utelukkende sæsonarbeidere, nemlig (ved utgangen av desember):

av sag- og høvleriарbeidere i 1905:	137 ledige (av 263), i 1906: 38 (av 306)
- murere	- - : 14 — (« 22), - - : 6 (« 20)
- træarbeider forbundet	- - : 7 — (« 33), - - : 7 (« 71).

For Drammen har man kun opgaver for ca. 300 arbeidere, hvorav ca. 80 bruks- og tomtearbeidere; ved utgangen av 1905 anføres 3 som ledige, ved utgangen av 1906 11, derav henholdsvis 2 og 10 bruks- og tomtearbeidere. (Ifølge arbeidsledighetstællingen ved begyndelsen af februar 1906 var der da 339 ledige, hvorav mindst 70 sag- og høvleriарbeidere).

I Aalesund var der ved utgangen av 1905 82 ledige blandt 465, ved utgangen av 1906 44 blandt 494, væsentlig tilhørende samme fag. De arbeids-

¹⁾ Ifølge arbeidsledighetstællingerne ved utgangen av 1905 og 1906 skulde der i Trondhjem ialt kun ha været henholdsvis 29 og 31 malere ledige; ialtfald det første tal er rimeligvis for lavt, jfr. «Arbeidsledighedstællinger i 1905 og 1906», side 10*. ²⁾ Jfr. ogsaa «Arbeidsledighedstællinger i 1905 og 1906», side 8*.

ledige var væsentlig malere (i 1905 45 av 145, 1906 ca. 15 av 69) samt tømrere og bygningssnekker (1905: 34 av 145, 1906: 19 av 160); for murere mangler opgaver.

I Kristiansand anføres ved utgangen av 1905 28 ledige malere og murere blandt 37, ved utgangen av 1906 25 av 40 saadanne; blandt 10 sag- og tomtearbeidere ved det førstnævnte tidspunkt 6 ledige, ved utgangen av 1906 ingen blandt 12. Blandt 104 andre ved utgangen av 1905 5 ledige, ved utgangen av 1906 ingen blandt 40.

I Moss anføres pr. 31 december 1905 11 ledige blandt 62 jern- og metalarbeidere, blandt 33 andre ingen (ifølge arbeidsledighetsstillingen 5 januar 1906 var der i Moss ialt 101 arbeidsledige mænd, hvorav 7 ved metal- og maskinindustri (av 197); pr. 31 december 1906 var blandt 278 arbeidere kun 2 ledige, derav 1 jern- og metalarbeider.

I Bygderne var der blandt de arbeidere, for hvilke der foreligger opgaver (i 1905 i regelen omkring 1300, i anden halvdel av 1906 3 à 4 000), i det hele tat liten arbeidsledighet, og omtrent samme forhold i begge aar. Ved utgangen av december 1906 var der dog 98 ledige blandt 4 077 eller 2.4 pct. (derav 23 ledige sag- og høvleri arbeidere blandt 942) mot 17 ledige av 1 454 (1.2 pct.) ved utgangen av 1905 (derav blandt 170 høvleri arbeidere ingen ledige).

B. Arbeidsmarkedet i Kristiania ifølge arbeidskontorets aarsberetning.

Ved Kristiania arbeidskontors mandlige avdeling anmeldtes i aaret 1906 ialt 16 482 arbeidssøkende — hver mand regnet saa mange gange, som han i aarets løp blev ledig — og 6 809 ledige pladser; der besattes 6 276 pladser, saa at altsaa 38.1 pct. av de arbeidssøkende fik arbeide¹⁾, et forhold der er betydelig gunstigere end i noget af de tidligere aar siden 1901. Ogsaa ved de private fæste-, hyre- og engagementskontorer var forholdet mellem pladser og arbeidssøkende bedre end i en række av aar. Ved arbeidskontoret og de private kontorer til sammen anmeldtes der i 1907 21 191 arbeidssøkende mænd og 10 712 ledige pladser; sammenlignet med det foregaaende aar var de arbeidssøkende økt med 1 451, mens de ledige pladser var tiltat med 1 944. — Det samlede antal ledige uker øktok fra 65 430 i 1905 til 37 611 i 1906, forsaa vidt de ved arbeidskontoret anmeldte angaar, se nærmere nedenfor.

Antallet av arbeidssøkende kvinder var, naar opgaverne fra arbeidskontoret og de private kontorer lægges sammen, i 1906 lidt færre end antallet av ledige pladser for disse; i aarene 1901—1905 var der derimot noget flere arbeidssøkende kvinder end ledige pladser.

Hvorledes tilbud av og efterspørsel efter arbeidskraft har stillet sig i Kristiania i hvert av aarene 1900—1906, vil sees av følgende tabel, der ogsaa gir oplysning om arbeidsformidlingen:

¹⁾ De fleste dog kun midlertidig; av de 6 276 pladser var nemlig kun 1 284 faste; i 1905 fik 1 023 mænd fast og 4 620 midlertidig ansættelse.

*Tilbud av og efterspørsel efter arbeidskraft i Kristiania
(ved arbeidskontorer samt fæstekontorer o. l.):*

Avdeling og aar.	Arbeidskontoret.			Private faste-, for- hyrings- og engage- mentskontorer.			Tilsammen.		
	Arbeids- søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids- søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids- søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.
Mænd:									
1900.....	9 147	3 914	3 273	5 819	4 490	3 674	14 966	8 404	6 947
1901.....	9 382	4 165	3 719	5 348	3 846	3 085	14 730	8 011	6 804
1902.....	12 990	4 651	4 404	5 141	3 538	3 050	18 131	8 189	7 454
1903.....	13 287	4 331	4 099	5 225	3 756	3 373	18 512	8 087	7 472
1904.....	13 672	4 161	3 908	4 184	2 985	2 596	17 856	7 146	6 504
1905.....	18 725	6 039	5 643	3 917	2 729	2 475	22 642	8 768	8 118
1906.....	16 482	6 809	6 276	4 709	3 903	3 590	21 191	10 712	9 866
Kvinder:									
1900.....	3 264	3 435	2 244	12 605	12 549	7 554	15 869	15 984	9 798
1901.....	4 370	4 542	3 400	12 495	11 608	7 518	16 865	16 150	10 918
1902.....	6 037	4 471	4 045	11 392	10 789	7 481	17 429	15 260	11 526
1903.....	8 428	6 446	5 976	11 680	10 195	7 390	20 108	16 641	13 366
1904.....	9 138	7 749	6 545	11 530	10 488	7 225	20 668	18 237	13 770
1905.....	9 263	8 890	7 110	11 329	10 110	7 361	20 592	19 000	14 471
1906.....	9 308	10 454 ¹⁾	7 628	10 312	10 295	7 072	19 620	20 749	14 700

Kristiania arbeidskontor uttaler i sin beretning for aaret 1906, at den bedring, som i 1905 indtraadte paa det mandlige arbeidsmarked, har, med undtagelse av vintermaanederne til og med mars, fortsat fra maaned til maaned i løpet av hele aaret 1906. Ja, det viste sig endog i aarets sidste maaneder mot forventning, at man kunde nære haab om ogsaa at være kvit kriseaarenes massearbeidsløshet i vintermaaneden²⁾. Som det av omstaaende tabel fremgaar, viser derfor ogsaa alle de større erhvervsgrener tildels betydelig bedring. En undtagelse synes gruppen vand-, vei- og jernbanebygning at danne, idet antallet av ledige pladser pr. 100 ledige mænd i 1906 var 15 mot 27 i 1905. Men herpaa kan ikke lægges nogen vekt, da gruppen ikke tilhører de egentlig producerende industrigrupper, idet den i stor utstrækning er afhængig af de offentlige bevilgninger. Hertil kommer, at de fra det offentliges side igangsatte ekstraordinære arbeider hovedsagelig er kommet denne gruppe til gode³⁾.

¹⁾ 1 074 fast, 6 554 midlertidig. ²⁾ I december 1906 var antallet av arbeidssøkende mænd gåaet ned til omtrent halvparten av hvad det var i december 1905, uagtet antallet av ledige pladser i det hele var steget; særlig kan nævnes, at der i bygningssindustrien i december 1905 var 422 arbeidssøkende (om 26 pladser), men i december 1906 kun 212 (om 15 pladser), ved landtransport (kjøreføre og visergutter) henholdsvis 297 om 106 pladser og 192 om 119 pladser, av dagarbeidere henholdsvis 460 om 174 pladser og 287 om 252 pladser. Jfr. ogsaa «Arbeidsmarkedet» 1906, side 54—55. ³⁾ Da disse dreves i større utstrækning i 1905 end i 1906, forklarer dette delvis det forholdsvis gunstigere tal for 1905.

Ved Kristiania arbeidskontor:

Erlvervsgren.	Antal ledige pladser.	Antal arbeids- søkende.	Antal ledige pladser pr. 100 arbeids- søkende.	
	1906.	1906.	1905.	1906.
II. Landbruk og skogdrift.....	554	520	95.0	106.5
IV. Jord- og stenindustri.....	42	157	14.3	26.7
V. Metal- og maskinindustri	497	1 477	22.5	33.6
VII. Betjening av kraftmaskiner	20	185	8.0	10.8
VIII. Trævareindustri	117	235	33.7	49.8
IX. Bygningsindustri	636	3 036	18.2	20.9
XVI. Industri for nærings- og nydelsesmidler ..	15	181	6.5	8.3
XVII. Handel og forretningsførsel	93	463	12.6	20.1
XVIII. Landtransport	1 410	3 277	38.0	43.1
XXII. Vand-, vei- og jernbanebygning.....	193	1 284	27.0	15.0
XXIII. Ulært arbeide.....	3 069	4 579	45.4	67.0

Opgangen har straks medført en stigning i arbeidspriserne inden mange fag. Tar man dagarbeiderne som norm for forholdene i det store og hele, saa er daglønnen steget med 50 øre fra 1905. I dette aar faldt nemlig de fleste formidlinger paa en dagløn av kr. 2.50, mens 1906 utviser flest formidlinger efter kr. 3.00.

Paa det mandlige arbeidsmarked var gjennemsnitsantallet av arbeids-søkende pr. 100 ledige pladser 274 i 1906 mot 310 i 1905 og 329 i 1904.

Men ogsaa paa det kvindelige arbeidsmarked, hvor der forøvrig ikke har været nogen arbeidsledighet at spore, synes opgangen at gjøre sig gjældende. Her var nemlig gjennemsnitsantallet av arbeidssøkende pr. 100 ledige pladser kun 96 i 1906 mot 104 i 1905 og 118 i 1904.

A r b e i d s n ø d har der dog været ogsaa hele 1906, uttaler arbeidskontoret; ti der maa nødvendigvis hengaa nogen tid, inden forholdene atter blir normale. Særlig artet forholdene i januar—mars sig omrent som de nærmest foregaaende vintre. Fra statens og kommunens side blev der ogsaa nu bevilget ekstraordinære midler til igangsættelse av forhaanden værende arbeider i det fri med fjeldsprængning, graastensmuring og stenpukning. Saaledes gav kommunen ogsaa denne vinter (1905—1906) til og med april maaned uhindret adgang til stenpukning for enhver i Kristiania hjemstavnsberettiget arbeider, trods de enorme pukstenstagere (73 000 m.³ à kr. 5.00, til en samlet værdi av kr. 365 000.00).

Det offentlige fattigvæsen hadde ogsaa i 1906 store uttællinger til midlertidige understøttelser, men aarsopgjøret viser en avgjort gunstig vending, saavel hvad utgiftsbeløpet som antallet af understøttede angaaer. Tallene var nemlig i aarene:

Aar.	Antal understøttede hovedpersoner.	Samlet beløp. Kr.
1899	2 415	221 350
1900	2 878	289 085
1901	3 149	371 807
1902	3 287	369 761
1903	3 323	402 290
1904	3 616	463 652
1905	3 889	491 955
1906	3 143	465 314

«Krisen, som har varet helt siden 1899», heter det til slutning i arbeidskontorets indledningsoversigt (datert 4 juni 1907), «er nu overstaat, og vi befinder os allerede langt paa opgangens vei. Forhaabentlig vil der nu hengaa endel aar, inden vi atter faar at berette om nogen arbeidsløshet. Men de mange aar med stadig arbeidsnød og sult for øie har været en trist og vanskelig tid for arbeidskontoret, som det under henvisning til de foreliggende resultater vistnok tør siges at ha bestaat med held. I disse aar er ogsaa forstaelsen av arbeidsformidlingens sociale betydning trængt igjennem hos offentligheten, hvilket har faat sit uttryk gjennem den ifjor av stortinget enstemmig vedtagne lov om arbeidsformidling. Men den offentlige anerkjendelse er ikke nok; ti til virkelig gavn blir institutionen først, naar den ved almindelig benyttelse blir et virksomt led av næringslivet. Først da kan der opnaaes en effektiv regulering av arbeidsmarkedet og den enkelte arbeidsgivers og arbeiders interesser varetages ved at skaffe arbeidshjælp og arbeide i ret tid, og først da kan der skaffes den oversikt over arbeidsmarkedet, som er saa nødvendig for samfundsøkonomien i det hele».

Som før anført utgjorde det samlede antal tilfælder av anmeldt arbeidsledighet ved Kristiania arbeidskontor i aaret 1906 for mændenes vedkommende 16 482 og for kvindernes vedkommende 9 308. Arbeidskontorets aarsberetning meddeler ogsaa antallet av de enkelte personer — hver kun regnet én gang — som i aarets løp søkte arbeide ved kontorets hjælp, nemlig 6 471 mænd og 2 608 kvinder, tilligemed oplysninger om deres alder, egteskabelige stilling, forsørgelespligt, hjemstavn m. m. samt arbeidsledighetens varighet, alt kombinert med erhvervsgren og fag.

Av disse opgaver hitsættes følgende utdrag, idet der for fagenes vedkommende kun særskilt anføres nogen vigtige grupper:

I. Arbeidssøkende personer ved Kristiania arbeidskontor i 1906, fordelt etter alder, egteskabelig stilling, forsørgetespligt, hjemstavnsret og fødested.

A. Mænd.

	Byg-nings-industri.	Metal-og maskin-industri.	Kjørere, bud og viser-gutter.	Fjeld-arbeidere	Dag-arbeidere	Andre.	Til-sammen.
<i>Alder:</i>							
Under 15 aar.....	-	2	118	-	9	133	262
15—20 «	30	163	708	5	219	460	1 585
20—30 «	208	355	279	140	303	544	1 829
30—45 «	396	179	141	204	388	304	1 612
45—60 «	338	67	44	109	259	166	983
over 60 «	71	13	6	12	73	25	200
<i>Egteskabelig stilling:</i>							
Ugifte	195	505	1 067	116	606	1 126	3 615
Giftte	798	257	211	337	594	467	2 664
Enkemænd	50	17	18	17	51	39	192
<i>Forsørgetespligt:</i>							
Uten forsørgetespligt.....	219	514	1 068	121	633	1 141	3 696
Med forsørgetespligt	824	265	228	349	618	491	2 775
Antal forsørgede	2 937	812	650	1 164	1 907	1 436	8 906
<i>Hjemstavnsret:</i>							
Kristiania	994	659	1 213	400	1 159	1 308	5 733
Norge forøvrig	38	93	72	54	84	301	642
Utlandet	11	27	11	16	8	23	96
<i>Fødested:</i>							
Norge	933	726	1 262	402	1 185	1 567	6 075
Sverige	100	32	23	68	57	45	325
Danmark	6	11	3	-	4	9	33
Andre land.....	4	10	8	-	5	11	38
<i>Hovedsum</i>	1 043	779	¹⁾ 1 296	470	1 251	1 632	6 471

¹⁾ Herav 657 visergutter, der alle var ugifte og under 30 aar (116 under 15 aar, 537: 15—20 aar og kun 4 over 20 aar).

B. Kvinder.

	Hus-mødre.	Tjenere o. l.	Vask- og rengj.-arb.	Hotel, kafé- og restaura-tionsdrift.	Andre.	Til-sammen.
<i>Alder:</i>						
Under 15 aar.....	1	25	-	-	8	33
15—20 "	3	582	-	28	113	726
20—30 "	158	470	28	39	127	822
30—45 "	289	164	150	40	43	686
45—60 "	113	66	115	13	16	323
over 60 "	2	6	9	1	-	18
<i>Egteskabelig stilling:</i>						
Ugifte	25	1 252	160	120	289	1 846
Gifte	540	1	2	-	1	544
Enker	-	60	140	1	17	218
<i>Forsørgerespligt:</i>						
Uten forsørgerespligt.....	564	1 245	191	116	275	2 391
Med forsørgerespligt.....	1	68	111	5	32	217
Antal forsørgede	1	101	182	5	50	339
<i>Hjemstavnsret:</i>						
Kristiania	516	569	252	57	228	1 622
Norge forøvrig	40	698	27	46	73	884
Utlandet	9	46	23	18	6	102
<i>Fødested:</i>						
Norge	504	1 247	253	101	294	2 399
Sverige	59	59	48	20	12	198
Danmark	2	3	1	-	-	6
Andre land.....	-	4	-	-	1	5
<i>Hovedsum</i>	565	1 313	302	121	307	2 608

Det vil sees, at fordelingen efter alder og egteskabelig stilling var meget forskjellig for de forskjellige fag. Saaledes var bygningsindustriarbeiderne og fjeldarbeiderne mest ældre og gifte folk, mens metal- og maskinarbeiderne, kjørerne og visergutterne mest var yngre og ugifte (visergutterne var alle ganske unge og ugifte). Tjenestepikerne var for størstedelen under 30 aar, vask- og rengjøringsarbeiderskerne mest fra 30—60 aar; av de sidstnævnte var 160 ugifte, 140 enker og kun 2 gifte.

Av mændene var omtrent 89 pct., av kvinderne 62 pct. hjemmehørende i Kristiania. Norskfødte var 6 075 mænd og 2 399 kvinder, svenskfødte 325 mænd (derav 100 bygningsarbeidere) og 198 kvinder, danskfødte henholdsvis 33 og 6, fra andre land 38 og 5.

Det samlede antal av de arbeidslediges forsørger utgjorde 9 245, gjennemsnitlig pr. mandlig forsørger 3 à 4 og pr. kvindelig forsørger 1 à 2.

II. Arbeidsledighetens varighet.

Erhvervsgren.	1905 ¹⁾ .			1906.		
	Antal arbeids-søkende enkelt-personer.	Antal ledige uker i aaret		Antal arbeids-søkende enkelt-personer.	Antal ledige uker i aaret	
		ialt.	for hver.		ialt.	for hver.
<i>A. Mænd:</i>						
Bygningsindustri	1 270	13 802	10.9	1 043	8 799	8.4
Metal- og maskinindustri.....	787	5 914	7.5	779	3 427	4.4
Kjøvere, bud og visergutter ..	1 337	9 343	7.0	1 296	5 847	4.5
Fjeldarbeidere	544	5 067	9.3	470	2 925	6.2
Dagarbeidere	1 753	18 813	10.7	1 251	9 139	7.3
Andre	1 862	12 491	6.7	1 632	7 474	4.6
Tilsammen	7 553	65 430	8.7	6 471	37 611	5.8
<i>B. Kvinder:</i>						
Husmødre	649	-	-	565	-	-
Tjenere o. l.	1 633	377	0.2	1 317	92	0.1
Vask- og rengjøring	334	1 155	3.5	302	1 189	3.9
Andre	502	1 089	2.2	424	124	0.3
Tilsammen	3 118	2 621	0.8	2 608	1 405	0.5

Det vil herav sees, at arbeidsledigheten var av langt mindre varighet i 1906 end i 1905; for mændene gik nemlig den gjennemsnitlige varighet ned fra 8.7 uker i 1905 til 5.8 uker i 1906, og for kvinderne — hvorav størsteparten overhodet ikke kan regnes som arbeidsledige — fra 0.8 uker i 1905 til 0.5 uker i 1906.

C. Utdrag av Stavanger arbeidskontors aarsberetning for 1906.

«Saavidt det for kontoret lar sig gjøre at følge arbeidsmarkedet, synes dette at ha været meget tilfredsstillende i sommermaanederne; men arbeidsmangel indtraadte allerede i slutten av oktober og tiltok i november, hvorfor bystyret i november bevilget til nødsarbeide med jorddyrkning i arbeidsgaardens utmark, der paabegyndtes den 27 november, mens nødsarbeidet i 1905 først paabegyndtes den 19 december.

I november og december 1906 blev der anvist 172 mand til nødsarbeide, mens der i december 1905 blot meldte sig 61, der anvistes arbeide. For dette kommunale nødsarbeide betaltes 25 øre pr. time for familieforsørgere og 15 øre pr. time for ugifte for indtil 8 timers arbeide, eller henholdsvis kr. 2.00 og kr. 1.20 pr. dag.

¹⁾ Efter Kristiania arbeidskontors aarsberetning for 1905.

Grunden til denne tidlige og større arbeidsnød maa for en stor del tilskrives, at brislingfisket, der beskjæftiger saa mange arbeidere i fabrikkerne, saa tidlig tog slut; dertil kommer, at bygningsforetagender laa stille, som vel for en stor del skyldes murtvangsloven.

Allerede i januar merkedes nogen bedring i arbeidsmarkedet, da flere skibe ankom med korn- og kulladninger etc.

Lønnen for dagarbeidere har været kr. 3.00 til 3.50 aaret rundt.

Angaaende sjøfolk, saa stiller forholdene sig anderledes, da her har været mangel paa sjøfolk hele aaret, saavel til dækstjeneste som til betjening av maskinerne. Denne mangel paa sjøfolk har flere grunde. For det første er det nu meget vanskelig for unge gutter at komme til sjøs, eflerat de større seilskibe er saagodtsom forsvundet. Dernæst reiser mange av vore bedste sjøfolk bort og seiler fra England og Amerika, hvor de erholder større hyrer. Særlig er hyrerne fra Amerika ulike høiere end her hjemme. Dertil er her ikke de utsigter nu som tidligere at kunne arbeide sig op, da der nu efter de nye love stilles større fordringer med teoretisk utdannelse, og desuten er det nu vanskeligere at arbeide sig op til skibsfører, medmindre man har kapital at sætte i skibet».

D. Antal arbeidssøkende mænd pr. 100 ledige pladser anmeldt ved de kommunale arbeidskontorer i Kristiania, Bergen, Trondhjem og Stavanger.

(Januar—december 1905 og 1906).

Efter de i «Arbeidsmarkedet» for 1906, side 26 og 54, meddelte tabeller hitsættes følgende sammendrag:

Maaned.	Arbeidssøkende mænd ¹⁾ pr. 100 ledige pladser:									
	Kristiania.		Bergen.		Trondhjem ²⁾ .		Stavanger.		Overhodet i alle 4 byer.	
	1905.	1906.	1905.	1906.	1905.	1906.	1905. ³⁾	1906.	1905.	1906.
Januar	670	602	261	342	138	⁸⁾ (421)	189	166	355	415
Februar	369	464	211	135	139	448	215	158	274	318
Mars	⁴⁾ (527)	338	165	142	331	427	258	217	⁴²⁵⁾	274
April	335	213	106	122	426	238	265	152	277	182
Mai	183	150	126	123	174	170	193	134	175	143
Juni	224	166	106	95	⁵⁾ (46)	296	144	103	163	137
Juli	205	144	122	126	⁵⁾ (37)	255	165	107	159	136
August	205	130	176	149	143	225	168	141	190	138
September	180	151	120	166	150	264	144	152	162	155
Okttober	154	133	218	126	171	271	225	205	170	143
November	348	196	195	234	197	411	393	169	319	200
December	417	190	174	148	⁶⁾ 266	⁶⁾ 163	278	134	⁷⁾ 343	⁷⁾ 167

¹⁾ Bortset fra Trondhjem er hver arbeidssøkende mand kun regnet i gang pr. maaned, selv om han gjentagende er blit ledig. ²⁾ For Trondhjem er de absolute tal i regelen smaa (antal ledige pladser som oftest meget færre end 100). ³⁾ For 1905 er i Stavanger arbeidskontors maanedsopgaver ogsaa sidste halvdel af foregaende maaned medregnet (saavel for de arbeidssøkende som for de ledige pladser). ⁴⁾ Jfr. «Arbeidsmarkedet» for 1905, side 21, note 2 og 3.

⁵⁾ Jfr. l. c. side 59. ⁶⁾ For sammenligningens skyld er her kommunal stempunkning ikke fra regnet saaledes som side 54 i «Arbeidsmarkedet» 1906. ⁷⁾ Jfr. note 6. ⁸⁾ Jfr. side 4.

Med undtagelse av januar og februar var der altsaa, i gjennemsnit for de fire byer, i samtlige maaneder lettere at faa arbeide i 1906 end i 1905. Dette gjelder for Kristianias vedkommende hver av maanederne mars—december, likesaa for Stavanger (paa en uvæsentlig undtagelse nær). For Bergen spiller heller ikke undtagelserne nogen stor rolle, mens der i Trondhjem i de fleste maaneder synes at ha været mest arbeidsledighet i 1906; for denne bys vedkommende er imidlertid tallene i det hele tat for smaa, til at paalidelige slutninger kan drages.

Mest utpræget er bedringen fra 1905 til 1906 i december, i hvilken maaned den ogsaa gjør sig gjeldende i alle 4 byer.

E. Opgaver fra arbeidsgivere

viser, at der i 1906 har været stigende behov for arbeidskraft.

Ved 14 mekaniske verksteder o. l. steg arbeidsstyrken i løpet av aaret 1906 fra 3292 til 3722, altsaa med 430 mand (13 pct.),

ved 9 tekstilfabrikker likesaa fra 2868 til 2926, altsaa med 58 (2 pct.),

ved 5 træstof- og papirfabrikker fra 2175 til 2580, eller med 405 (18½ pct.).

Tilsammen sysselsatte disse fabrikker ved utgangen av 1905 8335 og ved utgangen av 1906 9228 arbeidere og forøket altsaa i løpet av aaret 1906 sin arbeidsstyrke med 893 personer eller 10.7 pct., jfr. nærmere «Arbeidsmarkedet» for 1906, side 71.

I samme aargang side 70 findes en tabel over arbeidsstyrken hos 286 arbeidsgivere — fabriekiere, haandverkere m. m. — ved utgangen av hver av maanederne august til december 1906. Det samlede antal arbeidere hos disse var i august 24983, i september litt mindre, nemlig 24964, naadde sit hødepunkt i november med 25078, men gik i december ned til 24734, noget mindre end i august.

Bortset fra sagbruk og høvlerier, teglverk, samt bygningsindustri, der for en væsentlig del er sæsonfag — dog ikke høvlerierne, for hvilke imidlertid opgaverne for det meste er meddelt underrett med sagbruk —, gik arbeiderantallet frem fra august til november med 378, nemlig fra 22826 til 23204, og uagtet det i december gik noget ned, var der dog ved utgangen av aaret 258 flere arbeidere beskæftiget end fire maaneder tidligere.

Stigningen skyldtes især metal- og maskinindustrien, hvor de omhandlede arbeidsgivere i august sysselsatte 9609, men i december 9943 arbeidere.

Ved de nævnte sæsonfag m. v. gik derimot arbeiderantallet ned fra 2157 i august til 1650 i december. Heraf ved sagbruk og høvlerier fra 1839 til 1516; nogen av sagbrukene var nemlig ved aarets utgang ikke i drift; dog gik ikke derfor alle sagfolkene ved disse ledige; for et bruk er

oplyst, at de dels var sysselsat ved andre fabrikker, dels med skogarbeide etc.

I de øvrige fag var med faa undtagelser samtlige virksomheter i fuld gang i de omhandlede fem sidste maaneder av aaret 1906.

Det samlede antal arbeidere ved de under fabriktilsynet hørende bedrifter i Norge utgjorde ifølge Statistisk Aarbok 1907, tabel 38, ved utgangen av 1905 86 524 og ved utgangen av 1906 91 425, steg altsaa i løpet av aaret 1906 med 4 901 eller 5.7 pct. Ved mekaniske verksteder o. l. steg arbeiderantallet fra 18 295 til 19 683 ($7\frac{1}{2}$ pct.), ved tekstilindustri fra 9 153 til 9 570 (4 $\frac{1}{2}$ pct.), ved træmasse- og papirindustri fra 9 839 til 10 541 (7 pct.), ved sagbruk, høvlerier og træindustri forøvrig fra 16 811 til 17 183 (2 pct.), ved bergverksdrift fra 4 965 til 5 941 (næsten 20 pct.).

ARBEIDSMARKEDET.

UTGIT AV

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

Femte aargang.	4de kvartal.	1907.	
I n d h o l d.			
	Side.		
1. Oversigt over arbeidsledigheten i oktober—december 1907, sammenlignet med de tilsvarende maaneder i 1906.....	49	4. Meddelelser fra arbeidskontorer (september—december 1907)	68
2. Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av arbeidere vedk. arbeidsledighet i juli—december 1907	56	5. Opgaver fra arbeidsgivere	69
3. Aarsaker til arbeidsledighet	68	6. Arbeidernes faglige landsorganisation	74
		7. Arbeidsformidlingskontorer i Danmark, Sverige og Finland	75

I. Oversigt over arbeidsledigheten i oktober—december 1907, sammenlignet med de tilsvarende maaneder i 1906.

Av de i det følgende meddelte maanedsoversigter samt den side 54—55 anførte tabellariske oversikt over arbeidsledigheten i endel viktigere fagforeninger fremgaar, at arbeidsledighetsforholdene i sidste kvartal av 1907 dels stillet sig gunstigere og dels omtrent paa samme maate som i sidste kvartal 1906; de stillet sig i det hele tat væsentlig bedre end i sidste kvartal 1905.

Fagforeningernes opgaver viser for bygningshaandverkerne vedkommende som sedvanlig en sterkt stigende arbeidsledighet i løpet av høsten; baade i 1906 og 1907 utgjorde nemlig den gjennemsnitlige ledighetsprocent for endel foreninger ved utgangen av oktober omtrent 8 pct., ved utgangen av november omtrent 16 pct. og ved utgangen av december omkring 30 pct. (jfr. side 55). Blandt sag- og høvleri arbeiderne synes der i november og maaske ogsaa i december 1907 at ha været noget større ledighet end i de tilsvarende maaneder i 1906, men utenfor sæsonfagene mindre ledighet i 1907 i alle tre maaneder.

Arbeidskontorenes opgaver tyder paa mindre arbeidsledighet i sidste kvartal 1907 end i samme kvartal 1906. Dette gjelder for Kristiania og Trondhjem hver enkelt av maanederne oktober, november og december, for Bergen og Stavanger ialfald gjennemsnitlig for de tre maaneder underett.

Oktobre 1907.

Blandt 18 506 fagforeningsmedlemmer, for hvilke man har opgaver, var 594 arbeidsledige av mangel paa arbeide kortere eller lengere tid i løpet av oktober 1907, derav 114 i over 3 uker. Tilsammen tapte disse 6 444 arbeidsdage. I september samme aar tapte blandt 18 680 arbeidere 547 tilsammen 5 725 arbeidsdage; 97 var ledige i over 3 uker. Fra september til oktober 1907 steg antallet av tapte arbeidsdage pr. 100 fagforeningsmedlemmer fra 31 til 35. Ved maanedens utgang var i september 219 (1.2 pct.) og i oktober 247 (1.3 pct.) ledige.

Sammenlignet med oktober 1906 var arbeidsledigheten i oktober 1907 betydelig mindre, idet der i oktober 1906 — naar tre vigtigere foreninger, for hvilke opgaver mangler for samme maaned 1907¹⁾, fraregnes — faldt 52 ledige dage pr. 100 medlemmer mot kun 35 i oktober 1907. Ved maanedens utgang var der, beregnet paa samme maate, i oktober 1906 1.9 pct. og i oktober 1907 1.3 pct. ledige. En meget stor nedgang i arbeidsledighetsprocenten viser bakere og murere i Kristiania, jfr. tabellen side 54—55.

Bortset fra malere, murere og bakere, blandt hvilke der ved utgangen av oktober 1907 var henholdsvis 12.2, 10.8 og 8.8 pct. ledige, var der efter de foreliggende fagforeningsopgaver liten arbeidsledighet i denne maaned, se tabel 2 b (side 60—63).

Hvad opgaverne fra de kommunale arbeidskontorer angaaer, tyder disse gjennemsnitlig paa noget mindre arbeidsledighet i oktober 1907 end i den tilsvarende maaned 1906. I Bergen og Stavanger var forholdet dog omtrent det samme i oktober maaned begge aar.

I Kristiania var der en væsentlig bedring sammenlignet med oktober 1906, idet antallet av arbeidsledige mænd (tilfælde af ledighed) var avtagt fra 1344 til 1190, mens antallet av ledige pladser var steget fra 787 til 819. Blandt de arbeidsledige i oktober 1907 var 399 ulært arbeidere, 171 kjørere, 100 fjeldarbeidere, 42 malere og malerarbeidere, 42 smede og lign., 30 lagerarbeidere, 26 bygnings- og indredningssnekkerne og 25 murere og murarbeidere; blandt de ledige pladser var 430 ved ulært arbeide, 50 ved fjeldarbeide, 40 ved kjøring, 18 ved lagerarbeide, 18 ved smedarbeide m. v., 23 ved det nævnte snekkerarbeide, 12 ved malerarbeide og 13 ved murarbeide.

I Bergen viste antallet av arbeidssøkende mænd i oktober 1907, sammenlignet med tilsvarende maaned 1906, en nedgang fra 323 til 290, men de ledige pladser avtok noget mere, nemlig fra 256 til 215. De arbeidssøkende var væsentlig bryggearbeidere (43), ulært arbeidere (42), bud og visergutter (40), graastensmurere og graver (31) og hustømmermænd (28), og de ledige pladser væsentlig i samme fag, saaledes 44 ved ulært arbeide, 34 ved bryggearbeide, 43 ved bud- og visergutarbeide, 31 ved graastensmur- og graverarbeide og 20 ved hustømmermandsarbeide.

I Stavanger var antallet av arbeidssøkende mænd avtagt fra 299 til 278, av ledige pladser fra 146 til 137. Kontoret formidler som tidligere hovedsagelig forhyring av sjøfolk.

I Trondhjem meldtes i oktober 1906 og 1907 henholdsvis 57 og 33 arbeidssøkende mænd og henholdsvis 21 og 20 ledige pladser.

Ifølge Kristiania arbeidskontors beretning for oktober 1907 var ogsaa dette aar den sedvanlige sæsonarbeidsledighed begyndt at gjøre sig gjældende, «men der er grund til at imøtse den kommende vinter med større fortrøstning end de nærmest foregaaende».

Sammenlignet med september 1907 var antallet av arbeidsledige mænd pr. 100 ledige pladser i Kristiania saagodtsom usforandret (147 i september, 145 i oktober), mens det i Bergen, Trondhjem og Stavanger var steget, jfr. tabellen side 69.

November 1907.

Ogsaa ved vinterens begyndelse stillet arbeidsmarkedet sig forholdsvis gunstig, om end den sedvanlige sæsonarbeidsledighed gjorde sig gjældende. Blandt de organiserte malere og murere i Kristiania (pr. 30 november 1907

¹⁾ Malere og bakere i Trondhjem, sag- og høvleriarbeidere i Fredrikstad.

ialt 855) var omtrent fjerdeparten ledige ved utgangen av november 1907, temmelig nøyaktig samme forhold som et år tidligere; i løpet av november måned 1907 var antallet av arbeidsledige i de nævnte foreninger omtrent fordoblet. Blandt ca. 800 tømmerere, bygningssnekkerne osv. i forskjellige byer var 5.1 pct. ledige ved utgangen av november 1907 mot 1.8 pct. en måned tidligere og 6.3 pct. 30 november 1906. Sag- og høvleri-arbeiderne hadde i november 1907 2.5 ledige arbeidsdage pr. medlem mot 1.8 i november 1906 og kun 0.1 i oktober 1907.

Utenfor sæsonfagene var der i november 1907 likesom i den foregående måned i det hele tat kun ubetydelig arbeidsledighet blandt fagforenings-medlemmer (0.8 pct. ved utgangen av oktober og 0.7 pct. ved utgangen av november, se tabel 2 c, side 66–67); i november 1906 var den tilsvarende ledighetsprosent 1.4. Det eneste fag med nogen væsentlig arbeidsledighet i november 1907 utenfor de ovennævnte var bakerne med 10.4 pct. (november 1906: 19.5 pct.); hermetikarbeiderne (i Stavanger) hadde ved utgangen av november 1906 10.3 pct., ved utgangen av november 1907 kun 1.4 pct. ledige.

Overhodet var der i november 1907 blandt 18 281 fagforeningsmedlemmer, for hvilke man har oppgaver, 536 eller 2.9 pct. ledige ved månedens utgang, nøyaktig samme procent som ved utgangen av november 1906 blandt 16 747. Det samlede antal tapte arbeidsdage ved mangel paa arbeide var pr. 100 fagforeningsmedlemmer i november 1906 81, i november 1907 70.

Opgaverne fra arbeidskontorene for november 1907 tyder ogsaa paa forholdsvis gode forhold paa arbeidsmarkedet, iallfald en bedring sammenlignet med november 1906.

Ved Kristiania arbeidskontor var nemlig antallet av arbeidsledige mænd (eller rettere tilfælde av ledighet) avlat fra 1 294 til 1 005, mens antallet av ledige pladser var steget fra 555 til 574. Blandt de arbeidsledige i november 1907 var 360 ulærte arbeidere, 100 kjørere, 59 fjeldarbeidere, 58 malere og malerarbeidere, 35 murere og murarbeidere, 30 smeder osv., 26 bygnings- og indredningssnekkerne samt tømrere og 26 lagerarbeidere; blandt de ledige pladser var 269 ved ulært arbeide, 27 ved kjøring, 19 ved lagerarbeide, 18 ved bygningssnekker- og tømmermandsarbeide m. v., 10 ved smedarbeide m. v., 7 i murerfaget, 3 i malerfaget og 4 ved fjeldarbeide. I kontorets oversikt over arbeidsmarkedet heter det bl. a., at det beregnede overskud av mandlig arbeidskraft i byen var i november 1907 853 personer mot 738 i oktober s. a. og 1 370 i november 1906. Den mandlige avdeling har i månedens løp hat utilstrækkelig tilgang av elektrikere, modelsnekkerne, møbel-snekkerne, rørlæggere og visergutter, men overflod av fyrbøtere, malere, murere, fjeldarbeidere, kjørere og dagarbeidere. Den kvindelige avdeling har hat mangel paa tjenestepiker.

I Bergen viste antallet av arbeidssøkende mænd i november 1907, sammenlignet med tilsvarende måned ifjor, en nedgang fra 281 til 250, mens de ledige pladser tiltok fra 120 til 182. (I oktober 1907 var der 290 arbeidssøkende mænd om 215 ledige pladser.) De arbeidssøkende i november 1907 var væsentlig arbeidere ved vand-, vei- og jernbanebygning (44), bryggearbeidere (43), graastensmurere [og gravere?] (32), bud og visergutter (30) og ulærte arbeidere (28), og de ledige pladser væsentlig i samme fag, saaledes ved bryggearbeide 43, ved ulært arbeide 29, ved vand-, vei- og jernbanebygning 28, ved graastensmurarbeide m. v. 23 og ved bud- og viserguttearbeide 21. Av andre bygningsarbeidere end graastensmurere anmeldtes 19, av ledige pladser i disse fag kun 4.

I Stavanger var antallet av arbeidssøkende mænd avtatt fra 346 i november 1906 til 275 i samme måned 1907, av ledige pladser, kommunalt nødsarbeide ikke medregnet, fra 123 til 103. Kontoret formidler som tidligere hovedsågelig forhyring af sjøfolk. — Av hermetikarbeidere var der i november 1907 19 ledige mænd om 3 ledige pladser (i oktober 1907: 12 — ingen pladser, i november 1906: 16 — heller ingen pladser). — Det samlede antal arbeidssøkende mænd er fra oktober til november 1907 avtatt med 3, mens de ledige pladser er avtatt med 34.

I Trondhjem meldtes i november 1906 og 1907 henholdsvis 78 og 51 arbeidssøkende mænd og henholdsvis 19 og 41 ledige pladser, altsaa en væsentlig bedring. I oktober 1907 var der 33 arbeidssøkende mænd om 20 ledige pladser.

I Elverum var der i november — den første måned kontoret var i virksomhet — ingen arbeidssøkende; av ledige pladser meldtes 6, hvorav 4 for mænd (1 ved jordbruk eller skogdrift, 2 ved trævareindustri, 1 ved handel og forretningsførsel) og 2 for kvinder (ved jordbruk).

December 1907.

Blandt 18 295 fagforeningsmedlemmer, for hvilke man har opgaver, var 915 eller 5.0 pct. arbeidsledige ved utgangen af december 1907¹⁾. I månedens løp tapte 1 297 personer tilsammen 18 063 arbeidsdage, hvilket svarer til 99 dage pr. 100 fagforeningsmedlemmer, d. v. s., hver av de nævnte 18 295 arbeidere tapte gjennemsnitlig én arbeidsdag. I december 1906 var arbeidsledigheten blandt 18 199 fagforeningsmedlemmer litt større: 115 tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer og 5.5 pct. ledige ved månedens utgang.

Bortset fra bygningshaandverkere o. l. samt sag- og høyleriarbeidere var der i december 1906 47, i december 1907 kun 30 tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer, og ledighetsprocenten ved månedens utgang henholdsvis 2.4 og 1.7.

Som sedvanlig er arbeidsledigheten i løpet av december tiltat; utenfor sæsonfagene var dog arbeidsledigheten fremdeles i det hele tat liten og mindre end i december 1906, om end noget større end i sommer- og høstmaanederne 1907. Blandt ca. 2 700 bygningshaandverkere o. l. steg ledighetsprocenten fra 12.1 ved utgangen av november 1907 til 21.8 ved utgangen av december 1907 (i 1906 steg den tilsvarende ledighetsprocent fra 12.1 til 22.7); derav for murere fra 18.5 til den usedvanlig høie procent 68.7 (i 1906 fra 19.7 til 43.1); for malere derimot kun fra 25.8 til 28.2 (i 1906 fra 27.7 til 39.4); for tømrere o. l. (træarbeider forbundet) fra 3.6 til 9.7 (i 1906 fra 4.1 til 8.7). Av omstaaende tabel (side 54—55) vil sees, hvorledes disse forholdstal stillet sig for endel viktigere foreninger (de samme foreninger i hver måned); det fremgaar derav, at utviklingen i det væsentlige stiller sig nogenlunde paa samme maate, som naar samtlige opgaver benyttes, uagtet disse ikke i alle tilfælde gjelder nøiagtig de samme foreninger.

For sag- og høyleriarbeidere viser tabel 2 b ved utgangen av december 1907 en ledighetsprocent av 13.7, hvilket er betydelig større end den tilsvarende procent for december 1906. Sammenligningen er imidlertid

¹⁾ Medregnes 355 lensearbeidere (med 330 ledige) var ledighetsprocenten 6.7 (se side 64, note 2); i december 1906 anføres blandt 94 lensearbeidere ingen ledige.

her meget tvilsom, da det er vanskelig at skjelne mellem virkelig arbeidsledighet og de kortvarige reparationsstansninger o. l., som gjerne finder sted ved aarsskiftet. Naar denslags stansninger medregnes, havde de i tabel 2 b anførte 481 sag- og høvleri arbeidere i december 1907 ialt 3 277 tapte arbeidsdage, mens medlemmerne av de tilsvarende foreninger (ialt 548 arbeidere) i december 1906 tilsammen havde 4 394 tapte arbeidsdage eller henholdsvis 681 og 802 dage pr. 100 medlemmer.

Hvad de øvrige fag angaaer, kan merkes, at ledighetsprocenten blandt bakerne ved utgangen av 1906 var 10.4 og ved utgangen av 1907 8.7, blandt hermetikarbeiderne henholdsvis 20.7 og 7.6, blandt jern- og metalarbeiderne 2.0 og 1.5 og blandt boktrykkerne 3.7 og 2.8.

Arbeidskontorernes opgaver (jfr. side 69) tyder for Kristiania, Trondhjem og Stavanger paa adskillig mindre arbeidsledighet i december 1907 end i december 1906; i Bergen var overskudet av arbeidssøkende forholdsvis litet i begge de nævnte maaneder. I motsætning til fagforeningernes opgaver viser arbeidskontorernes beretninger gjennemsnitlig litt mindre ledighet i december 1907 end i november samme aar, idet der i november var 176 arbeidssøkende mænd pr. 100 ledige pladser og i december 170 (i november og december 1906 henholdsvis 245 og 215 — altsaa ogsaa da en tilsyneladende bedring). Herved bør bemerkes, at de ledige bygningshåndverkere kun i forholdsvis ringe grad synes at henvende sig paa arbeidskontorerne; ved Kristiania kontor anmeldtes saaledes i december 1907 ialt kun noget over 100 saadanne, mens der alene blandt de organiserede bygningshaandverkere i denne by hadde været det flerdobbelte antal arbeidsledige.

Ifølge Kristiania arbeidskontors beretning var det beregnede overskud av mandlig arbeidskraft i december 1907 868 personer mot 853 i november og 1 393 i december 1906. Den mandlige avdeling hadde i maanedens løp utilstrekkelig tilgang av visergutter, men overflod av sæsonarbeidere: malere, murere, sjøfolk, fjeldarbeidere og dagarbeidere. Den kvindelige avdeling hadde mangel paa tjenestepiker og sætersker. — Av 893 arbeidssøkende mænd i december 1907 var 347 ulærte arbeidere, 129 bygningsindustriarbeidere, 82 kjørere og 59 fjeldarbeidere. De ledige pladser var væsentlig ved ulært arbeide samt endel ved kjøring o. l.

I Bergen var av 214 arbeidssøkende mænd i december 1907 35 ulærte arbeidere, 31 bryggearbeidere, 28 graastensmurer og gravere, forøvrig meget spredt. Av 153 ledige pladser var 45 ved ulært arbeide, 28 ved bryggarbeide og 11 ved graastensmuring eller gravning.

I Trondhjem meldte der sig ved arbeidskontoret i december 1907 av mænd 11 bygningsindustriarbeidere, 9 ulærte arbeidere og 15 andre. Av ledige pladser for mænd var der 17 ved ulært arbeide og 2 andre.

Stavanger arbeidskontor formidlet hovedsagelig arbeide for sjøfolk.

I Elverum var der kun nogen faa arbeidssøkende og litt flere pladser; tilstanden paa arbeidsmarkedet betegnes som tilfredsstillende.

I Bodø var der kun én arbeidssøkende. Arbeidsforholdene antoges at være bedre end samtidig i 1906, da noget sildefiske har foregaat utover høsten. Flere av stedets arbeidere hadde ogsaa beskjæftigelse ved skibsvrftet, sildoljefabrikken og ved grundarbeider for Norges banks nybygning. Det samlede antal arbeidsledige mænd i Bodø ansattes ved aarsskiftet til ca. 10 à 15.

Arbeidsledighet blandt medlemmer av endel viktigere fagforeninger ved utgangen av maanederne oktober—december 1906 og 1907.

Fag. Arbeidssted.	31 oktober.				30 november.				31 december.			
	Medlemmer.		Derav ledige.		Medlemmer.		Derav ledige.		Medlemmer.		Derav ledige.	
	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.
Jern- og metalarb.:												
Kristiania	2 543	3 141	25	26	2 615	3 217	24	21	2 608	3 153	53	42
Bergen	792	773	7	4	818	797	14	11	826	786	22	18
Fredrikstad	412	447	1	10	416	429	1	9	400	405	2	13
Trondhjem	316	437	8	1	311	428	4	1	312	408	5	6
Stavanger	248	302	-	1	265	298	-	1	282	309	1	1
Tilsammen	4 311	5 100	41	42	4 425	5 169	43	43	4 428	5 061	83	80
Boktrykkere :												
Kristiania	775	871	5	16	902	892	14	6	887	878	46	23
Bergen	143	187	3	2	166	190	3	-	196	190	4	9
Trondhjem	91	109	2	5	92	109	-	4	108	109	-	3
Stavanger	65	75	-	-	68	77	-	-	69	79	-	-
Tilsammen	1 074	1 242	10	23	1 228	1 268	17	10	1 260	1 256	50	35
Tømrere, Kristiania.	200	244	7	1	220	245	27	12	220	248	45	30
Bygn.tømmerm., Bergen	154	112	3	10	130	114	19	9	130	112	18	28
Tømrere og bygn.snekker,												
Aalesund	214	113	4	3	181	112	-	6	160	108	19	26
Skibstømmerm., Bergen	112	127	2	-	116	130	6	3	118	131	12	1
Tilsammen	680	596	16	14	647	601	52	30	628	599	94	85
Møbelsnekker :												
Kristiania	213	250	1	2	215	256	-	2	230	260	12	8
Bergen	79	85	-	-	92	70	-	-	c. 91	91	[c. 2]	-
Tilsammen	292	335	1	2	307	326	-	2	321	351	14	8
Bakere, Kristiania	190	185	47	17	185	172	50	20	185	c. 180	19	22
Hermetikarb., Stavanger	234	277	12	1	224	278	23	4	213	276	44	21
Murere, Kristiania	168	250	34	27	184	277	49	66	187	285	100	204
Malere, Kristiania	400	c. 600	53	73	400	c. 550	99	142	400	c. 550	162	156
Bokbindere, Kristiania	187	273	3	[-]	194	273	2	-	197	263	7	-
Sammendrag :												
Sæsonarbeidere ¹⁾ :												
Kristiania	768	1 094	94	101	804	1 072	175	220	807	1 083	307	390
Bergen	266	239	5	10	246	244	25	12	248	243	30	29
Aalesund	214	113	4	3	181	112	-	6	160	108	19	26
Tilsammen	1 248	1 446	103	114	1 231	1 428	200	238	1 215	1 434	356	445
Andre :												
Kristiania	3 908	4 720	81	61	4 111	4 810	90	49	4 107	4 734	137	95
Bergen	1 014	1 045	10	6	1 076	1 057	17	11	1 113	1 067	28	27
Trondhjem	407	546	10	6	403	537	4	5	420	517	5	9
Stavanger	547	654	12	2	557	653	23	5	564	664	45	22
Fredrikstad	412	447	1	10	416	429	1	9	400	405	2	13
Tilsammen	6 288	7 412	114	85	6 563	7 486	135	79	6 604	7 387	217	166
Hovedsum	7 536	8 858	217	199	7 794	8 914	335	317	7 819	8 821	573	611

¹⁾ Tømrere o. l., murere, malere.

Procent arbeidsledige i foranstaende foreninger:

Fag.	30 september.		31 oktober.		30 november.		31 december.	
	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.
1. Jern- og metalarbeidere (5 byer).	0.8	1.0	1.0	0.8	1.0	0.8	1.9	1.6
2. Boktrykkere (4 byer).....	1.9	3.1	0.9	1.9	1.4	0.8	4.0	2.8
3. Tømrere m. v. (4 foreninger)...	3.9	1.2	2.4	2.3	8.0	5.0	15.0	14.2
4. Møbelsnekere (2 byer)	0.3	-	0.3	0.6	-	0.6	4.4	2.3
5. Bokbindere (Kristiania)	2.7	1.5	1.6	-	1.0	-	3.6	-
6. Bakere (Kristiania)	-	10.1	24.7	9.2	27.0	11.6	10.3	12.2
7. Hermetikarbeidere (Stavanger)..	1.3	-	5.1	0.4	10.3	1.4	20.7	7.6
8. Murere (Kristiania)	7.7	8.7	20.2	10.8	26.6	23.8	53.5	71.6
9. Malere (Kristiania).....	1.8	8.5	13.3	12.2	24.8	25.8	40.5	28.4
Overhodet {	sæsonarb. (nr. 3, 8, 9).	3.6	5.4	8.3	7.9	16.2	16.7	29.3
	andre (nr. 1, 2, 4-7) ..	1.0	1.5	1.8	1.1	2.1	1.1	3.3
	ialt (nr. 1-9)	1.5	2.1	2.9	2.2	4.3	3.6	7.3
Derav:								
i Kristiania {	sæsonarb. (nr. 3, 8, 9).	4.4	6.6	12.2	9.2	21.8	20.5	38.0
	andre (nr. 1, 2, 4-6) ..	1.1	1.7	2.1	1.3	2.2	1.0	3.3
i Bergen {	sæsonarb. (nr. 3).....	1.8	2.2	1.9	4.2	10.2	4.9	12.1
	andre (nr. 1, 2, 4)	0.9	0.9	1.0	0.6	1.6	1.0	2.5
i Trondhjem (nr. 1, 2)	1.9	1.8	2.5	1.1	1.0	0.9	1.2	1.7
i Stavanger (nr. 1, 2, 7).....	0.8	-	2.2	0.3	4.1	0.8	8.0	3.3

2 a. Sammendrag av oppgaver fra fagforeninger av

Nr.	Fag.	Antal medlemmer.	Derav var arbeidsledige av mangsel paa arbeide:						Samlet antal ledige arbeid-dage.	
			a) ved maanedens utgang.		b) i lopet av maaneden:				Ialt.	Pr. med-l.lem.
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Hovedgrupper.</i>										
1	Grubedrift (grubearb.) ...	88	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Jord- og stenindustri	241	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Metal-, maskin- og skibsbygningsindustri ¹⁾	7 961	38	0.5	131	11	25	167	1 289	0.2
4	Kemisk industri	322	1	0.3	-	-	1	1	27	0.1
5	Forarb. av spindestoffer..	250	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri	2 289	9	0.4	6	6	4	16	268	0.1
7	Lær- og gummiindustri...	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Forarbeidelse av trevarer	3 386	53	1.6	119	40	30	189	2 368	0.7
9	Tilv. av nærl. og nydelsesm.	651	9	1.4	c. 9	3	4	16	226	0.3
10	Beklædn.industri (skotøi).	585	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Bygningsindustri ²⁾	1 462	53	3.6	21	10	35	66	1 289	0.9
12	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 536	41	2.7	30	11	23	64	934	0.6
13	Handel og transport	497	-	-	-	-	-	⁴⁾	-	-
14	Sundhetsv. (renovation) ..	65	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Hovedsum for juli	19 333	204	1.1	316	81	122	519	6 401	0.33
<i>Heraf viktigere fag:</i> (boktrykkere m. fl. se ovenfor)										
16	Jern- og metalarbeidere ..	6 766	38	0.6	130	10	25	165	1 262	0.2
17	Træstof- og papirfabrikarb.	1 913	-	(?) 4	77	(?) 26	-	4	[340]	-
18	Sag-, høvleri- og tomtearb.	1 611	34	2.1	-	-	18	121	1 530	0.9
19	Træarbeidere ³⁾	1 408	13	0.9	34	10	11	55	704	0.5
20	Malere	915	-	-	c. 4	-	-	4	36	-
21	Formere	878	-	-	1	-	-	1	12	-
22	Møbelsnekere	555	6	1.1	8	5	1	14	149	0.3
23	Bokbindere	376	9	2.4	2	6	4	12	228	0.6
24	Lensearbeidere	367	-	-	-	-	-	⁴⁾	-	-
25	Mureres og murarb.	297	53	17.8	15	10	35	60	1 232	4.1
26	Bakeres	296	5	1.7	1	3	4	8	150	0.5
27	Hermetikarbeidere	247	2	0.8	2	-	-	2	18	0.1
28	Jernb., vei- og gatearb..	195	-	-	1	-	-	1	12	0.1
29	Cementarbeidere	142	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Fyrstikarbeidere	79	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Glasarbeidere	42	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Foregaaende maaneder.</i> (Hovedsum).										
32	Juni 1907	17 036	143	0.8	341	54	98	493	4 960	0.29
33	Mai «	20 175	285	1.4	877	62	169	1 108	10 847	0.54
34	April «	20 097	660	3.3	1 094	99	453	1 646	18 116	0.90
35	Mars «	18 517	745	4.0	695	167	601	1 463	20 130	1.09
36	Februar «	18 869	918	4.9	549	187	797	1 533	25 904	1.37
37	Januar «	19 164	1 300	6.8	1 072	255	1 028	2 355	37 771	1.97
38	December 1906	18 199	1 007	5.5	654	779	-	1 433	20 959	1.15
39	November «	16 747	488	2.9	588	419	-	1 007	13 577	0.81
40	Okttober «	16 923	412	2.4	459	328	-	787	10 383	0.61
41	September «	16 391	216	1.3	448	221	-	669	7 171	0.44
42	August «	15 518	185	1.2	339	186	-	525	6 132	0.40
43	Juli «	16 155	156	1.0	283	155	-	438	4 824	0.30
44	Juni «	15 505	178	1.1	320	159	-	479	5 257	0.34

¹⁾ Træarbeidere ved skibsbygningsindustri er tildels hensørt til gruppe 8 (forarbeidelse av trævarer).²⁾ Tømrere o. l. er hensørt til gruppe 8. ³⁾ Tømmermænd, bygningssnekere, skibssnekere, bokedre m. m.⁴⁾ 244 lensearbeidere ansørt ledige i til sammen 848 dager [slaattom e. l. ?].

arbeidere vedkommende arbeidsledighet i juli 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad m. v.		Drammen.		Andre byer.		Bygder.		Nr.
Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Nr.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	-	1
-	-	-	-	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	184	-	2
3 525	23	1 127	4	508	1	414	-	537	3	215	1	1 017	1	618	5	3
-	-	-	-	21	-	-	-	42	-	-	-	62	-	197	1	4
88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162	-	5
261	9	43	-	30	-	33	-	-	-	-	-	667	-	1 255	-	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
615	-	197	4	88	-	194	4	650	4	232	-	454	7	956	34	8
185	-	108	2	50	4	247	2	22	-	-	-	39	1	-	-	9
140	-	85	-	60	-	127	-	-	-	-	-	173	-	-	-	10
979	47	70	-	79	-	60	-	64	-	-	-	148	6	62	-	11
875	32	190	-	124	6	70	-	30	-	59	-	181	3	7	-	12
-	-	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	367	-	13
65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
6 733	111	1 950	10	1 017	11	1 145	6	1 345	7	506	1	2 741	18	3 896	40	15
3 110	23	828	4	455	1	351	-	506	3	155	1	907	1	454	5	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	658	-	1 255	-	17
92	-	-	-	-	-	-	-	498	-	75	-	85	-	861	34	18
353	-	229	-	60	-	163	(?) 3	134	4	133	-	241	6	95	-	19
c. 631	-	-	-	79	-	60	-	64	-	-	-	81	-	-	-	20
280	-	135	-	53	-	63	-	31	-	60	-	110	-	146	-	21
240	-	86	4	28	-	31	1	18	-	24	-	128	1	-	-	22
261	9	43	-	30	-	33	-	-	-	-	-	9	-	-	-	23
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	367	-	24
230	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67	6	-	-	25
185	-	-	-	50	4	-	-	22	-	-	-	39	1	-	-	26
-	-	-	-	-	-	247	2	-	-	-	-	-	-	-	-	27
63	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62	-	28
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	142	-	29
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79	-	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	-	31
7 012	82	1 789 ²⁾	18	746	9	1 151	2	1 350	3	392	1	2 487	25	2 109	3	32
6 684	133	2 240 ²⁾	18	871	4	1 021	13	1 384	5	483	1	3 155	66	4 337	45	33
6 876	136	2 230 ²⁾	31	956	9	1 181	8	877 ⁸⁾	7	446	17	3 264	41	4 267	411	34
7 017	237	2 147 ²⁾	47	942 ²⁾	21	908	6	764 ⁸⁾	12	384	3	2 970	34	3 385	385	35
6 940	279	1 981 ²⁾	67	840 ²⁾	11	1 088	21	1 108	85	483	17	2 333	63	4 096	375	36
6 368	404	2 250 ³⁾	140	801 ²⁾	14	1 066	27	1 030	75	450	68	2 564	52	4 635	520	37
6 452	453	2 157 ⁴⁾	177	800 ⁵⁾	53	941	65	942	55	322	11	2 508	95	4 077	98	38
6 264	272	1 995 ²⁾	51	788 ⁶⁾	32	932	30	648 ⁸⁾	5	310	-	2 311	59	3 499	39	39
5 723	179	1 953 ²⁾	18	956 ⁷⁾	87	882	12	899	25	406	2	2 201	50	3 903	39	40
5 520	75	1 885 ²⁾	20	927	32	873	4	844	2	178	1	2 557	37	3 607	45	41
5 594	87	1 880 ²⁾	32	851	5	873	6	837	3	361	-	2 106	32	3 016	20	42
5 497	79	2 011 ²⁾	23	882	1	922	12	944	-	409	-	2 251	31	3 239	10	43
5 562	86	2 064 ²⁾	11	1 082	17	963	3	755	1	360	-	2 367	32	2 352	28	44

¹⁾ Derav Smaalenene 789, hvorav 28 ledige. ²⁾ Ekskl. malere (og murere). ³⁾ Derav 69 malere. ⁴⁾ Do. 100.
⁵⁾ Do. 38. ⁶⁾ Do. 28. ⁷⁾ Do. 51. ⁸⁾ Ekskl. sag- og høyleriarbeidere.

2 b. Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av arbeidere

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:						Samlet antal ledige arbeids- dage.	
			a) ved maane- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:					
			ialt.	pct.	1-12 dage.	13-18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.
1	August:	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Hovedgrupper.</i>									
1	Grubedrift (grubearb.) ...	85	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Jord- og stenindustri ...	272	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri ¹⁾ ...	7 756	40	0.5	172	12	19	203	1 382	0.2
4	Kemisk industri.....	234	21	9.0	1	20	-	21	367	1.6
5	Forarb. av spindestoffer..	282	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri.....	2 211	18	0.8	6	16	14	36	637	0.3
7	Forarbeidelse av trævarer ¹⁾	3 552	24	0.7	192	22	8	222	2 217	0.6
8	Tilv. av nærv. og nydelsesm.	604	5	0.8	7	2	4	13	152	0.3
9	Beklædn.industri (skotoi).	531	-	-	2	-	-	2	15	-
10	Bygningsindustri ¹⁾	1 372	33	2.4	44	10	35	89	1 521	1.1
11	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 536	53	3.5	40	15	28	83	1 211	0.8
12	Handel og transport.....	489	-	-	-	-	-	-	-	-
13	<i>Hovedsum for august</i>	18 924	194	1.0	464	97	108	669	7 502	0.40
	<i>Herav viktigere fag:</i>									
14	Jern- og metalarbeidere ..	6 557	39	0.6	168	11	18	197	1 305	0.2
15	Træstof- og papirfabrikarb.	1 834	1	0.1	1	-	1	2	36	-
16	Traarbeidere ¹⁾	1 687	7	0.4	61	5	6	72	676	0.4
17	Sag-, høvleri- og tomtearb.	1 561	15	1.0	128	18	1	147	1 502	1.0
18	Malere	901	3	0.3	c. 9	1	-	10	90	0.1
19	Formere	862	1	0.1	-	-	1	1	27	-
20	Møbelsnekere.....	513	2	0.4	7	-	1	8	89	0.2
21	Bokbindere	377	17	4.5	5	16	13	34	601	1.6
22	Lensearbeidere	360	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Bakere.....	305	5	1.6	2	2	4	8	134	0.4
24	Hermetikarbeidere.....	244	-	-	1	-	-	1	6	-
25	Murere	231	30	13.0	31	9	35	75	1 419	6.1
26	Jernb., vei- og gatearb...	181	-	-	4	-	-	4	12	0.1
27	Cementarbeidere	135	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Glasarbeidere	88	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Fyrstikarbeidere.....	82	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>September:</i>									
	<i>Hovedgrupper.</i>									
1	Grubedrift (grubearb.) ...	255	2	0.8	-	-	c. 3	3	c. 66	0.3
2	Jord- og stenindustri ...	258	1	0.4	3	-	-	3	19	0.1
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri ¹⁾ ...	7 769	57	0.7	140	19	24	183	1 470	0.2
4	Kemisk industri.....	148	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Forarb. av spindestoffer..	285	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri.....	2 791	6	0.2	3	-	6	9	183	0.1
7	Forarbeidelse av trævarer ¹⁾	2 518	13	0.5	87	22	5	114	1 169	0.5

¹⁾ Jfr. noterne side 56.

vedkommende arbeidsledighet i august—december 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad m. v.		Drammen.		Andre byer.		Bygder.		Nr.
Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Nr.
II	x2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	85	-	1
-	-	-	-	49	-	-	-	-	-	-	-	48	-	175	-	2
3 526	11	1 090	12	491	2	393	-	517	5	214	2	926	8	599	-	3
-	-	-	-	21	1	-	-	27	-	-	-	-	-	186	20	4
109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	173	-	5
260	15	42	-	34	-	31	2	-	-	-	-	527	-	1 317	1	6
718	2	340	3	28	-	213	1	645	3	229	10	393	1	986	4	7
185	-	55	-	57	3	244	-	21	-	-	-	42	2	-	-	8
146	-	157	-	60	-	-	-	-	-	-	-	168	-	-	-	9
973	30	70	-	83	-	56	2	62	-	-	-	72	1	56	-	10
886	34	190	6	124	9	72	-	31	-	62	-	171	4	-	-	11
-	-	129	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360	-	12
6 803	92	2 073	21	947	15	1 009	5	1 303	8	505	12	2 347	16	3 937	25	13
3 103	11	788	12	438	2	328	-	486	5	159	1	818	8	437	-	14
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	517	-	1 317	1	15
452	-	395	3	-	-	182	-	128	3	134	-	307	1	89	-	16
94	1	-	-	-	-	-	-	498	-	72	10	-	-	897	4	17
c. 628	-	-	-	83	-	56	2	62	-	-	-	72	1	-	-	18
290	-	116	-	53	-	65	-	31	-	55	1	108	-	144	-	19
240	1	86	-	28	-	31	1	19	-	23	-	86	-	-	-	20
260	15	42	-	34	-	31	2	-	-	-	-	10	-	-	-	21
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360	-	22
185	-	-	-	57	3	-	-	21	-	-	-	42	2	-	-	23
-	-	-	-	-	-	244	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
231	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
55	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56	-	26
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	40	-	28
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82	-	29
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	255	2	1
-	-	-	-	35	-	-	-	-	-	-	-	48	-	175	1	2
3 509	35	1 099	6	497	1	359	-	499	10	224	-	972	4	610	1	3
-	-	-	-	21	-	-	-	27	-	-	-	-	-	100	-	4
109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	176	-	5
273	c. 4	42	-	40	-	32	1	-	-	-	-	714	-	1 690	1	6
591	-	323	5	88	1	209	2	151	2	77	1	411	2	668	-	7

2 b (forts.). Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:						Samlet antal ledige arbeids- dage.	
			a) ved maane- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:					
			ialt.	pct.	1—12 dage.	13—18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
8	Tilv. av nær.- og nydelsesm.	586	20	3.4	13	12	7	32	457	0.8
9	Beklædn.industri (skotøi).	543	1	0.2	-	-	1	1	25	-
10	Bygningsindustri ¹⁾	1 504	77	5.1	82	8	21	111	1 046	0.7
11	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 480	42	2.8	41	20	30	91	1 290	0.9
12	Handel og transport.....	469	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Sundhetsv. (renovation) ..	74	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Hovedsum for september	18 680	219	1.2	369	81	97	547	5 725	0.31
<i>Herav viktigere fag:</i>										
15	Jern- og metalarbeidere ..	6 569	57	0.9	140	17	24	181	1 434	0.2
16	Træstof- og papirfabrikarb.	2 395	1	-	-	-	1	1	25	-
17	Trærbeidere ¹⁾	1 574	12	0.8	66	11	4	81	755	0.5
18	Formere	891	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Malere	869	54	6.2	55	6	3	64	438	0.5
20	Sag-, høvleri- og tomtearb.	589	-	-	10	(?) 9	-	19	250	0.4
21	Møbelssnekere.....	541	1	0.2	c. 11	4	1	16	200	0.4
22	Bokbindere	396	5	1.3	3	-	5	8	158	0.4
23	Lensearbeidere	356	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Murere	333	20	6.0	11	2	13	26	427	1.3
25	Hermetikarbeidere	271	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Vei- og gatearb.	241	3	1.2	c. 16	-	c. 5	21	c. 181	0.8
27	Bakere.....	201	18	9.0	13	12	5	30	407	2.0
28	Cementarbeidere	137	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Glasarbeidere	86	1	1.2	3	-	-	3	19	0.2
<i>O k t o b e r :</i>										
<i>Hovedgrupper.</i>										
1	Grubedrift (grubearb.) ...	255	1	0.4	-	-	2	2	50	0.2
2	Jord- og stenindustri	125	-	-	5	-	-	5	25	0.2
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri ¹⁾	7 923	54	0.7	164	20	28	212	1 721	0.2
4	Kemisk industri	125	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Forarb. av spindestoffer..	288	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri	2 812	1	-	-	-	1	1	27	-
7	Forarbeidelse av trevarer ¹⁾	2 840	33	1.2	86	12	8	106	1 089	0.4
8	Tilv. av nær.- og nydelsesm.	570	23	4.0	12	7	16	35	597	1.0
9	Beklædn.industri (skotøi).	629	3	0.5	1	2	-	3	40	0.1
10	Bygningsindustri ¹⁾	1 099	108	9.8	98	26	37	161	1 966	1.8
11	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 481	24	1.6	38	9	22	69	929	0.6
12	Transport	359	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Hovedsum for oktober	18 506	247	1.3	404	76	114	594	6 444	0.35

¹⁾ Se noterne side 56.

arbeidere vedkommende arbeidsledighet i august—december 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad.		Drammen.		Andre byer.		Bygder.		Nr.	
Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Nr.	
II	I2	I3	I4	I5	I6	I7	I8	I9	I0	I1	I2	I3	I4	I5	I6	I7	
158	16	114	2	-	-	271	-	-	-	-	-	43	2	-	-	-	8
166	-	150	-	62	-	-	-	-	-	-	-	165	1	-	-	-	9
945	71	70	2	75	-	57	3	85	-	-	-	272	1	-	-	-	10
861	25	186	4	123	9	75	-	29	1	62	-	144	3	-	-	-	11
-	-	113	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	356	-	12	
74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
6 686	151	2 097	19	941	11	1 003	6	791	13	363	1	2 769	13	4 030	5	14	
3 089	35	799	6	440	1	296	-	468	10	169	-	863	4	445	1	15	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	705	-	1 690	1	16	
411	-	364	5	58	1	178	1	133	2	77	1	274 c.	2	79	-	17	
290	-	139	-	57	-	63	-	31	-	55	-	109	-	147	-	18	
c. 600	51	-	-	75	-	57	3	63	-	-	-	74	-	-	-	-	19
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	589	-	20	
245	-	80	-	30	-	31	1	18	-	-	-	137	-	-	-	-	21
273	c. 4	42	-	40	-	32	1	-	-	-	-	9	-	-	-	-	22
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	356	-	23	
231	20	-	-	-	-	-	-	22	-	-	-	80	-	-	-	-	24
-	-	-	-	-	-	271	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	
53	-	70	2	-	-	-	-	-	-	-	-	118	1	-	-	-	26
158	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	2	-	-	-	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	137	-	28	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	38	1	29	
3 568	26	1 107	4	480	1	367	1	479	10	223	-	984	11	715	1	3	
-	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	-	4	
107	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	181	-	5	
-	-	43	-	41	-	32	1	-	-	-	-	819	-	1 877	-	6	
590	3	330	11	84	-	210	1	147	2	99	-	444	6	936	10	7	
185	17	65	2	-	-	277	1	-	-	-	-	43	3	-	-	8	
174	2	76	-	59	-	136	1	-	-	21	-	163	-	-	-	9	
912	100	70	3	-	-	-	-	-	-	-	-	117	5	-	-	10	
871	16	187	2	109	5	75	-	31	-	67	-	133	1	8	-	11	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	559	-	12	
6 407	164	1 878	22	823	6	1 097	5	657	12	410	-	2 762	26	4 472	12	13	

2 b (forts.). Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:					Samlet antal ledige arbeids- dage.			
			a) ved maane- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:						
			ialt.	pct.	1-12 dage.	13-18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
<i>Herav viktigere fag:</i>											
14	Jern- og metalarbeidere ..	6 671	54	0.8	161	19	28	208	1 673	0.3	
15	Træstof- og papirfabrikarb.	2 687	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	Træarbeidere ¹⁾	1 632	19	1.2	63	11	7	81	883	0.5	
17	Formere	910	-	-	1	-	-	1	12	-	
18	Sag-, høvleri- og tomtearb.	854	10	1.2	15	-	1	16	127	0.1	
19	Malere	600	73	12.2	74	19	19	112	1 213	2.0	
20	Møbelnsnekere	579	4	0.7	9	1	-	10	85	0.1	
21	Lensearbeidere	359	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	Hermetikarbeidere	277	1	0.4	1	-	-	1	9	-	
23	Mure	250	27	10.8	11	6	14	31	582	2.3	
24	Bakere	228	20	8.8	11	7	14	32	534	2.3	
25	Gatearb. (stenarb.)	187	8	4.3	13	1	4	18	171	0.9	
26	Bokbindere	125	1	0.8	-	-	1	1	27	0.2	
27	Glasarbeidere	97	-	-	5	-	-	5	25	0.3	
 <i>N o v e m b e r:</i>											
<i>Hovedgrupper:</i>											
1	Grubedrift (grubearb.) ...	129	(?)	-	-	(?)	-	1	(?) 1	(?) 20	0.2
2	Jord- og stenind. (glasarb.)	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri ¹⁾	7 980	59	0.7	123	18	33	174	1 686	0.2	
4	Kemisk industri	235	1	0.4	-	1	-	1	14	0.1	
5	Forarb. av spindestoffer ..	230	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Papirindustri	2 186	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Forarbeidelse av trævarer ¹⁾	2 716	c. 147	5.4	295	63	13	371	3 408	1.3	
8	Tilv. av nær- og nydelsesm.	586	29	4.9	10	9	15	34	553	0.9	
9	Beklædn.industri (skotøi).	733	-	-	-	1	-	1	14	-	
10	Bygningsindustri ¹⁾	1 349	287	21.3	134	42	193	369	6 561	4.9	
11	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 516	13	0.9	25	7	12	44	579	0.4	
12	Handel og transport	499	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Ilovedsum for november	18 281	536	2.9	587	141	267	995	12 835	0.70	
 <i>Herav viktigere fag:</i>											
14	Jern- og metalarbeidere ..	6 773	56	0.8	119	14	33	166	1 601	0.2	
15	Træstof- og papirfabrikarb.	1 822	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	Træarbeidere ¹⁾	1 627	59	3.6	93	21	13	127	1 412	0.9	
17	Formere	913	-	-	1	1	-	2	19	-	
18	Malere	824	c. 213	25.8	102	37	142	281	4 965	6.0	
19	Sag- og høvleriarb.	815	? c. 89	10.9	c. 198	c. 45	-	243	2 029	2.5	
20	Møbelnsnekere	507	2	0.4	7	-	-	7	33	0.1	
21	Mure	394	73	18.5	30	4	51	85	1 568	4.0	
22	Bokbindere	364	-	-	-	-	-	-	-	-	

¹⁾ Jfr. noterne side 56.

arbeidere vedkommende arbeidsledighet i august—december 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad.		Drammen.		Andre byer. ¹⁾		Bygder.		Nr.
Medl.	Der-av-led.	Medl.	Der-av-led.	Medl.	Der-av-led.	Medl.	Der-av-led.	Medl.	Der-av-led.	Medl.	Der-av-led.	Medl.	Der-av-led.	Medl.	Der-av-led.	
ii	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
3 141	26	773	4	437	1	302	1	447	10	170	-	858	11	543	1	14
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	-	1 877	-	15
409	1	401	11	51	-	179	1	130	2	77	-	303	4	82	-	16
300	-	137	-	43	-	65	-	32	-	53	-	126	-	154	-	17
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	854	10	18
c. 600	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
250	2	85	-	33	-	31	-	17	-	22	-	141	2	-	-	20
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	359	-	21
-	-	-	-	-	-	277	1	-	-	-	-	-	-	-	-	22
250	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
185	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	3	-	-	24
-	-	70	3	-	-	-	-	-	-	-	-	117	5	-	-	25
-	-	43	-	41	-	32	1	-	-	-	-	9	-	-	-	26
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59	-	38	-	27
3 592	21	1 138	14	471	1	364	1	461	9	231	-	1 143	10	580	3	3
-	-	-	-	24	1	-	-	-	-	-	-	-	-	211	-	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	5
273	-	46	-	41	-	-	-	-	-	-	-	822	-	1 004	-	6
660	15	234	9	80	-	215	21	143	2	77	4	410	7	897	89	7
172	20	.67	-	60	5	278	4	-	-	-	-	9	-	-	-	8
198	-	147	-	59	-	140	-	-	-	21	-	168	-	-	-	9
916	208	70	1	85	8	55	19	78	31	-	-	145	20	-	-	10
892	6	190	-	109	4	77	-	31	-	67	-	142	3	8	-	11
-	-	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	356	-	12
6 703	270	2 035	24	929	19	1 129	45	713	42	396	4	2 900	40	3 476	92	13
3 217	21	797	11	428	1	298	1	429	9	177	-	1 017	10	410	3	14
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	818	-	1 004	-	15
479	13	322	12	50	-	179	21	127	2	77	4	311	7	82	-	16
300	-	137	-	43	-	66	-	32	-	54	-	126	-	155	-	17
c. 578	142	-	-	85	8	55	19	61	(?)30	-	-	45	14	-	-	18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	815	(?)89	19
256	2	70	-	30	-	36	-	16	-	-	-	99	-	-	-	20
277	66	-	-	-	-	-	-	17	1	-	-	100	6	-	-	21
273	-	46	-	41	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	22

¹⁾ Herunder (i november) medregnet sulfatfabrikarbeidere ved Hafslund (Sarpsborg).

2 b (forts.). Sammendrag av opgaver fra fagforeninger av

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide :					Samlet antal ledige arbeids- dage.		
			a) ved maaneden- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:					
			ialt.	pct.	1—12 dage.	13—18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
23	Lensearbeidere	356	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Hermetikarbeidere	278	4	1.4	-	-	4	4	78	0.3
25	Bakeres	241	25	10.4	9	9	11	29	469	1.9
26	Fyrstikarbeidere	109	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Stenarb. (gatearb.)	70	1	1.4	2	1	-	3	28	0.4
D e c e m b e r :										
<i>Hovedgrupper.</i>										
1	Grubedrift (grubearb.) ...	210	9	4.3	1	1	9	11	238	1.1
2	Jord- og stenindustri	361	-	-	1	-	-	1	6	-
3	Metal-, maskin- og skibs- bygningsindustri ¹⁾	7 756	100	1.3	112	9	55	176	1 898	0.2
4	Kemisk industri	125	2	1.6	-	1	2	3	61	0.5
5	Forarb. av spindestoffer ..	336	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Papirindustri	2 898	35	1.2	(?) 52	(?) 4	2	58	578	0.2
7	Forarbeidelse av trævarer ¹⁾	2 436	234	9.6	237	100	59	396	5 179	2.1
8	Tilv. av nær. og nydelsesm.	564	46	8.2	31	16	10	57	750	1.3
9	Beklædn.industri (skotøi).	708	1	0.1	-	-	1	1	24	-
10	Bygningsindustri ¹⁾	1 278	445	34.8	212	60	270	542	8 729	6.8
11	Polygr. ind. (boktrykkere)	1 527	43	2.8	33	6	13	52	600	0.4
12	Sundhetsvæsen	96	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Hovedsum for december ²⁾	18 295	915	5.0	679	197	421	1 297	18 063	0.99
<i>Herav viktigere fag:</i>										
14	Jern- og metalarbeidere ..	6 479	99	1.5	103	9	54	166	1 820	0.3
15	Træstof- og papirfabrikarb.	2 550	28	1.1	(?) 49	(?) -	2	51	498	0.2
16	Træarbeidere ¹⁾	1 616	156	9.7	143	44	55	242	3 157	2.0
17	Formere	923	-	-	7	-	7	36	-	-
18	Malere	772	218	28.2	76	33	194	303	5 397	7.0
19	Møbelsnekkeres	576	c. 13	2.3	c. 11	c. 4	c. 1	16	c. 143	0.2
20	Sag- og høvleriarb.	481	³⁾ 66	13.7	³⁾ 84	52	4	³⁾ 140	³⁾ 1 909	4.0
21	Bokbindere	348	7	2.0	3	4	-	7	80	0.2
22	Murene	313	215	68.7	131	15	76	222	3 086	9.9
23	Bakeres	288	25	8.7	21	5	10	36	489	1.7
24	Hermetikarbeidere	276	⁴⁾ 21	7.6	c. 10	c. 11	- ⁴⁾	21 ⁴⁾	261	0.9
25	Glasarbeidere	174	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Cementarbeidere	160	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Vei- og gatearb.	134	12	9.0	5	12	-	17	246	1.8

¹⁾ Jfr. noterne side 56. ²⁾ Hertil kommer 355 lensearbeidere, hvorav 330 anført som ledige ved maanedenens utgang (nærmere opgaver mangler); medregnes disse, blir der ialt 1 245 ledige blandt 18 050 fagforeningsmedlemmer, altsaa 6.7 pct. ³⁾ I vedkommende rapporter desuten anført som arbeidsledige 248 personer med tilsammen 1 368 ledige dage (= gjennomsnitlig 5½ dag pr. mand); disse er her ikke medregnet, da de rimeligvis for størstedelen kun var ledige mellom jul og nytår paa grund av reparationer o. l. ⁴⁾ Det meste av arbeidsledigheten skyldtes ifølge vedkommende rapport reparation.

arbeidere vedkommende arbeidsledighet i august—december 1907.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad.		Drammen.		Andre byer. ¹⁾		Bygder.		Nr.	
Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.	Medl.	Der- av led.		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	356	- 23		
-	-	-	-	-	-	278	4	-	-	-	-	-	-	-	-	- 24	
172	20	-	-	60	5	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	- 25	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	109	-	- 26	
-	-	70	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 27	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	210	9	1	
-	-	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-	60	-	274	-	2	
3 597	42	1 128	19	451	6	375	1	437	13	228	4	1 007	8	533	7	3	
-	-	-	-	24	1	-	-	-	-	-	-	-	-	101	1	4	
106	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	230	-	5	
263	-	43	-	38	7	-	-	-	-	-	-	882	1	1 672	27	6	
604	39	328	28	88	3	194	42	145	18	95	7	437	31	545	66	7	
180	22	-	-	63	2	276	21	-	-	-	-	45	1	-	-	8	
174	-	142	-	58	-	140	-	13	-	-	-	181	1	-	-	9	
945	360	-	-	85	15	55	25	75	27	-	-	118	18	-	-	10	
878	23	190	9	109	3	79	-	31	-	67	1	167	6	6	1	11	
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 12	
6 843	486	1 831	56	943	37	1 119	89	701	58	390	12	2 897	66	3 571	111	13	
3 153	42	786	18	408	6	309	1	405	13	174	4	881	8	363	7	14	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	878	1	1 672	27	15	
422	31	396	29	56	1	158	42	131	18	73	7	316	28	64	-	16	
310	-	137	-	43	-	66	-	32	-	54	-	126	-	155	-	17	
c. 550	156	-	-	85	15	55	25	60	20	-	-	22	2	-	-	18	
260	8	91	-	32	2	36	-	14	-	22	-	121	3	-	-	19	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	481	66	20	
263	-	43	-	38	7	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	21	
285	204	-	-	-	-	-	-	15	7	-	-	13	4	-	-	22	
180	22	-	-	63	2	-	-	-	-	-	-	45	1	-	-	23	
-	-	-	-	-	-	276	21	-	-	-	-	-	-	60	-	114	- 25
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	160	-	26	
51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83	12	-	-	27	

¹⁾ Herunder medregnet sulfitfabrikarbeidere ved Hafslund (Sarpsborg) og for desember ogsaa boktrykkere i Røros.

2 c. Sammendrag av foranstaende opgaver (2 a)

Nr.	Maaned. Fag.	Antal med- lem- mer.	Derav var arbeidsledige av mangel paa arbeide:							Samlet antal ledige arbeids- dage.	
			a) ved maane- dens utgang:		b) i løpet av maaneden:						
			ialt.	pct.	1-12 dage.	13-18 dage.	over 18 dage.	tils.	Ialt.	Pr. med- lem.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	<i>A. Sæsonfag.</i>										
1.	Murere:										
1.	Juli 1907	297	53	17.8	15	10	35	60	1 232	4.1	
2.	August «	231	30	13.0	31	9	35	75	1 419	6.1	
3.	Septbr. «	333	20	6.0	11	2	13	26	427	1.3	
4.	Oktobr. «	250	27	10.8	11	6	14	31	582	2.3	
5.	Novbr. «	394	73	18.5	30	4	51	85	1 568	4.0	
6.	Decbr. «	313	215	68.7	131	15	76	222	3 086	9.9	
2.	Malere:										
7.	Juli 1907	915	-	-	c. 4	-	-	4	36	-	
8.	August «	901	3	0.3	c. 9	1	-	10	90	0.1	
9.	Septbr. «	869	54	6.2	55	6	3	64	438	0.5	
10.	Oktobr. «	600	73	12.2	74	19	19	112	1 213	2.0	
11.	Novbr. «	824	c. 213	25.8	102	37	142	281	4 965	6.0	
12.	Decbr. «	772	218	28.2	76	33	194	303	5 397	7.0	
3.	Tømrere m. v. (træ- arbeiderforbundet):										
13.	Juli 1907	1 408	13	0.9	34	10	11	55	704	0.5	
14.	August «	1 687	7	0.4	61	5	6	72	676	0.4	
15.	Septbr. «	1 574	12	0.8	66	11	4	81	755	0.5	
16.	Oktobr. «	1 632	19	1.2	63	11	7	81	883	0.5	
17.	Novbr. «	1 627	59	3.6	93	21	13	127	1 412	0.9	
18.	Decbr. «	1 616	156	9.7	143	44	55	242	3 157	2.0	
4.	Sag- og høvleriarb.:										
19.	Juli 1907	1 611	34	2.1	77	(?) 26	18	121	1 530	0.9	
20.	August «	1 561	15	1.0	128	18	1	147	1 502	1.0	
21.	Septbr. «	589	-	-	10	(?) 9	-	19	250	0.4	
22.	Oktobr. «	854	10	1.2	15	-	1	16	127	0.1	
23.	Novbr. «	815	(?) c. 89	10.9	c. 198	c. 45	-	243	2 029	2.5	
24.	Decbr. «	481	1) 66	13.7	84	52	4	1) 140	1 909	4.0	
5.	Lensearbeidere:										
25.	Juli 1907	367	-	-	-	-	-	-	-	-	
26.	August «	360	-	-	-	-	-	-	-	-	
27.	Septbr. «	356	-	-	-	-	-	-	-	-	
28.	Oktobr. «	359	-	-	-	-	-	-	-	-	
29.	Novbr. «	356	-	-	-	-	-	-	-	-	
30.	Decbr. «	355	(330)	(93.0)	(?)	(?)	(?)	(?)	(?)	(?)	
	<i>B. Øvrige fag</i> (væsentlig ikke-sæsonfag).										
31.	Juli 1907	14 735	104	0.7	186	35	58	279	2 899	0.2	
32.	August «	14 184	139	1.0	235	64	66	365	3 815	0.3	
33.	Septbr. «	14 959	133	0.9	227	53	77	357	3 855	0.3	
34.	Oktobr. «	14 811	118	0.8	241	40	73	354	3 639	0.2	
35.	Novbr. «	14 265	102	0.7	164	34	61	259	2 861	0.2	
36.	Decbr. «	15 113	260	1.7	245	53	92	390	4 514	0.3	

¹⁾ Jfr. side 64 note 3.

og b), særskilt for sæsonfag og øvrige fag.

Medlemsantal og arbeidsledighet ved maanedens utgang i:

Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Stavanger.		Fredrikstad m. v.		Drammen.		Andre byer.		Bygder.		Nr.
Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	Medl.	Der- av- led.	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
230	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67	6	-	-	1
231	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
231	20	-	-	-	-	-	-	22	-	-	-	80	-	-	-	3
250	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
277	66	-	-	-	-	-	-	17	1	-	-	100	6	-	-	5
285	204	-	-	-	-	-	-	15	7	-	-	13	4	-	-	6
c. 631	-	-	-	79	-	60	-	64	-	-	-	81	-	-	-	7
c. 628	-	-	-	83	-	56	2	62	-	-	-	72	1	-	-	8
c. 600	51	-	-	75	-	57	3	63	-	-	-	74	-	-	-	9
c. 600	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
c. 578	142	-	-	85	8	55	19	61	(?)30	-	-	45	14	-	-	11
c. 550	156	-	-	85	15	55	25	60	20	-	-	22	2	-	-	12
353	-	229	-	60	-	163	(?)3	134	4	133	-	241	6	95	-	13
452	-	395	3	-	-	182	-	128	3	134	-	307	1	89	-	14
411	-	364	5	58	1	178	1	133	2	77	1	274	c. 2	79	-	15
409	1	401	11	51	-	179	1	130	2	77	-	303	4	82	-	16
479	13	322	12	50	-	179	21	127	2	77	4	311	7	82	-	17
422	31	396	29	56	1	158	42	131	18	73	7	316	28	64	-	18
92	-	-	-	-	-	-	-	498	-	75	-	85	-	861	34	19
94	1	-	-	-	-	-	-	498	-	72	10	-	-	897	4	20
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	589	-	21
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	854	10	22
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	815	(?)89	23
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	481	66	24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	367	-	25
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360	-	26
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	356	-	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	359	-	28
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	356	-	29
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	355	(330)	30
5 427	64	1 721	10	878	11	922	3	649	3	298	1	2 267	6	2 573	6	31
5 398	61	1 678	18	864	15	771	3	615	5	299	2	1 968	14	2 591	21	32
5 444	80	1 733	14	808	10	768	2	573	11	286	-	2 341	11	3 006	5	33
5 148	63	1 477	11	772	6	918	4	527	10	333	-	2 459	22	3 177	2	34
5 369	49	1 713	12	794	11	895	5	508	9	319	-	2 444	13	2 223	3	35
5 586	95	1 435	27	802	21	906	22	495	13	317	5	2 546	32	3 026	45	36

3. Aarsaker til arbeidsledighet.

Jern- og metalarbeidernes rapporter for juli—december 1907, som ialt omfatter henholdsvis 6 766, 6 557, 6 569, 6 671, 6 773 og 6 479 arbeidere, meddeler — likesom for tidligere maaneder — opgaver over aarsakerne til arbeidsløsheten for dem, som i maanedens løp har meldt sig ledige, samt for enkelte andre, ialt for 126 i juli, 165 i august, 150 i september, 154 i oktober, 119 i november og 117 i december; jfr. for januar—juni heftet for 1ste—3dje kvartal 1907, s. 26. Af disse var meldt som arbeidsløse:

	Juli 1907.	August 1907.	Septbr. 1907.	Oktbr. 1907.	Novbr. 1907.	Decbr. 1907.
av «mangel paa arbeide»	20	38	31	40	40	43
som tilreisende fra andre pladser	59	69	52	71	27	41
paa grund av tvist om løn (enkeltvist)	-	1	2	2	2	-
paa grund av andre twistigheter (enkeltvist)	9	2	5	3	5	2
fordi de kom ut av arbeide efter sygdom eller militærtjeneste	4	9	13	3	4	3
fordi de kom ut av arbeide etter streik eller lockout	-	6	-	-	-	-
etter egen opsigelse	30	38	44	30	25	17
av «andre aarsaker»	4	2	3	5	16	11
Tilsammen	¹⁾ 126	²⁾ 165	¹⁾ 150	³⁾ 154	⁴⁾ 119	⁵⁾ 117

Naar hertil for juli—december lægges henholdsvis 39, 32, 31, 54, 47 og 47 arbeidsledige fra foregaaende maaned, samt videre 2 i december, som er meldt ledige i maaneden, men uten opgivet aarsak, faar man som samlet antal arbeidsledige i maanedens løp 165, 197, 181, 208, 166 og 166, hvilke alle i foranstaende tabel (side 56—67) er regnet som arbeidsledige av mangel paa arbeide (jfr. forøvrig bemerkningerne under 3 A i nr. 8 for 1904, side 91).

4. Meddelelser fra arbeidskontorer.

(September—december 1907).

Paa grundlag av de kommunale arbeidskontorers maanedsopgaver, der paa samme maate som tidligere velvillig er tilstillet bureautet, hitsættes følgende tabellariske oversigt for maanederne september—december 1907; jfr. nærmere ovenfor under avsnit 1.

I slutningen av tabellen er tilføjet opgaver for de i «Arbeidsmarkedet» for 1ste—3dje kvartal 1907, side 1—2, omhandlede nye, offentlige arbeidskontorer, forsaavidt de var traadt i virksomhet før utgangen av 1907.

¹⁾ Deraf 2 fra foregaaende maaned. ²⁾ Likesaa 6. ³⁾ Likesaa 3. ⁴⁾ Likesaa 4. ⁵⁾ Likesaa 7.

		Ved den mandlige avdeling.			Ved den kvindelige avdeling.			Arbeids- søkende mænd pr. 100 ledige pladser ²⁾ .	
		Arbeids- søkende ¹⁾ .	Ledige pladser ²⁾ .	Besatte pladser.	Arbeids- søkende ¹⁾ .	Ledige pladser.	Besatte pladser.	1907.	1906.
1. Kristi- ania	September 1907	1 004	681	594	901	1 074	814	147	181
	Oktober «	1 190	819	714	1 110	1 470	964	145	171
	November «	1 005	574	484	731	728	577	175	233
	December «	893	507	463	757	896	705	176	229
2. Bergen	September 1907	221	180	145	105	103	68	123	166
	Oktober «	290	215	180	168	143	128	135	126
	November «	250	182	142	122	112	90	137	234
	December «	214	153	128	100	97	88	140	148
3. Trond- hjem	September 1907	21	23	6	-	7	-	(91)	(264)
	Oktober «	33	20	10	2	5	-	(165)	(271)
	November «	51	41	20	3	3	-	124	(411)
	December «	35	19	13	1	2	-	(184)	303
4. Stav- anger	September 1907	242	174	118	40	102	13	139	152
	Oktober «	278	137	89	51	79	25	203	205
	November «	275	103	76	54	48	21	267	281
	December «	232	129	89	22	41	6	180	223
Til- sammen 1--4	September 1907	1 488	1 058	863	1 046	1 286	895	141	174
	Oktober «	1 791	1 191	993	1 331	1 697	1 117	150	167
	November «	1 581	900	722	910	891	688	176	245
	December «	1 374	808	693	880	1 036	799	170	215
<i>Hertil kommer nye kontorer:</i>									
5. Elverum	November 1907	-	4	-	-	2	-	-	-
	December «	4	5	2	-	2	-	(80)	-
6. Bodø	December 1907	1	-	-	-	-	-	-	-

5. Opgaver fra arbeidsgivere.

Likesom for tidligere maaneder (se «Arbeidsmarkedet» 1ste—3dje kvartal 1907, side 27 flg.) har man ogsaa nu for maanederne september 1907—januar 1908 mottat opgaver fra arbeidsgivere ved direkte henvendelse, omfattende 340 virksomheter. Disse sysselsatte ved utgangen av september 1907 ialt 38 678 arbeidere, ved utgangen av december 1907 38 410 og ved utgangen av januar 1908 38 091, altsaa noget faerre end ved aarsskiftet; november maaned opviser det største antal arbeidere, nemlig 39 031 (se omstaaende tabel A).

Som det sees i forrige nummer (1ste—3dje kvartal 1907), side 30, var der ogsaa i 1906 litt nedgang fra november til december, derimot viste januar 1907 litt fremgang fra den foregaaende maaned.

¹⁾ I Stavanger samt for mændenes vedkommende ogsaa i Bergen er hver arbeidssøkende kun regnet i gang i hver maaned, selv om han er blit ledig gjentagne ganger i maanedens løp, i Kristiania og Trondhjem og for kvindernes vedkommende tillike i Bergen ansøres derimot i denne rubrik det samlede antal av tilfælde av anmeldt arbeidsledighet. ²⁾) Nødsarbeide ikke medregnet.

Tabel A. Antal arbeidere beskjæftiget ved 340 virksomheter ved utgangen av maanederne september 1907—januar 1908.

Erhvervsgren.	Antal virk-som-heter.	September 1907.	Oktober 1907.	November 1907.	December 1907.	Januar 1908.
Meieri	1	11	12	14	15	14
Bergverk	11	4 610	4 680	4 536	¹⁾ 3 934	¹⁾ 3 995
Teglverk	6	135	86	67	52	37
Torvstrøfabrik	1	17	4	4	4	2
Glasverk	3	²⁾ 518	671	689	691	688
Kalkverk	1	14	13	13	13	15
Stenindustri	5	358	331	264	322	295
Metal- og maskinindustri	69	10 684	10 809	11 003	10 976	11 049
Kemisk industri	7	643	654	656	954	1 063
Tekstilindustri	31	5 359	5 544	5 588	5 550	5 601
Træstof- og papirfabrikker	27	6 939	7 021	7 187	7 283	7 060
Diverse papirindustri	8	401	436	427	421	427
Lær- og gummiindustri	4	153	157	170	177	180
Sagbruk og høvlerier	18	3 014	2 935	2 879	2 666	2 414
Træindustri forøvrig	17	318	322	326	316	322
Bryggerier	29	1 235	1 223	1 211	1 212	1 212
Bakerier	12	109	109	110	116	110
Sprit- og gjærfabrikker	4	53	58	58	58	57
Hermektfabrikker	6	1 960	1 754	1 675	1 547	1 461
Industri for nærings- og nydelses-midler forøvrig	22	862	862	870	866	864
Beklædningsindustri	7	348	336	337	340	339
Hos bygmestre	4	55	59	71	39	56
Malere	8	45	42	35	35	42
Feiere	5	8	9	9	9	10
Boktrykkere	21	570	590	601	605	604
Handel	12	146	133	134	129	138
Uopgit	1	113	99	97	80	36
Hovedsum	340	38 678	38 949	39 031	38 410	38 091
Herav:						
Væsentlig sæsonfag ³⁾	48	5 234	4 889	4 740	4 352	4 022
Andre virksomheter	292	33 444	34 060	34 291	34 058	34 069

Ved erhvervsgrene, som i større eller mindre grad kan regnes for sæsonfag, aytok, som det vil sees av ovenstaende tabel A, antallet av arbeidere fra 5 234 i september 1907 til 4 022 i januar 1908, mens der ved de øvrige erhvervsgrene var litt opgang, fra 33 444 i september 1907 til 34 069 i januar 1908 (november 1907: 34 291).

Naar man for et tidsrum av litt over 1 aar — fra desember 1906 til januar 1908 — sammenligner arbeidssyrken ved utgangen av hver maaned for 275 virksomheter — se tabel B (side 72—73) —, viser der sig i det hele en stigning fra 31 866 ved utgangen av aaret 1906 til 33 398 ved utgangen av 1907 (med et maksimum av 34 146 i november); ved utgangen av januar 1908 beskjæftigedes

¹⁾ Ved en virksomhet (med 119 arbeidere i november) beskjæftigedes i desember og januar paa grund av arbeidskonflikt kun 15. Ved en anden virksomhet (med 101 arbeidere i november) var driften midlertidig stanset. ²⁾ Streik ved et glasverk (med 155 arbeidere i oktober). ³⁾ Sagbruk og høvlerier, bygningsindustri, teglverk, torvstrøfabrik hermetiktfabrikker.

33 042. (I december 1907 vilde der ha været beskjæftiget ca. 100 flere og i januar 1908 ca. 240 flere, hvis der ikke ved 1 (2) virksomhet(er) hadde været arbeidskonflikt.)

Sæsonfagene viser fra december 1906 til den følgende maaned en nedgang fra 3 435 til 3 139, i februar—april en svak stigning, stiger saa raskt til 3 937 i mai og fortsætter fremgangen i løpet av juni, juli og august til 4 475, holder sig i september paa omtrent samme høide, men synker saa gradvis til 3 286 i januar 1908. Sammenlignet med januar 1907 viser dog den sidstnævnte maaned en fremgang paa 147 arbeidere.

Blandt sæsonfagene er sagbruk og høvlerier samt hermetikfabrikker talrigst repræsenteret, forsaavidt arbeidssyrken angaar. Ved høvlerierne er forøvrig for det meste arbeiderne sysselsatte omtrent hele aaret, men da de tildels er slaat sammen med sagbruk, har man i tabellen opført «sagbruk og høvlerier» underett og regnet dem i sin helhet til sæsonfagene. For endel av sag- og høvleriarbeiderne kan det dog oplyses, hvorvidt de var beskjæftiget ved sagbruk eller ved høvlerier, og for disse stillet forholdet sig saaledes, at der ved 5 sagbruk i december 1906 tilsammen beskjæftigedes ca. 120 mand, i januar—mars 1907 80—90, ved utgangen av april 184, av maj 253, av juni—september ca. 300, av oktober 288, av november 252, av december 157 og av januar 1908 106. Ved 8 høvlerier sysselsattes ved utgangen av december 1906 661 arbeidere, av januar 1907 634, i februar omtrent samme antal, i mars—september noget over 600 (607—625), i aarets sidste maaneder og i januar 1908 ca. 580. I den sidstnævnte maaned er heri antagelig indbefattet ca. 40—50 af de ovenomhåndlede da ledige sagbruksarbeidere (jfr. 1ste—3dje kvartal, side 30).

Ved 5 hermetikfabrikker (alle i Stavanger) steg arbeiderantallet fra 663 i januar 1907 til 801 i januar 1908, men var i juli, august og september 1907 oppe i henholdsvis 1 099, 1 247 og 1 238.

Ved nogen bygningsindustri-virksomheter (se tabel B, nr. 22—24) beskjæftigedes i december 1906 52 mand, i februar 1907 kun 31, men i april—august ca. 70, i september—november 50—60, i december 40, i januar 1908 49.

Ved 4 teglverk beskjæftigedes midtvinters 30—40, midtsommers indtil 188 arbeidere, ved en torvstrøfabrik varierede antallet mellem 2 og 50.

De øvrige fag viser fra december 1906 til november 1907 en saagodt-som uavbrudt fremgang fra maaned til maaned, naar man bortser fra konfliktstiden sommeren 1907. I det hele steg arbeidssyrken i det nævnte tidssrum for disse fags vedkommende fra 28 431 til 30 188; ved aarsskiftet 1907—1908 var antallet imidlertid gåaet ned til 29 780 og ved utgangen av januar 1908 til 29 756.

For de enkelte fags vedkommende kan merkes, at 9 bergverk, som ved utgangen av januar 1907 sysselsatte 4 026, ved utgangen av januar 1908 sysselsatte 3 742¹⁾. Denne nedgang skyldes tildels streik²⁾ i december 1907 og januar 1908; noget før var arbeiderantallet ved de samme 9 bergverk steget endel sammenlignet med begyndelsen af aaret, idet det utgjorde 4 172 i november maaned (og 4 271 i oktober).

Ved metal- og maskinindustri steg arbeiderantallet noget i løpet av aaret, idet det ved utgangen av januar 1907 var 9 673, men ved utgangen av samme maaned 1908 10 145. Ved 22 træstof- og papirfabrikker steg likeledes arbeiderantallet noget, nemlig fra 6 040 i december 1906 til 6 747 i december 1907. Ved tekstilindustri var der ogsaa litt stigning, men forøvrig var arbeidssyrken i det hele tat temmelig jevn i alle maaneder.

¹⁾ Derav i Trondhjem og Tromsø stifter: i januar 1907 3 507, i januar 1908 3 430.

²⁾ Ved en virksomhet i det sydlige Norge.

Tabel B. Antal arbeidere beskjæftiget ved 275 virksomheter

Nr.	Erhvervsgren.	Antal virk-som-heter.	December 1906.	Januar 1907.	Februar 1907.	Mars 1907.	April 1907.
1	Meieri.....	1	13	12	11	11	11
2	Bergverk ¹⁾	9	3 876	4 026	4 170	4 063	3 972
3	Teglverk	4	40	42	38	39	61
4	Torvstrøfabrik	1	16	14	15	4	4
5	Glasverk.....	2	299	295	293	295	295
6	Kalkverk	1	14	13	13	12	14
7	Stenindustri.....	3	359	322	313	280	296
8	Metal- og maskinindustri ...	61	9 361	9 673	9 766	9 733	9 745
9	Kemisk industri	4	442	443	444	444	455
10	Tekstilindustri	29	4 697	4 737	4 783	4 753	4 796
11	Træstof- og papirfabrikker ..	22	6 040	6 087	6 159	6 202	6 419
12	Diverse papirindustri	7	391	396	396	397	389
13	Lær- og gummiindustri.....	4	175	170	164	164	161
14	Sagbruk og høvlerier	17	2 645	2 377	2 403	2 467	2 547
15	Træindustri før ørig	12	174	171	162	149	153
16	Bakerier.....	8	93	92	92	91	91
17	Bryggerier	24	1 002	1 000	1 017	1 015	1 015
18	Cjær- og spritfabrikker.....	4	52	51	51	51	51
19	Hermetikfabrikker	5	682	663	669	649	643
20	Nærings- og nydelsesmidler for ørig	21	772	768	771	762	782
21	Beklædningsindustri	4	90	93	94	94	94
22	Hos bygmestre	2	33	26	13	16	29
23	Malere	3	10	8	9	11	34
24	Skorstensfeiere	5	9	9	9	9	8
25	Boktrykkere.....	15	479	461	473	482	476
26	Handel	7	102	103	117	120	121
27	Hovedsum	275	31 866	32 052	32 445	32 313	32 662
	Herav:						
28	Væsentlig sæsonfag ⁷⁾	37	3 435	3 139	3 156	3 195	3 326
29	Andre virksomheter	238	28 431	28 913	29 289	29 118	29 336

¹⁾ Eksklusive et bergverk i det nordlige Norge, der i december 1906 beskjæftigede 130 november 1907 beskjæftiget 119 arbeidere, beskjæftigedes der i december 1907 og januar 1908 arbeidere. ⁴⁾ Konflikt ved 5 bruk, der i april tilsammen beskjæftiget 3 703 arbeidere (for mai arbeidere). ⁶⁾ Jfr. note 3 og 4. ⁷⁾ Sagbruk og høvlerier, bygningsindustri (nr. 22—24),

ved utgangen av maanederne december 1906—januar 1908.

Mai 1907.	Juni 1907.	Juli 1907.	August 1907.	September 1907.	Oktober 1907.	November 1907.	December 1907.	Januar 1908.	Nr.
12	11	11	11	11	12	14	15	14	1
3 866	4 029	4 164	3 969	4 186	4 271	4 172	²⁾ 3 676	²⁾ 3 742	2
177	180	188	177	120	71	54	39	30	3
50	7	43	7	17	4	4	4	2	4
³⁾ 140	³⁾ 140	³⁾ 140	³⁾ 140	³⁾ 140	296	296	296	296	5
15	14	13	13	14	13	13	13	15	6
297	299	304	308	313	292	229	286	262	7
9 838	9 819	9 722	9 708	9 806	9 919	10 101	10 074	10 145	8
456	456	448	438	441	439	440	438	448	9
4 762	4 744	4 734	4 742	4 741	4 818	4 859	4 819	4 870	10
⁴⁾ 2 769	⁴⁾ 2 792	⁴⁾ 2 793	c. 6 046	6 393	6 486	6 646	⁶ 747	⁵⁾ 6 541	11
388	386	389	388	397	432	423	417	423	12
151	153	149	150	153	157	170	177	180	13
2 865	2 976	2 989	2 972	3 004	2 925	2 869	2 656	2 404	14
161	161	160	162	162	166	169	166	170	15
93	93	93	91	91	91	92	98	92	16
1 017	1 034	1 055	1 016	999	990	981	981	982	17
51	51	51	51	53	58	58	58	57	18
777	958	1 099	1 247	1 238	1 054	980	879	801	19
794	817	818	805	812	814	823	817	809	20
95	93	97	96	96	84	85	88	88	21
26	22	23	33	30	26	24	15	15	22
34	38	37	32	21	22	18	16	24	23
8	7	7	7	8	9	9	9	10	24
459	471	456	465	480	499	509	510	510	25
124	121	116	119	119	107	108	104	112	26
⁶⁾ 29 425	⁶⁾ 29 872	⁶⁾ 30 099	33 193	33 845	34 055	34 146	33 398	33 042	27
3 937	4 188	4 386	4 475	4 438	4 111	3 958	3 618	3 286	28
25 488	25 684	25 713	28 718	29 407	29 944	30 188	29 780	29 756	29

og i september 1907 420 arbeidere (senere opgaver mangler). ²⁾ Ved en virksomhet, der i paa grund av arbeidskonflikt kun 15. ³⁾ Streik ved et glasverk, der i april beskjæftiget 155 anført 65, for juni 70, for juli 90 arbeidere). ⁵⁾ Konflikt ved i bruk (december 1907: 138 teglverk, torvsirøfabrik, hermetikfabrikker.

Drammens haandverks- og industriforening har velvillig meddelt følgende oplysninger om arbeidsmarkedets tilstand dersteds i maanederne september 1907—januar 1908:

I jernindustrien har virksomheten været jevn og tilgangen paa arbeidskraft tilstrækkelig. Det samme oplyses for papirindustrien; for den førstnævntes vedkommende oplyses, at der i de nævnte forhold ingen forandring er indtraadt sammenlignet med det tilsvarende tidsrum forrige aar; for papirindustriens vedkommende er — ialfald for en enkelt virksomhet — bedriften utvidet.

I tekstilindustrien har bedrifterne været i jevn virksomhet; tilgangen paa arbeidskraft har været knap. Sammenlignet med det tilsvarende tidsrum forrige aar er tilstanden bedre.

I sagbruks- og høvleriindustrien jevn drift og tilstrækkelig arbeidskraft. Fra januar 1908 er dog driften indskrænket, ialfald for et enkelt brugs vedkommende.

I trævareindustrien har der været jevn virksomhet; tilgangen paa arbeidskraft tilstrækkelig, men mindre end foregaende aar.

For haandverksindustrien meddeles, at der, saavidt vites, ingen arbeidsledighed har været i de enkelte fag; tvertimot har det været vanskeligt at erholde duelige svende. Haandverksvirksomheten har været i jevn gang hele tiden.

6. Arbeidernes faglige landsorganisation.

Paa grundlag av denne organisations trykte beretninger for tidsrummet 1 januar 1906 til 31 december 1907 samt dens «Meddelelsesblad» for april 1908 hitsættes følgende opgave over medlemstallet ved forbund og foreninger, som var tilsluttet denne landsorganisation i begyndelsen af aarene 1906, 1907 og 1908.

	Medlemsantal		
	1. kvartal 1906.	1. januar 1907.	gj. snitlig i januar 1908.
Norsk arbeidsmandsforbund.....	1) 5 047	1) 10 644	20 767
— jern- og metalarbeiderforbund	4 537	6 073	7 454
— træarbeiderforbund	735	1 708	2 100
— centralforening for boktrykkere.....	1 160	1 621	1 650
— malerforbund	394	325	2) 1 039
— formerforbund	760	816	927
— skotøiarbeiderforbund.....	494	667	872
— murerforbund	489	671	830
— stenhuggersforbund	408	550	705
— bakerforbund	809	707	580
— møbelsnekkerforbund	376	480	520
— bokbinderforbund	207	277	372
Kr.a sporveisfunktionærers forbund.....	4) 182	4) 100	160
Fyrstikarbeidernes forening.....	72	94	153
Trikotagearbeiderskerernes forening	-	50	100
Hattearbeidernes forening	73	65	62
Kr.a cigararbeideres forening.....	-	87	57
Sukkervarearbeidernae —	50	50	55

¹⁾ Inkl. en i forbundet senere indmeldt forening (1906: 21, 1907: 22 medl.), der da direkte stod i landsorganisationen. ²⁾ Efter sammenslutning af den i 1905 splittede organisation.

³⁾ Iste kvartal 1907. ⁴⁾ Kr.a sporveisselskabs funktionærers forening.

	Medlemsantal		
	I. kvartal 1906.	I. januar 1907.	gj. snitlig i januar 1908.
Korkskjærernes forening	49	41	45
Logarvernes —	13	35	42
Hvitgarvernes —	10	9	10
Kr.a repslagerforening	29	42	33
Kr.a hanskemakerforening	30	28	28
Hanskesyrskernes forening, Kr.a	36	34	25
Forgyldernes fagforening, —	24	13	20
Stukkatørernes forening, —	-	14	18
Fredriksværns repslagerforening	-	12	13
Tilsammen	15 984	25 213	38 637
Norsk havne- og transportarbeiderforbund (oprettet 1896, indmeldt i landsorganisationen fra 1 oktober 1907)	-	-	1 321
Norsk slagter- og pølsemakerforbund, ogsaa indmeldt i oktober 1907	-	-	80
Holmenkolbanens forening, likesaa	-	-	21
Kristiania bryggearbeideres forening	-	¹⁾ 84	²⁾ .....
Telefonarbeiderenes forening	80	¹⁾ 80	³⁾ .....
Slagter- & pølsemakernes forening, Bergen	23	¹⁾ 19	²⁾ .....
Norsk skrädderforbund (oprettet 1892, indmeldt i landsorganisationen fra 1 januar 1908)	-	-	594
Tilsammen	16 087	25 396	40 653

Landsorganisationens medlemstal er altsaa i de to sidste aar øket meget sterkt. I 2det kvartal 1905 var det kun 14 989. Hertil kom saa Norsk centralforening for boktrykkere, som blev tilsluttet fra 1 juli med et medlemsantal av 1 132, hvorefter landsorganisationen kom til at tælle 16 121. I 4de kvartal 1905 var medlemsantallet 15 639. Medlemsantallet gik altsaa da noget tilbage. Men allerede i 1ste kvartal 1906 begyndte stigningen igjen og har siden fortsat mere og mere og utgjorde i januar 1908 over 40 000.

Den store fremgang tilskrives i landsorganisationens beretning for 1ste halvaar 1907 ikke mindst den forandring, som er foregaat i landets næringsliv ved storindustriens indtog med upersonlige aktieselskaber og stor-kapitalistiske sammenslutninger.

Til sammenligning kan ansføres, at Norsk arbeidsgiverforening den 1 august 1907 omfattet 811 og 23 mai 1908 953 bedrifter, der tilsammen sysselsatte henholdsvis 43 859 og vel 52 000 arbeidere.

7. Arbeidsformidlingskontorer i Danmark, Sverige og Finland.

I «Der Arbeitsmarkt» for 15 december 1907 har forretningsføreren for Kristiania arbeidskontor, hr. Groth, meddelt en redegjørelse for den offentlige arbeidsformidling i de nordiske land. Det fremgaar herav, at vort land i denne sak er gaat i spidsen for de øvrige nordiske, ved aapningen af Kristiania arbeidskontor i 1898, og at dette kontor i væsentlig utstrækning har tjent som forbillede for de øvrige kontorer. Idet man for Norges vedkommende forøvrig indskrænker sig til at henvise til den nævnte redegjørelse samt til de i «Arbeidsmarkedet» tidligere meddelte opgaver og oplysninger (jfr. særlig aargangen 1904, side 95 og 1907, side 1-2), hitsættes følgende utdrag for de øvrige land :

Av de øvrige nordiske land fulgte først Danmark Norges eksempel, idet et kommunalt arbeidsanvisningskontor i aaret 1901 begyndte sin virksom-

¹⁾ 1ste kvartal 1907. ²⁾ Indbefattet i ovenstaende tal for vedkommende forbund. ³⁾ Uttraadte av landsorganisationen i juni 1907.

het i Kjøbenhavn, hovedsagelig efter Kristiania kontors mønster. Kun med hensyn til valg av tilsynskommission har man slaat ind paa en anden vei. Magistraten vælger formanden og dennes varamand og bystyret to medlemmer med varamænd inden sin midte, mens den kjøbenhavnske afdeling af den danske arbeidsgiver- og mesterforening vælger 4 arbeidsgivere og de forbundne fagforbund 4 arbeidere med varamænd. I aaret 1902 blev der aapnet et arbeidsanvisningskontor i Odense. Endskjønt begge kontorer kan opvise meget gode resultater, saa har dette dog ikke hittil ført til oprettelse af lignende kontorer i andre byer. Fra statens side er heller intet gjort til sakens fremme.

I Sverige blev der, foranlediget ved resultaterne ved Kristiania arbeidsanvisningskontor, i 1901 i riksdagen fremsat et forslag af hr. Edv. Wawrinsky om nedsættelse af en komité til undersøkelse av, hvad der fra statens side kunde gjøres til befording af arbeidsformidling. Forslaget blev ikke antat, og det samme skedde det følgende aar, da det blev gjentat. Imidlertid var ved disse gjentagne forslag opmerksomheten blit henvendt paa saken, og fornemmelig begyndte styrelserne i de større byer at beskjæftige sig med spørsmålet. I 1902 blev de første arbeidsanvisningskontorer aapnet i Helsingborg og Göteborg, og i 1905 fulgte Stockholm, Lund og Malmö efter. Paa foranledning af dr. Elmquist, leder av statens arbeidsstatistik, blev der i december 1906 i Stockholm paa statens bekostning avholdt en arbeidsanvisningskonferanse, og her blev man enig om ensartet forretningsførsel og statistik. Ved denne leilighet blev der ogsaa stillet i utsigt bidrag av staten til kontorutgifter. I aaret 1906 blev der videre aapnet kommunale arbeidsanvisningskontorer i Karlskrona, Karlstad, Norrköping og Sundsvall og i 1907 tillike i Gäfle. Statuterne for de svenske kontorer er i det væsentlige overensstemmende med de for kontoret i Kristiania gjældende. I august 1907 blev etter en av staten indkaldt konferanse avholdt i Stockholm, og i denne deltok ogsaa repræsentanter for næringsdriften paa landet og i byerne. Her blev da fastsat et mønstergrundlag for distriktskontorer, likesom ogsaa bestemmelser for centraliseringen af arbeidsformidlingen, de sidste væsentlig i overensstemmelse med organisationen i Württemberg. Likesaa blev der fra statens side stillet i utsigt videre bidrag til lønninger, bekjendtgjørelser og andre utgifter med hensyn til samarbeidet.

I Finland var allerede i 1896 oprettelsen af et arbeidsanvisningskontor i Helsingfors blit foreslaat av formanden i kommunestyret, Leo Mechelin. Et forslag fra en i den anledning nedsat komité blev imidlertid avslaat, væsentlig fordi fattigstyret frygtet for at det vilde bevirke en tilstrømning til byen af fremmede arbeidere. Først i 1902 blev saken atter optat, idet byraadet i Helsingfors indbød hyerne Åbo, Tammerfors, Wiborg, Wasa, Kotka, Uleåborg og Björneborg til hver at velge et medlem af en komité, som skulde ta under overveielse nutten af arbeidsanvisningskontorer og formerne for samarbeide mellem dem. Denne komité traadte sammen i januar 1903 i Helsingfors. Men før dette skedde, hadde bystyret i denne by besluttet forsøksvis at oprette et kontor for et aar fra 1 januar 1903. Komiteen kom til det resultat, at paritetiske¹⁾ kontorer ikke alene var ønskelige, men ogsaa maatte være i hver bys velforstaade interesse. Samtidig blev der vedtagt mønsterstatuter for den slags kontorer. For samarbeidet blev anbefalet oprettelsen af et centralkontor til sammenstilling og udteilng af de om arbeidsmarkedet indkomne rapporter; endvidere blev aarlige konferanser av kontorernes bestyrere betegnet som ønskelige. I aaret 1904 blev der oprettet kontorer i Åbo, Tammerfors, Wiborg og Kotka og i 1907 to til, i Wasa og Uleåborg. Kontoret i Kotka ophørte igjen i aaret 1907.

¹⁾ D. v. s. at de interesserte parter er likelig repræsentert i styrelsen.

